

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

**První soukromé základní umělecké školy
MIS music o.p.s.**

„Otevřená brána k umění“

Obsah:

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	4
CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE.....	6
VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE.....	7
VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ.....	10
HUDEBNÍ OBOR.....	10
PŘÍPRAVNÉ STUDIUM	12
Přípravné studium I. stupně.....	12
Přípravné studium II. stupně.....	15
ZÁKLADNÍ STUDIUM I. A II. STUPNĚ.....	17
Vyučovací předmět: HUDEBNÍ NAUKA	17
Vyučovací předmět: SKUPINOVÁ INTERPRETACE	19
Studijní zaměření: HRA NA KLAVÍR	22
Studijní zaměření: HRA NA VARHANY.....	26
Studijní zaměření: HRA NA ELEKTRONICKÉ KLÁVESOVÉ NÁSTROJE.....	36
Studijní zaměření: HRA NA HOUSLE.....	40
Studijní zaměření: HRA NA KONTRABAS.....	44
Studijní zaměření: HRA NA ZOBICOVOU FLÉTNU	47
Studijní zaměření: HRA NA PŘÍČNOU FLÉTNU	51
Studijní zaměření: HRA NA KLARINET	55
Studijní zaměření: HRA NA SAXOFON.....	59
Studijní zaměření: HRA NA TRUBKU	63
Studijní zaměření: HRA NA LESNÍ ROH	67
Studijní zaměření: HRA NA TROMBON	70
Studijní zaměření: HRA NA ŠPANĚLSKOU KYTARU	74
Studijní zaměření: HRA NA ELEKTRICKOU KYTARU.....	78
Studijní zaměření: HRA NA BASOVOU KYTARU	82
Studijní zaměření: HRA NA BICÍ NÁSTROJE.....	85
Studijní zaměření: SÓLOVÝ ZPĚV	89
Studijní zaměření: SBOROVÝ ZPĚV.....	93
Studijní zaměření: HRA NA AKORDEON	95
Studijní zaměření: HRA NA HELIGONKU	99
STUDIUM S ROZŠÍŘENÝM POČTEM VYUČOVACÍCH HODIN.....	103
Studijní zaměření: Hra na klavír	104
Studijní zaměření: Hra na akordeon	107
Studijní zaměření: Hra na varhany.....	110
Studijní zaměření: Hra na housle	112
Studijní zaměření: Hra na zobcovou flétnu.....	115
Studijní zaměření: Hra na příčnou flétnu.....	118
Studijní zaměření: Hra na klarinet	120
Studijní zaměření: Hra na saxofon	123
Studijní zaměření: Hra na trubku	128
Studijní zaměření: Hra na lesní roh.....	131
Studijní zaměření: Hra na trombon	134
Studijní zaměření: Hra na bicí nástroje	136
Studijní zaměření: Hra na španělskou kytaru	139

Studijní zaměření: Sólový zpěv	142
STUDIUM PRO DOSPĚLÉ.....	145
VÝTVARNÝ OBOR.....	146
Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	151
Vzdělávání žáků mimořádně nadaných.....	152
Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy	153

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Název ŠVP: Školní vzdělávací program První soukromé základní umělecké školy MIS music o.p.s.

Motivační název: Otevřená brána k umění

Předkladatel: První soukromá základní umělecká škola MIS music o.p.s.

Adresa: Obránců míru 892, 742 21 Kopřivnice

IČ: 25378899

Ředitel školy: MgA. Petr Rajnoha, Ph.D.

Telefon: 736 749 530

E-mail: info@mismusic.cz

Internetové stránky: www.mismusic.cz

Zřizovatel: První soukromá základní umělecká škola MIS music o.p.s.
Obránců Míru 892
742 21 Kopřivnice
IČO: 25378899
Statutární orgán – ředitel: MgA. Petr Rajnoha, Ph.D.

Platnost a účinnost dokumentu od: 1. 9. 2022

V Kopřivnici 26. srpna 2022

MgA. Petr Rajnoha, Ph.D. v.r.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Historie, současnost

Základní umělecká škola vznikla v roce 1993 jako součást společnosti MIS music s.r.o., jejímž zakladatelem byl Ing. Josef Melnar. Sídli v prostorách Základní školy dr. Milady Horákové v Kopřivnici. Po čtyřech letech, v roce 1997, se instituce transformovala do obecně prospěšné společnosti. Ředitelem se stal Petr Suttner.

V roce 2003 se zásluhou Městského úřadu v Kopřivnici škola přestěhovala do objektu bývalé mateřské školy. Ten byl rekonstruován pro potřeby základní umělecké školy. Kromě hlavní budovy v Kopřivnici je vzdělávání poskytováno v pracovištích ve Štramberku, Šenově u Nového Jičína, Závěšicích, Libhošti, Sedlnicích a Lichnově.

Od 1. 5. 2019 je ředitelem školy MgA. Petr Rajnoha, Ph.D.

Celková kapacita školy je 700 žáků.

Vyučované obory

V současné době jsou zastoupeny dva umělecké obory: hudební a výtvarný.

První z nich nabízí specializaci ve hře na hudební nástroje strunné, dechové a bicí: klavír, klávesy, akordeon, housle, kontrabas, kytaru, elektrickou kytaru, baskytaru, zobcovou i příčnou flétnu, klarinet, saxofon, trubku, lesní roh, pozoun, bicí soupravu, perkuse, tympany, xylofon. Vyučovány jsou rovněž sólový a sborový zpěv.

Výtvarný obor se zaměřuje na tvorbu plošnou, objektovou, prostorovou, modelování a výtvarnou kulturu.

Výuka může probíhat o víkendu a v době prázdnin.

Charakteristika pedagogického sboru

Všichni pedagogičtí pracovníci splňují odbornou kvalifikaci. Pedagogický sbor je stabilizovaný a tvoří jej učitelé schopní dále se vzdělávat a zařazovat inovativní změny do výuky. Ve škole působí řada výrazných pedagogických a uměleckých osobností. Někteří vyučující souběžně působí jako aktivní umělci (například jako sólisté nebo hráči v orchestrech a hudebních seskupeních nejrůznějších žánrů).

Věková struktura pedagogického sboru je vyvážená. Pedagogický sbor tvoří jak mladší, tak zkušenější učitelé. Vzájemná pomoc a předávání zkušeností jsou samozřejmostí. Panuje zde kolegiální a tvůrčí pracovní atmosféra. Plánování a rozvoj školy včetně její koncepce jsou výsledkem týmové spolupráce školní umělecké rady a diskuze pedagogů. Nejvíce pedagogů vyučuje v hudebním oboru, proto zde pracují předmětové komise.

Dlouhodobé projekty, spolupráce s jinými organizacemi

Základní umělecká škola úzce spolupracuje s mateřskými a základními školami, pořádá pro ně koncerty, na kterých jsou zábavnou formou představeny veškeré vyučované hudební nástroje.

Žáci výtvarného oddělení pravidelně vystavují své práce v galerii v Šustalově vile nebo v městské knihovně v Kopřivnici.

Škola byla v období 2019-2021 zapojena do projektu Šablony II-Profesní rozvoj pedagogů a rozvojové aktivity pro žáky v ZUŠ MIS music. Aktivně se zapojuje i do dalších operačních programů EU – Výzkum, vývoj a vzdělávání.

Vybavení školy a její podmínky

Budova školy byla postavena v padesátých letech minulého století, nachází se v klidném prostředí uprostřed sídliště se vzrostlou zelení. Učebny jsou dostatečně prosvětleny, vybaveny učebními pomůckami.

Při rekonstrukci byly upraveny prostory pro hudební sál. Výtvarný obor získal vhodný prostor pro keramickou pec a grafický lis. Po provedení sanace sklepních místností vznikly učebny pro výuku bicích nástrojů. Hudební sál slouží pro třídní předehrávky a zkoušky souborů, akce většího rozsahu jsou organizovány v Kulturním domě v Kopřivnici. Ve všech učebnách hudebního oboru jsou k dispozici klavíry, pianina a digitální piana a učebny předmětu Nauka o hudbě a koncertní sál jsou vybaveny dataprojektorem. K dispozici je koncertní sál s kapacitou 70 míst.

Ve všech učebnách je připojení na internet.

ZAMĚŘENÍ ŠKOLY A JEJÍ VIZE

Zaměření školy

Škola se výrazně profilovala jako škola hudební, neboť drtivá většina žáků navštěvuje tento obor. Nabídka spočívá v možnosti studia rozmanitých uměleckých stylů a žánrů. Preferována je kolektivní hra, proto vznikají různé nástrojové skupiny, soubory a orchestry. V současné době ve škole fungují soubory fléten, bicích nástrojů, rocková skupina, kytarový, akordeonový a vokální soubor, orchestr Proměny, který je složen převážně z kláves a akordeonů, a jazzový studentský orchestr Big Band. V mladých talentovaných žácích rozvíjíme chápání a prožívání umění, přičemž u nich prohlubujeme estetické vnímání. Prostřednictvím studia žáci posilují svou vůli, kázeň, empatii, sebevládní, sebereflexi.

Vize školy

Pracuj s radostí a aktivně se zapojuj do kulturního dění svého města

Dlouhodobým cílem je vybudovat u žáků kladný vztah k umění, aby po absolvování školy byli schopni se zapojit do kulturního dění ve svém regionu. Např. vytvořením a vedením různých hudebních souborů, výtvarných kroužků a dalšího aktivního působení v těchto tělesech.

VÝCHOVNĚ VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

- Zaujmout a také přesvědčit děti a mládež do té míry, aby chtěli objevovat vlastní schopnosti a dovednosti a podnítit v nich chuť a potřebu tyto vlastnosti dále rozvíjet. Využít k tomu výchovné koncerty, výstavy výtvarných prací a propagaci naší nabídky.
- Ukázat jim možné cíle, dodávat odvalu i motivaci ve chvílích krize. Připravit je na veřejná vystoupení a prezentace, soutěže a výstavy. Nezapomínat na individuální přístup.
- Naučit žáky v individuálním i skupinovém vyučování samostatnému myšlení, dovednosti samostatně se vyjadřovat a hodnotit.
- Nabízet žákům celistvý pohled na oblast umění prostřednictvím mezioborové spolupráce, např. pořádáním společných vystoupení všech oborů.
- Pravidelným zadáváním úkolů a jejich kontrolou trvale formovat morálně-volní vlastnosti žáků a návyky potřebné k dlouhodobé a systematické práci. Každou lekci slovně hodnotit, případně poskytnout žákům všech oborů adekvátní vyjádření hodnotící jejich práci.
- Od útlého věku žáky zapojit do dění ve škole, do společných aktivit, do týmu. Pořádat společné projekty.
- Podporovat a rozvíjet v žákovi jeho vlastní individualitu, ale zároveň vychovávat osobnost schopnou spolupracovat a uplatnit se v různě velkých souborech či kolektivech.
- Vést žáky všech oborů ke každoroční reprezentaci na veřejnosti.
- Účastí na rozmanitých aktivitách školy žákům ukázat i jiné než jen hmotné aspekty života. Vybavit je tímto způsobem dostatkem uměleckých a kulturních zkušeností pro jejich život i pro následnou výchovu jejich potomků.
- Při každé příležitosti v žácích pěstovat smysl pro kvalitu, krásu a jedinečnost. Budovat v nich správnou hierarchii hodnot.

Strategie pro kompetenci k umělecké komunikaci

a) *aby žák disponoval vědomostmi a dovednostmi, které mu umožní samostatně volit a užívat prostředky pro umělecké vyjádření vyučující*

- vysvětlí a předvede žáku, jak plnit zadané úkoly,
- společnou diskusí vede žáka k tomu, aby se nebál případných vlastních chyb, ale vzal si z nich poučení,

b) *aby žák pronikal do struktury a obsahu uměleckého díla a byl schopen rozeznat jeho kvalitu vyučující*

- učí žáka chápat probíranou látku v souvislostech – uvádí důvody, analogie, další okolnosti a související problémy,
- společným výběrem repertoáru a témat podněcuje žáka k samostatnosti a hlubšímu zájmu o obor.

Strategie pro kompetenci osobnostně sociální

a) *aby žák disponoval pracovními návyky, které jsou utvářeny soustavnou uměleckou činností a které formují jeho morálně volní vlastnosti a hodnotovou orientaci vyučující*

- je žáku oporou a tím vytváří pocit jistoty a důvěry při výuce,
- společně s žákem stanovuje konkrétní dílčí cíle, aby si uvědomoval své pokroky,

b) *aby se žák účelně zapojoval do společných uměleckých aktivit a uvědomoval si svoji odpovědnost za společné dílo vyučující*

- vlastním jednáním a způsobem hodnocení práce žáka i kolegů, spoluprací s ostatními učiteli vede žáka k vzájemnému respektu, odpovědnosti, sebekontrolě a sebereflexi,
- vlastní pečlivou přípravou na vyučování jde žákům příkladem v plnění povinností.

Strategie pro kompetenci kulturní

a) *aby byl žák vnímavý k uměleckým a kulturním hodnotám a chápal je jako důležitou součást lidské existence vyučující*

- pestrým výběrem studijního materiálu kultivuje a rozšiřuje žákův kulturní obzor,
- utváří kulturní kompetence žáka svým chováním a aktivním, poučeným postojem ke kultuře,

b) *aby žák aktivně přispíval k vytváření i uchování uměleckých hodnot a k jejich předávání dalším generacím vyučující*

- vyhledává a vytváří pro žáky příležitosti, aby uplatnili to, co se naučí,
- pravidelnou komunikací s rodiči a ukázkami výsledků práce žáků podporuje zájem rodičů o výuku jejich dětí a vytváří prostor pro vzájemnou spolupráci.

VZDĚLÁVACÍ OBSAH UMĚLECKÝCH OBORŮ

HUDEBNÍ OBOR

Charakteristika hudebního oboru

Hudební obor umožňuje žákovi využívat hudbu jako prostředek vzájemné komunikace i k osobnímu uměleckému sdělení. Děje se tak prostřednictvím soustavného vzdělávání, aktivní poučené interpretace, vlastní tvorby, poznávání hudební kultury a osvojení si základních teoretických znalostí.

Poznámky k organizaci výuky v Hudebním oboru

- Žáci, kteří přestoupí na I. stupni základního studia do jiného studijního zaměření, pokračují kontinuálně dál ve studiu vyučovacích předmětů, které jsou pro více studijních zaměření společné.
- Žáci na II. stupni základního studia, kteří neabsolvovali I. stupeň základního studia odpovídajícího studijního zaměření, zahajují studium u příslušných vyučovacích předmětů na II. stupni základního studia plněním vzdělávacích obsahů I. stupně.
- Vzdělávací obsah studia pro dospělé je sestaven po dohodě se zájemcem o vzdělávání v souladu se školním vzdělávacím programem. Očekávané výstupy jsou vytvořeny na základě individuálních potřeb a zaměření konkrétního žáka. Učitel vymezuje vzdělávací obsah zvolených vyučovacích předmětů z příslušného studijního zaměření vždy na jeden školní rok a uvede jej do třídní knihy.
- Vzhledem k fyzickým dispozicím žáka a efektivnějšímu využití hodinové dotace může být výuka realizována formou dělených hodin (2x týdně po 0,5 hodině).
- Výuka a další aktivity oboru mohou také probíhat během svátků, víkendů a prázdnin.

V hudebním oboru jsou vyučována tato studijní zaměření:

Hra na **klavír**

Hra na **varhany**

Hra na **elektronické klávesové nástroje**

Hra na **akordeon**

Hra na **heligonku**

Hra na **housle**

Hra na **zobcovou flétnu**

Hra na **příčnou flétnu**

Hra na **klarinet**

Hra na **saxofon**

Hra na **trubku**

Hra na **lesní roh**

Hra na **trombon**

Hra na **španělskou kytaru**

Hra na **elektrickou kytaru**

Hra na **basovou kytaru**

Hra na **bicí nástroje**

Sólový zpěv

Sborový zpěv

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM I. STUPNĚ

Přípravné studium (PS) je určeno žákům od pěti let (PS1 – pětileté, PS2 – šestileté). Úkolem přípravného studia je hravou formou vzbudit zájem žáka o hru na hudební nástroj.

Výuka probíhá v prostorách jednotlivých tříd v příjemném prostředí s důrazem na dobrý pocit dítěte. Při výuce je brán zřetel na věk dítěte a skutečnost, že neumí číst ani psát. Podle toho jsou také voleny metodické postupy a pohybové aktivity, didaktické hry a lehce ovladatelné melodické i rytmické nástroje. Při vyučování je používána přiměřená terminologie. Výuka je maximálně názorná, není potlačována hravost dítěte.

Dítě se učí soustředit se, plnit drobné úkoly a povinnosti, objevuje nové. Vhodným střídáním činností ve vyučovací hodině je schopno udržet pozornost. Přínosem pro dítě je kladná zkušenost se školním prostředím před nástupem do základní školy.

Výuka probíhá dvakrát týdně po jedné vyučovací hodině.

Vyučuje se:

a) Individuální výuka

individuálně nebo ve skupině maximálně tří žáků hře na hudební nástroj, v sólovém zpěvu; individuálně nebo ve skupině maximálně šesti žáků hře na zobcovou flétnu; je možné organizovat výuku společně pro žáky přípravného studia a základního studia

b) Kolektivní výuka

ve skupině maximálně dvaceti žáků u předmětů, které jsou vyučovány hromadně; v této oblasti je možné organizovat výuku společně pro žáky přípravného studia a základního studia

Učební plán

	PS1	PS2
Hra na nástroj*	1	1
Přípravná hudební výchova	1	1

* Hra na klavír, Hra na elektronické klávesové nástroje, Hra na akordeon, Hra na housle, Hra na zobcovou flétnu, Hra na kytaru, Hra na bicí nástroje, Sólový zpěv, Sborový zpěv.

Ročníkové výstupy předmětů:

Hra na klavír, Hra na elektronické klávesové nástroje

Žák:

- je seznámen s hudebním nástrojem úměrně svému věku,
- dbá na správné sezení a uvolnění rukou,
- rozeznává sluchem vysoké, střední a nízké tóny,
- intonuje jednoduché písně,

- umí za pomoci učitele správně postavit ruce,
- orientuje se na klaviatuře dle svých individuálních schopností,
- hraje v pětiprsté poloze jednoduché skladbičky,
- je seznámen s notací v houslovém klíči a se základními takty,
- je schopen rozeznat pomalé a rychlé tempo.

Hra na akordeon

Žák:

- správně sedí a drží nástroj,
- zná základy správného vedení měchu,
- interpretuje jednoduché lidové písně sluchem pravou rukou,
- při hře levé ruky používá základní basy: C, G, D, F, případně další,
- hraje v pětiprsté poloze,
- hraje z not jednoduché lidové písně s jednoduchým basovým doprovodem.

Hra na housle

Žák:

- zná správné držení nástroje,
- umí popsat nástroj,
- hraje pizzicato na prázdných strunách.

Hra na zobcovou flétnu

Žák:

- dokáže pracovat se základními hudebními pojmy (zvuk, tón, vlastnosti tónu, melodie, rytmus),
- zvládá vytleskat a deklamovat jednoduchá říkadla a rozlišovat lehké a těžké doby,
- dokáže pracovat se základy bráničního dýchání, uvolněným postojem a držením nástroje na opěrných bodech, polohou a pohybem jazyka při tvoření tónu,
- dokáže pracovat na postavení levé ruky, poloze a funkci prstů,
- umí pojmenovat houslový klíč, notovou osnovu, základní rytmické hodnoty,
- dokáže dle svých schopností zahrát a zazpívat jednoduchou písničku.

Hra na kytaru

Žák:

- zná hudební nástroj úměrně svému věku,
- dbá na správné sezení, držení nástroje a postavení rukou,
- hraje na prázdných strunách jednoduché rytmické útvary,
- rozeznává sluchem vysoké, střední a nízké tóny,
- intonuje jednoduché písně,
- zná notaci v houslovém klíči a základní takty,
- je schopen rozeznat pomalé a rychlé tempo.

Hra na bicí nástroje

Žák:

- umí správně sedět a správně držet paličky
- hraje základní údery,
- zná základy rytmického cítění (vytleskává a deklamuje jednoduchá říkadla),
- používá nástroje Orffova instrumentáře,
- umí zazpívat písničku a vytleskat rytmus,
- umí pojmenovat základní taktové označení a základní rytmické hodnoty not.

Sólový zpěv

Žák:

- umí vytleskat jednoduchý rytmický útvar (zopakuje),
- vyjádří pohybem změnu tempa,
- rozezná základní dynamické odstíny (silně - slabě),
- zazpívá jednoduchou lidovou nebo umělou píseň,
- snaží se ovládat svůj svalový aparát, který potřebuje ke zpěvu (mimické svalstvo),
- zapojuje se do tanečního vyjádření hudby (dle své fantazie),
- rozezná, kdy má po předešlé začít zpívat (s pomocí učitele),
vyjádří pohybem ruky vzestupnou a sestupnou melodii,
- umí rytmizovat jednoduchá říkadla,
- orientuje se v základních Orffových nástrojích a umí s nimi pracovat v rámci svých možností,
- snaží se klidně a volně dýchat a při nádechu nezvedá ramena,
- zopakuje zpěvem krátký hudební motiv zazpívaný nebo zahráný na nástroj.

Sborový zpěv

Žák:

- zazpívá jednoduchou lidovou nebo umělou píseň
- snaží se o správný pěvecký postoj a správné sezení
- orientuje se v základních Orffových nástrojích a umí s nimi pracovat
- umí určit kdy nastoupit se zpěvem po předešlé
- rozezná základní dynamické odstíny (silně, slabě)
- vyjádří pohybem změnu tempa
- umí tleskáním zopakovat jednoduchý rytmický model
- snaží se klidně a volně dýchat a při nádechu nezvedat ramena

Přípravná hudební výchova

Tento předmět slouží k celkovému rozvoji hudebnosti dětí, a to po všech stránkách. Zahrnuje výchovu hlasovou, pohybovou, rytmickou, instrumentálně-improvizační činnosti a nezbytné minimum hudební teorie.

Výuka je organizována v rozsahu jedné hodiny týdně jako kolektivní výuka ve skupině do 20 žáků.

1. ročník

Žák:

- osvojuje si intonaci na podkladě písní,
- interpretuje sám či v kolektivu jednoduchou píseň,
- využívá orffovského instrumentáře k doprovodu písně,
- pojmenuje hudební pojmy (notová osnova, houslový klíč, takt)
- pomocí hry na tělo zopakuje jednoduché rytmy ve dvou, tři a čtyřdobém taktu
- dokáže formou kontrastu rozlišit vlastnosti tónu (výšku, délku, sílu, barvu),

2. ročník

Žák

- zazpívá rytmicky jednoduché písně
- určí vzestupnou a sestupnou melodii
- pojmenuje základní rytmické hodnoty (noty a pomlky - celá, půlová, čtvrtová, osminová)
- na dětské hudební nástroje improvizuje rytmy a doprovody, sólově i ve skupině
- rozeznává základní výrazové prostředky a tempová označení v jednoduchých skladbách a písních,
- v rámci praktických činností procvičuje své rytmické cítění,
- získává základní povědomí o notaci a grafickém záznamu not v houslovém klíči.

PŘÍPRAVNÉ STUDIUM II. STUPNĚ

Toto přípravné studium je určeno pro žáky, kteří neabsolvovali studium I. stupně na základní umělecké škole a chtějí se učit některému ze studijních zaměření na ZUŠ. Žáci, kteří byli přijati do tohoto přípravného studia, začínají plnit výstupy z I. stupně. Platí zde individuální přístup.

	I. pololetí	II. pololetí
Příprava ke hře na nástroj	1	1

Pozn. - pohotovější žáci mohou být zařazeni i do kolektivní výuky

V souladu s kapitolou 6.5.9 Rámcového vzdělávacího programu pro ZUV je hodinová dotace přípravného studia ke vzdělávání v II. stupni základního studia snížena na jednu hodinu týdně.

Výstupy přípravného studia II. stupně:

- žák zná elementární poznatky z hudební nauky (v oblasti tempa, notopisu, rytmu, metra, dynamiky)
- zná noty adekvátně rozsahu, který je schopen na nástroji interpretovat
- interpretuje rytmické útvary i melodie dle zvládnuté techniky nástroje
- je seznámen s vybraným nástrojem, s jeho možnostmi ovládnutí
- zná správný postoj nebo sezení a držení nástroje
- rozumí základům tvoření tónu a čisté intonace
- fixuje si elementární návyky hry na nástroj podle individuálních schopností
- umí se o svůj nástroj starat

ZÁKLADNÍ STUDIUM I. A II. STUPNĚ

Vyučovací předmět: HUDEBNÍ NAUKA

Charakteristika předmětu

Předmět Hudební nauka je povinný pro žáky 1. – 5. ročníku prvního stupně, probíhá formou kolektivní výuky jednu hodinu týdně. Pokud se žák nemůže účastnit této formy vyučování, může ředitel ze závažných důvodů uvolnit žáka z pravidelné docházky a zároveň stanoví náhradní způsob výuky, kterým mohou být například konzultační hodiny. Ověření vědomostí a klasifikační hodnocení těchto žáků provádí vyučující hudební nauky.

V 1. a 2. ročníku žáci rytmicko-pohybovými, pěveckými a dalšími činnostmi se aktivně učí a procvičují potřebné vědomosti z oblasti hudební teorie. Ve 3. – 5. ročníku se žáci učí teoretickým znalostem, které jsou propojené s praktickým využitím v individuálních hodinách hry na nástroj. Je zde probírána i historie umění a to základní znaky jednotlivých období a hlavní skladatelé. Vše je doplněno poslechem s výkladem tak, aby bylo umožněno žákovi se orientovat ve světě hudby.

Učební osnovy

I. stupeň

1. ročník

Žák

- vyjmenuje a zazpívá hudební abecedu c1 – c2, durový trojzvuk, sluchem rozliší celý tón a půltón
- dodrží základní notové délky a pomlky, zopakuje jednoduché rytmy ve 2/4 a 3/4 taktu hrou na tělo nebo na rytmické nástroje
- vysvětlí pojmy – výška a délka tónu, nota, notová osnova, houslový klíč, rytmus, melodie, přečte noty c1 – g2
- pojmenuje a vysvětlí dynamické pojmy – p, mf, f, zesilovat, zeslabovat
- pozná 2/4 a 3/4 takt na základě pohybového vyjádření (pochod – tanec) pohybem vyjádří charakter hudby (pochod – valčík)
- zazpívá durový kvintakord, intonuje píseň na 1., 3., 5., 8. a spodním 5. stupni, sluchem rozliší durovou a mollovou tóninu (píseň, akord)
- určí délku not a pomlky - celá, půlová, čtvrtěová, osminová
- vytleská podle zadání krátká rytmická cvičení v 2/4, 3/4, 4/4
- zapíše správný počet dob do 2/4, 3/4 a 4/4 taktu
- určí sluchem půltón a celý tón

2. ročník

Žák

- intonuje durový a mollový kvintakord a intervaly m. 2, v. 2, m. 3, v. 3, č. 4, č. 5
- umí použít v písni legato, staccato, rozliší tempo allegro, andante, zrychlování a zpomalování
- předvede jednoduché rytmy ve 2/4, 3/4, 4/4 taktu s použitím tečky u noty čtvrtové a půlové
- zazpívá tóny stupnice durové do 3 # a 2 b a jejich předznamenání
- zazpívá intervaly od primy do oktávy, pozná primu, sekundu, tercii, kvartu a kvintu a zazpívá opěrné písňě těchto intervalů
- vysvětlí použití basového klíče, přečte a pozná malé f a c1 v basovém klíči
- přečte a vysvětlí dynamická znaménka (pp, ff), tempová označení – moderato, allegretto, značky v notách – staccato, koruna, legato, důraz, tenuto
- podle zadání zatleská rytmus obsahující trioly, synkopy, šestnáctinové noty a tečkovaný rytmus
- zazpívá v rámci durové tóniny písňě na solmizační slabiky

3. ročník

Žák

- vyjmenuje řadu # a b, napíše stupnice C, G, F dur
- uspořádá noty ve čtvrtových a osminových taktech a zápis zrealizuje, vysvětlí předtaktí
- vyjmenuje stupnice durové do 4 # a b, vysvětlí mollovou stupnici aiolskou, harmonickou a melodickou
- vytvoří základní intervaly čisté a velké od tónů c, d, f, g, a
- vysvětlí základní harmonické funkce – tónika, subdominanta, dominanta
- napíše kvintakord durových stupnic do 4 posuvek a jeho obraty (sextakord a kvartsextakord)
- popíše základní dechové a bicí nástroje
- vyjmenuje nejznámější české skladatele (Smetana, Dvořák, Janáček) a jejich základní díla, stručně popíše jejich život
- rozdělí hudební nástroje do základních skupin, stručně popíše nástroje smyčcové a klávesové

4. ročník

Žák

- zazpívá čisté a velké intervaly s pomocí opěrných písňí, realizuje kánon a jednoduchý dvojhlas v terciích
- doplní a předvede složitější rytmy ve čtvrtových, osminových a půlových taktech, vysvětlí triolu a synkopu
- napíše akordy pro doprovod písňě (základní harmonické funkce) a doprovod zahraje na melodické bicí nástroje

- vyjmenuje stupnice durové a mollové do 5 # a b
- zapíše a pozná ze zápisu intervaly čisté a velké
- vysvětlí základní hudební formy – rondo, variace, fuga, sonátová forma
- stručně charakterizuje baroko a klasicismus, vyjmenuje hlavní představitele a vysvětlí pojmy vícehlas (polyfonie), jednohlas (homofonie)
- transponuje jednoduché melodie

5. ročník

Žák

- čte noty se zdvojenými posuvkami, vysvětlí enharmonickou záměnu tónů a stupnic
- vytvoří intervaly čisté, velké, malé
- uplatní pravidlo kvartového a kvintového kruhu u stupnic do 7 # a 7 b, vysvětlí stupnice stejnojmenné a paralelní
- z durového a mollového kvintakordu vytvoří zvětšený a zmenšený kvintakord
- sestaví si slovníček hudebních pojmů a označení
- stručně charakterizuje romantismus, uvede hlavní představitele, vysvětlí pojmy symfonická báseň a programní hudba a odliší od sebe hudební slohy baroko – klasicismus – romantismus
- vysvětlí hudební formy – opera, symfonická báseň, balet, koncert
- při poslechu skladeb zaměřených na orientaci v hudbě a hudebních žánrů vyjádří vlastní názor na znějící hudbu

Vyučovací předmět: SKUPINOVÁ INTERPRETACE

Charakteristika předmětu:

Jde o povinně volitelný předmět pro žáky 4. až 7. ročníku základního studia I. stupně a žáky všech ročníků základního studia II. stupně a studia pro dospělé. Pro 1. až 3. ročník základního studia I. stupně je nabízen jako nepovinný.

Předmět umožňuje žákům uplatnit získané hráčské schopnosti a dovednosti v kolektivním seskupení. Poskytuje jim příležitost k sebeuplatnění a seberealizaci, což přispívá k uměleckému růstu každého jedince.

Předmět Skupinová interpretace může být realizován formou několika různých činností. Název předmětu uváděný na vysvědčení se liší dle nástrojového či pěveckého zaměření, počtu žáků a velikosti souboru:

KOMORNÍ HRA – seskupení menšího počtu žáků, korepetice

SOUBOROVÁ HRA – seskupení většího počtu žáků, orchestr

KOMORNÍ SBOR – samostatný menší sbor

PĚVECKÝ SBOR – společný sbor se žáky ve studijním zaměření Sborový zpěv

Učební osnovy – Komorní hra, Souborová hra:

I. stupeň

4. – 5. ročník I. stupně

Žák

- dokáže se orientovat v notovém zápisu
- rozliší doprovodné a vedoucí hlasy
- respektuje své spoluhráče v rytmu, dynamice a v hudebním vyjádření
- respektuje vedoucího hráče nebo dirigenta – reaguje na jeho gesta
- dodržuje při zkoušce kázeň i v době, kdy sám nehraje
- dodržuje zásady správného chování a vystupování na pódiu
- dbá na dochvilnost

6. – 7. ročník I. stupně

Žák

- nastuduje a zahraje svůj part
- naladí si nástroj dle pokynů vedoucího
- vnímá při hře nejen své spoluhráče, vedoucí a doprovodný hlas, ale i zvuk celého souboru
- při nácvičku respektuje uměleckého vedoucího nebo dirigenta, vnímá jeho gesta, udrží tempo, přizpůsobí se v dynamice
- vytvoří atmosféru zodpovědnosti za společně nastudovanou skladbu (intonace, souhra, celkový zvuk)

II. stupeň

1. - 4. Ročník

Žák:

- dokáže samostatně volit skladby vhodné pro daný soubor,
- umí samostatně nastudovat a provést dané party,
- dokáže pracovat v kolektivu a s kolektivem,
- je schopen se samostatně intonačně přizpůsobovat,
- vnímá intonaci, frázování a dynamiku a je schopen se jí přizpůsobit,
- je schopen veřejného vystoupení,
- využívá dosud získané znalosti a dovednosti k provedení díla v různých seskupeních a souborech,
- umí si připravit technické zázemí ke kulturním akcím, koncertům, festivalům aj.,
- posoudí kvalitu souhry a navrhuje řešení v problematických situacích dokáže obhájit svůj názor v diskusi

Učební osnovy – Komorní sbor, Pěvecký sbor:

4. – 5. ročník I. stupně

Žák

- dodrží získané pěvecké návyky (postoj, hluboký nádech a zadržení dechu) v kolektivním zpěvu
- zpívá jednohlasé písně v lehčí úpravě intonačně čistě a rytmicky přesně za doprovodu klavíru
- popíše náladu písně, chápe rozdíly v dynamice a agogice, tyto poznatky zohledňuje při zpěvu písní
- má zodpovědnost za společný výkon

6. – 7. ročník I. stupně

Žák

- uplatní náznaky dechové opory, směřování hlasu do hlavového tónu, uvolnění mluvidel při zpěvu svého partu a vnímá své spolužáky
- zazpívá lehký kánon, jednoduchý dvojhlas v tercii
- dbá na přesné nástupy, udrží tempo
- spolupracuje s kolektivem a má zodpovědnost za společný výsledek

1. – 4. ročník II. stupně

Žák

- uplatní zásady dechové techniky, měkké nasazení tónu a hlavovou rezonanci v kolektivním zpěvu
- zpívá jednoduché úpravy vícehlasých písní s doprovodem klavíru intonačně čistě a přesně
- spolupracuje, vzájemně se přizpůsobuje dynamice, tempu a výrazu písní, respektuje spolužáky
- je zodpovědný za společný výsledek
- uplatní v kolektivním zpěvu své dovednosti získané v individuální výuce
- má představu o výrazu a charakteru písně, kterou nacvičuje, dokáže přizpůsobit svůj hlasový projev kolektivu
- zvládá zpěv bez doprovodu klavíru
- respektuje zásady kolektivní spolupráce a uvědomuje si společnou odpovědnost za kvalitu nastudování skladby

Studijní zaměření: HRA NA KLAVÍR

Předmět hra na klavír - na tento nástroj je možné začít s výukou v předškolním věku. Pro předškoláky je určeno přípravné studium. Klavír je základním hudebním nástrojem, na kterém má žák možnost získat nejen technické dovednosti, ale rozvíjí také schopnosti harmonické, smysl pro hudební cítění, dynamiku a výraz. Je bohatě využíván také jako nástroj doprovodný, ať už k doprovodu jiných sólových nástrojů nebo zpěvu. Pro žáky, kteří chtějí studovat jakýkoli jiný hudební nástroj na střední umělecké škole je nezbytnou nutností znát základy hry na klavír. Znalost hry na klavír má své široké uplatnění i v nejrůznějších profesích, ať už amatérských či profesionálních (pedagog, vychovatel, sbormistr, aranžér, korepetitor aj.).

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na klavír	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Skupinová interpretace*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

*Čtyřruční hra, komorní hra, hra doprovodů, sborový zpěv.

Ročníkové výstupy předmětů:

Hra na klavír

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- dodržuje správné sezení u nástroje,
- orientuje se v oktávách na klávesnici,
- při hře používá legato, staccato a portamento
- rozezná základní hodnoty not a pomlk,
- zahraje oběma rukama jednoduché skladby,
- používá základní dynamické značky
- disponuje základními dovednostmi při hře stupnic v protipohybu (zvládá hladký podklad palce a překlad 3. a 4. prstu)
- zahraje 2 krátké skladbičky z paměti
- zahraje z paměti lidovou píseň s doprovodem dudácké kvinty

2. ročník

Žák:

- fixuje si správné sezení u nástroje, přirozeně drží ruce,
- ovládá čtení not v houslovém klíči a dokáže je používat při hře,
- zvládá hru vybraných durových stupnic v rovném pohybu a tónického kvintakordu ke hraným stupnicím
- používá pedál dle pokynů učitele, rozpozná rozdíl mezi durovou a mollovou tóninou,
- zahraje jednoduchou skladbu z paměti,
- interpretuje jednoduché přednesové skladby rozmanitého charakteru (ukolébavka, pochod aj.),
- čte noty v basovém klíči.
- zahraje z paměti 2 jednoduché skladby
- zahraje z paměti lidovou píseň s doprovodem tóniky a dominanty

3. ročník

Žák:

- fixuje si hru stupnic a akordů,
- hraje jednoduchá technická cvičení,
- zahraje noty v basovém klíči v rozsahu g – e1,
- využívá jednoduché dynamické značky,
- pozná náladu skladby a dovede ji vyjádřit pomocí základních výrazových prostředků,
- dle svých schopností a podle pokynů učitele používá pedál,
- zahraje z paměti 2 jednoduché skladby,
- zahraje z paměti lidovou píseň s doprovodem tóniky a dominanty,
- zahraje jednoduchou píseň s doprovodem levé ruky /T, S,D/.

4. ročník

Žák:

- hraje stupnice a akordy dle svých technických schopností,
- hraje širší spektrum dynamiky (pp, ff),
- orientuje se v souhře čtyřručních skladeb,
- hraje technické etudy a skladby různých období dle svých možností,
- zvládá hru durových a mollových stupnic přes 4 oktávy a tónického kvintakordu
- zahraje přednesovou skladbu z paměti,
- účastní se výuky Skupinová interpretace,
- dává si do souvislosti hru s pedálem.

5. ročník

Žák:

- hraje durové i mollové stupnice rovným pohybem a dané akordy,
- zdokonaluje svou technickou zručnost hry etud i v rychlejším tempu,

- používá výrazové prostředky obsažené v zadané skladbě,
- rozšiřuje svůj repertoár o další skladby různých forem,
- obohacuje výraz skladby pedalizací,
- je aktivně zapojen do skupinové interpretace.

6. ročník

Žák:

- hraje stupnice a akordy v rozsahu 4 oktáv v přiměřeném tempu,
- zdokonaluje se hrou technicky náročnějších etud,
- je schopen použít širší spektrum dynamických kontrastů,
- obohacuje svůj repertoár o skladby různých žánrů,
- hraje z listu skladby odpovídající jeho schopnostem,
- zapojuje se aktivně do skupinové interpretace,
- zahraje jednoduchou skladbu z listu.

7. ročník

Žák:

- orientuje se ve hře stupnic a akordů,
- využívá dosud získaných technických dovedností ve spojení s výrazovými prostředky při interpretaci skladeb různých žánrů a stylů,
- prezentuje nastudovanou skladbu odpovídající jeho technickým možnostem,
- aktivně využívá zvukových možností nástroje, spolehlivě pracuje s levým a pravým pedálem, citlivě reaguje na čistotu harmonie,
- hraje z listu méně náročné skladby,
- dokáže vnímat spoluhráče a přizpůsobit se jemu a případně i spoluhráčům ve výuce Skupinové interpretace.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- hraje durové stupnice kombinovaným způsobem (případně v terciích), čtyřhlasé akordy, velký rozklad,
- dokáže rozvíjet nadále své technické schopnosti hrou etud přiměřené obtížnosti,
- interpretuje skladby různých stylových období a dokáže je rozlišit,
- na základě poslechu skladby přenáší své hudební cítění do interpretace,
- hraje z listu přiměřeně náročné skladby,
- aktivně se zapojuje do komorní či souborové hry.

2. ročník

Žák:

- hraje stupnice v rytmických obměnách a čtyřhlasé akordy případně dominantní septakord,
- využívá nácviku technické náročnosti etudy v souvislosti s vybranou přednesovou skladbou,
- pracuje tvořivě s učitelem i samostatně při domácí přípravě,
- uplatňuje dosud získané teoretické znalosti v praxi,
- je schopen zahrát z paměti zadanou skladbu.

3. ročník

Žák:

- dokáže upevňovat technické dovednosti hrou stupnic, akordů a etud,
- je pohotový ve čtení notového zápisu při hře,
- rozšiřuje si svůj repertoár o vlastní výběr skladeb,
- při interpretaci a výrazu skladby realizuje i svůj osobitý projev,
- v komorní nebo souborové hře respektuje pravidla souhry.

4. ročník

Žák:

- umí použít výrazové prostředky a znalosti formy a obsahu skladby,
- je schopen samostatně nastudovat skladbu a konzultovat ji s učitelem,
- má základní teoretické a praktické znalosti a je schopen je využívat ve svém dalším hudebním vývoji,
- zajímá se a případně se aktivně zapojuje do hudebního dění ve svém okolí.

Studijní zaměření: HRA NA VARHANY

Náplň a forma výuky: Výuka navazuje na dobré tradice varhanní pedagogiky v Čechách a na Moravě a zároveň akceptuje osvědčené vyučovací metody a zkušenosti tradičních varhanních škol Evropy.

Uchazečům se nabízí komplexní varhanické proškolení. Kromě nezbytné průpravy hráčskotechnické (ovládání nástroje, hra na manuály a pedál), která probíhá formou individuální výuky, jsou obsahem výuky základní informace o konstrukci a údržbě varhan, o vývoji nástroje v průběhu dějin a základní orientace v bohaté varhanní literatuře (v rámci předmětu Varhanická praxe).

Neoddělitelnou součástí výuky hry na varhany je rozvíjení schopností varhanní improvizace. Tato je vyučována v rozsahu, jaký dovoluje individuální míra nadání žáka. Výuka varhanní improvizace staví na základních znalostech z dalších hudebně-teoretických disciplín (harmonie, kontrapunkt, intonace, nauka o hudebních formách).

Výuka je možná dle dvou výukových modelů (A, B). O zařazení do jednoho či druhého modelu rozhoduje věk a způsobilost uchazeče.

Výukový model A:

Žák v 1. – 4. ročníku plní osnovy studijního zaměření Hra na klavír. Hra na varhany začíná po úspěšném zakončení 4. ročníku a zároveň po prokázání dostatečné mentální a fyzické zralosti a úrovně prstové zručnosti.

Výukový model B:

- pro studenty nově příchozí, starší 14 let

Pro hru na varhany do I. ročníku II. stupně jsou studenti přijímáni většinou po úspěšném ukončení I. stupně oboru hra na klavír a po prokázání dostatečné technické a mentální zralosti. V případě zjištění nedostatků při vstupním přezkoušení je student zařazen do přípravného ročníku.

Poznámky:

- u výjimečně nadaných studentů je možné zařazení přípravné výuky hry na varhany i v ročnících 1.– 4. I. stupně, a to k souběžné výuce hry na klavír.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na klavír	1	1	1	1							
Hra na varhany					1	1	1	1	1	1	2
Varhanická praxe					1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

Poznámky:

- učební plán pro II. stupeň je shodný pro model A i B;

Studium pro dospělé:

Vzdělávací obsah studia pro dospělé i způsob jeho realizace musí být v souladu se Školským zákonem. Schválí jej ředitel školy na základě individuálního plánu výuky stanoveného pedagogem. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu jedné vyučovací hodiny týdně.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na varhany (model A)

I. stupeň

5. ročník – 1. rok hry na varhany

Žák:

- předvede zásady správného sezení, vhodného obutí a základní obsluhy nástroje;
- přirozeně zapojuje základní prvky manuálové a pedálové techniky: 1/ v manuálu – dokonalé legato, legato palcem, tichá výměna, 2/ v pedálu – hra špičkou i patou, 3/ v souhře – pravá a levá ruka samostatně s pedálem, obě ruce s pedálem;
- zahraje skladby přiměřeně náročné bez pedálu nebo s málo pohyblivou pedálovou linií (prodlevy, ostinata), dbá na pestrost výběru (různé styly a žánry);
- přečte notový zápis ze tří osnov;
- dodržuje správné prstokladové návyky získané v klavírní hře a rozšiřuje je o nové možnosti s ohledem na technická a zvuková specifika varhan;
- popíše základní melodické ozdoby a předvede jejich aplikaci;
- sluchovou sebekontrolu zapojuje v návaznosti na zvuková a technická specifika nástroje (trakturu, vzdálenost klávesy od píšťaly);
- ve studiu improvizace tvoří krátké formy na basové prodlevě nebo na prostých basových ostinatech.

6. ročník – 2. rok hry na varhany

Žák

- z nových technických prvků předvede 1/ v manuálu: tichou výměnu ve vícehlase, plynule přebírá střední hlasy, 2/ v pedálu: překládání a podkládání špiček, fixace intervalů; 3/ v souhře: koordinuje rytmickou a úhozovou přesnost v souhře manuálu s pedálem;
- organicky začlení melodické ozdoby, má širší výběr;
- ve výrazové stránce vnímá napětí a uvolnění v harmonické lince, přirozeně vede a uzavírá fráze;
- zahraje skladby různých stylů, výběr zůstává u kratších a formálně přehledných skladeb polyfonní (2-3hlasé) i homofonní sazby s jednoduchou pedálovou linkou i bez pedálu;
- orientuje se ve skupinách rejstříků;
- ve studiu improvizace podle pokynů učitele improvizuje drobné hudební útvary na základě vlastních hudebních nápadů nebo na podkladě písní či úryvků skladeb.

7. ročník – 3. rok hry na varhany

Žák

- propojí základní prvky manuálové i pedálové techniky: předvede širší škálu úhozu od staccata k přísnému legatu, legato palcem, tichou výměnu, v pedálu – hra patou i špičkou;
- využívá efektivních pohybů těla i paží a svalového uvolnění;
- bezpečně zvládá méně komplikované manuálové přechody;
- odliší herní návyky při hře na varhany od návyků klavírních;
- bezpečně čte současně ze tří notových osnov, a to v obou klíčích;
- má osvojené ekonomické návyky nácviu nových skladeb;
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu – po krátkém přehrání na neznámém nástroji přizpůsobí úhoz, tempo, agogiku a registraci, dbá na rytmickou preciznost;
- samostatně naregistruje snadné varhanní skladby;
- v přiměřeně náročných skladbách vyjádří charakter skladby a k tomu zvolí odpovídající výrazové prostředky (tempo, artikulaci, frázování, agogiku, ornamenty);
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů i žánrů, má základní přehled o vývoji klávesové literatury;
- zahraje z listu kratší 2-3hlasé skladby;
- účastní se komorní nebo čtyřruční hry;
- ve studiu improvizace předvede teoretické i praktické znalosti o spojování akordů na základních i vedlejších stupních ve stupnici dur i moll;
- vytvoří jednoduché intonace a přede hry k písním a drobné hudební útvary na základě vlastních hudebních nápadů nebo na podkladě písní či úryvků skladeb; pojmenuje základní způsoby práce s motivem a tématem.

II. stupeň

I. ročník – 4. rok hry na varhany

Žák

- předvede nové technické prvky v pedálu: tichá výměna, vázání chodidlem, glissando, hra stupnicových linií;
- dodržuje správné sezení u nástroje a úsporné pohyby při hře;
- fixuje správné prstokladové a nohokladové návyky;
- při výběru studovaných skladeb dbá na různost forem a stylů, skladatelů i varhanních škol;
- rychle se zadaptuje i na méně známém nástroji (po stránce technického ovládní nástroje i sluchové sebekontroly);
- objasní systém dělení rejstříků do skupin;
- z listu nebo po krátké přípravě přehraje snadné skladby a doprovodné party (příprava pro doprovod obřadů);
- ve studiu improvizace spojuje akordy v rámci základních kadencí (v rámci nižších tónin);
- při nácviu nových skladeb i při improvizaci zapojuje již osvojené znalosti z hudební nauky, harmonie, nauky o formách;
- rozeznává základní principy práce s motivem, tématem, rozvíjení melodie.

II. ročník – 5. rok hry na varhany

Žák

- zařadí náročnější technické prvky (složitější manuálové změny, náročnější souhra manuálu s pedálem);
- sluchově i hmatově kontroluje přesnost souhry, zahraje jednoduchá tria;
- podílí se na výběru prstokladů a nohokladů u studovaných skladeb;
- navrhne vhodnou registraci, provádí snadné změny rejstříků během vlastní hry;
- reaguje při změně nástroje (odlišné ovládní hracího stolu, různá traktura);
- přirozeně začlení ornamentiku (bez narušení rytmu);
- s pomocí pedagoga provede harmonický i formální rozbor úseků studovaných skladeb;
- ve studiu improvizace spojuje akordy v rámci rozšířených kadencí (v rámci nižších tónin), vysvětlí pravidla stavby a funkce akordů ve stupnicích dur a moll;
- utvoří jednoduché intonace a přede hry k písniím, hraje 3-4hlasé doprovody;
- utvoří jednoduché dvojhlasy k dané melodii.

III. ročník – 6. rok hry na varhany

Žák

- aplikuje vhodné herní návyky při hře na manuály i pedál;
- po poslechu vlastní či jiné nahrávky pojmenuje rytmické, agogické a další nepřesnosti, srovná a zformuluje názory na odlišné způsoby interpretace;

- přednese skladby delších forem střední technické náročnosti, přiměřeně náročné party doprovodů se zpěvem, jiným hudebním nástrojem či komorním seskupením;
- má bohatší výběr poznávaných skladeb (těž formou hry z listu);
- má větší přehled o varhanní literatuře, formách a stylových obdobích a vyšší nároky na znalost zásad stylové interpretace;
- precizně provádí základní druhy ornamentiky;
- zná a aplikuje další možnosti a funkce prstokladu a nohokladu (v souvislosti se stylovou interpretací);
- uplatňuje znalost nauky o harmonii a formách i jako prostředek rychlejšího nacvičení a pochopení skladeb;
- ve studiu improvizace utvoří harmonické věty s použitím hlavních i vedlejších funkcí, obohacuje o melodické tóny;
- v rámci harmonické věty moduluje do méně vzdálených tónin;
- při tvoření krátkých hudebních útvarů aplikuje základní principy práce s motivem, tématem, rozvíjení a variování melodie.

IV. ročník – 7. rok hry na varhany

Žák

- při vlastní interpretaci prokáže kultivovaný a muzikální hudební projev a schopnost plynulé a soustředěné interpretace varhanních skladeb;
- při vlastní interpretaci srozumitelně tlumočí strukturu a formu skladby;
- na základě sluchové sebekontroly přizpůsobí hru typu prostoru i nástroje (úhoz, tempo, agogiku i registraci);
- má osvojené základní herní návyky (v manuálové i pedálové hře);
- prokáže přesnost v souhře manuálu a pedálu ve skladbách střední technické náročnosti a v jednodušších triových skladbách;
- doprovodí jednoduché skladby se zpěvem, jiným hudebním nástrojem či komorním seskupením;
- při vlastní interpretaci i poslechu vysvětlí odlišnosti skladeb různých stylových epoch i žánrů a jejich charakteristických výrazových prostředků (tempo, registraci, ornamentiku, úhoz, agogiku);
- zformuluje a samostatně aplikuje základní principy varhanní registrace (v souvislosti s vývojem nástroje a stylem);
- v hlavních obrysech popíše historii varhanní hudby (zvláště oblast Českých zemí a střední Evropy);
- samostatně vyhledá a nastuduje varhanní skladby střední náročnosti (při nácvičení těžších míst zapojuje hru z paměti), realisticky posoudí technickou i interpretační náročnost vybrané skladby.
- ve studiu improvizace zahraje z listu jednoduché skladby – preludia, pochody, ukolébavky (pro varhany i úpravy jiných skladeb), čte z listu 2-4hlasé doprovody z kancionálů;
- vytvoří jednoduché intonace, přede hry a mezihry k písním;

- zaimprovizuje drobné hudební útvary na základě vlastních hudebních nápadů nebo na podkladě písni či úryvků skladeb.

Vyučovací předmět Hra na varhany (model B)

II. STUPEŇ:

Přípravné studium pro předmět Hra na varhany - model B

Žák:

- prokáže základní znalosti z hudební nauky v rozsahu učebních osnov I. stupně;
- na skladbě technického charakteru předvede potřebnou úroveň prstové zručnosti;
- na skladbě výrazového charakteru prokáže požadovaný stupeň muzikálnosti: schopnost dodržet metrum, schopnost cítit frázi, závěry, harmonické napětí a uvolnění, schopnost vystihnout a tlumočit náladu skladby;
- samostatně přečte notový zápis (klavírních nebo varhanních skladeb), a to v houslovém i basovém klíči;
- odliší základní odstíny úhozu (legato, staccato, portamento);
- zahraje dvojhlas v jedné ruce (v rámci 2-4hlasé polyfonní skladby);
- prokáže schopnost souhry obou rukou.

I. ročník

Žák

- dodržuje zásady správného sezení, vhodného obutí a základní obsluhy nástroje;
- z technických prvků předvede: 1/ v manuálu dokonalé legato, legato palcem, tichou výměnou, 2/ v pedálu hru špičkou i patou, 3/ v souhře hru kratších skladeb, úseků nebo cvičení na propojení pravé a levé ruky samostatně s pedálem, poté souhru obou rukou a pedálu;
- odliší úhoz legato, non legato, portamento a staccato u klavíru a u varhan;
- zahraje skladby polyfonní (2-3hlasé) i homofonní sazby – bez pedálu nebo s málo pohyblivou pedálovou linií (prodlevy, ostinata);
- přečte notový zápis ze tří osnov;
- s pomocí učitele naregistruje a zvolí správné skupiny rejstříků pro snadné varhanní skladby;
- ve studiu hry z listu a improvizace hraje z listu krátké liturgické části (3-4hlasé verze) a drobné 2-3hlasé varhanní skladby;
- zaimprovizuje krátké formy na basové prodlevě nebo prostých basových ostinatech (zapojí hudební paměť a hudební a nástrojovou představivost).

II. ročník

Žák

- z nových technických prvků předvede: 1/ v manuálu – přebírání středních hlasů, jednoduché manuálové přechody, 2/ v pedálu – překládání a podkládání špiček, fixace intervalů, 3/ v souhře – hra obou rukou s pedálem;
- zahraje kratší a formálně přehledné skladby polyfonní (2-3hlasé) i homofonní sazby s jednoduchým pedálovým partem i bez pedálu;
- uplatňuje správné prstokladové návyky získané v klavírní hře a zapojí nové varianty;
- teoreticky i prakticky vysvětlí a předvede základní melodické ozdoby;
- zapojí sluchovou a hmatovou sebekontrolu, porovná rozdílnost traktur;
- ve studiu hry z listu a improvizace doprovodí části obřadů, výběr skladeb je přizpůsoben praktickým požadavkům (hraje 2-4hlasé doprovody, krátké předehry, mezihry, preludia apod.);
- spojuje akordy v rámci základních kadencí, uplatňuje znalosti o stavbě a funkci akordů ve stupnicích dur a moll;
- pod vedením pedagoga rozeznává základní principy práce s motivem, tématem a rozvíjení melodie;
- podle zadání vytvoří jednoduché 1-2hlasé intonace k písním.

III. ročník

Žák

- využívá efektivních a přirozených pohybů těla a paží;
- zapojí náročnější technické prvky: 1/ v manuálu – tichou výměnu ve vícehlasu, 2/ v pedálu – tichou výměnu, hru chodidlem, glissando, hru stupnicových linií, 3/ v souhře – hraje cvičení či skladby na principu jednoduchých trií;
- zahraje skladby různých stylů a skladatelských škol (včetně delších forem, při zachování střední technické náročnosti), výběr zahrnuje též party doprovodů se zpěvem, jiným hudebním nástrojem či komorním seskupením;
- vyjmenuje obecné zásady registrace ve skladbách různých stylů a žánrů, s pomocí učitele je aplikuje;
- precizně je provádí základní druhy ornamentiky;
- samostatně reaguje při změně nástroje (odlišné ovládání hracího stolu, různá traktura);
- ve studiu hry z listu a improvizace po krátké přípravě přehraje snadné skladby (posoudí vhodnost pro obřad);
- s pomocí pedagoga provede harmonický i formální rozbor úseků studovaných skladeb;
- podle zadání vytvoří jednoduché intonace, předehry a mezihry k písním;
- podle zadání zaimprovizuje drobné hudební útvary na základě vlastních hudebních nápadů nebo na podkladě písní či úryvků skladeb.

IV. ročník

Žák:

- při vlastní interpretaci prokáže kultivovaný a muzikální hudební projev a schopnost plynulé a soustředěné interpretace, srozumitelně tlumočí strukturu a formu skladby;
- způsob hry (úhoz, tempo, agogiku, registraci) přizpůsobí typu prostoru i nástroje, zapojí sluchovou sebekontrolu;
- uplatní základní herní návyky (v manuálové i pedálové hře);
- prokáže přesnost v souhře manuálu a pedálu ve skladbách střední technické náročnosti a v jednodušších triových skladbách;
- při vlastní interpretaci i poslechu vyřeší odlišnosti stylových epoch i žánrů a vkusně volí odpovídající výrazové prostředky (tempo, registraci, ornamentiku, úhoz, agogiku);
- zformuluje a samostatně aplikuje základní principy varhanní registrace (v souvislosti s vývojem nástroje a stylu);
- v hlavních obrysech popíše historii varhanní hudby (zvláště oblast Českých zemí a střední Evropy);
- samostatně vyhledá a nastuduje varhanní skladby střední náročnosti, realisticky posoudí technickou i interpretační náročnost vybrané skladby;
- má osvojené ekonomické způsoby nácviu nových skladeb (při nácviu těžších míst zapojuje hru z paměti);
- doprovodí jednoduché skladby pro zpěv, hudební nástroj či komorní seskupení;
- při souhře prokáže potřebné návyky (ukáže společný nástup, zakončení, určení tempa atd.);
- ve studiu hry z listu a improvizace zahraje z listu jednoduché skladby – preludia, pochody, ukolébavky (pro varhany i úpravy jiných skladeb), přečte z listu 2-4hlasé doprovody z kancionálů;
- v rámci harmonické věty moduluje do méně vzdálených tónin;
- vytvoří vlastní jednoduché intonace, přede hry a mezihry k písním;
- zaimprovizuje krátké hudební útvary na základě vlastních hudebních nápadů nebo na podkladě písní či úryvků skladeb.

Vyučovací předmět: Varhanická praxe

Vzdělávacím obsahem tohoto předmětu na I. stupni je zejména rozšiřování znalostí z hudební nauky (základy harmonie – včetně základních pravidel generálbasu, nauky o formách, kontrapunktu). Má přímou návaznost na výuku varhanní improvizace. V rámci průpravy pro doprovod obřadů, komorní hru a čtyřruční hru si žáci cvičí čtení z listu a osvojují interpretační návyky při souhře.

Předmět Varhanická praxe na II. stupni je rozšířen o část teoretickou: základní učivo z nauky o varhanách, vývoji varhan, varhanářství a literatuře pro varhany. Významnou součástí výuky je přímé poznávání rozmanitých typů nástrojů, seznamování se s vnitřní konstrukcí a technickým

fungováním. Podle možností školy výuku obohacují exkurze a výlety po významných nástrojích, návštěvy koncertů nebo specializovaných seminářů.

Náplň učiva v jednotlivých ročnících je podřízena individuálním možnostem, schopnostem a směřování žáků a je každý rok upřesněna studijním plánem.

Pozn. Vyučovací předmět Varhanická praxe je určen pro žáky studijního zaměření Hra na varhany jako druhý předmět v 6. a 7. ročníku I. stupně a v I. – IV. ročníku II. stupně. Je vyučován ve skupině (min. dvou žáků v hodině) bez ohledu na jejich momentální zařazení do ročníku.

Plnění povinnosti tohoto skupinového předmětu lze realizovat též docházkou do sborového zpěvu, komorní hry nebo dalších předmětů, které škola v daném roce nabízí. Pouze v mimořádných případech může žák absolvovat docházkou do skupinové výuky alternativním způsobem, který určí vedení školy.

I. STUPEŇ:

6. ročník

Žák

- se vyzná ve stavbě stupnic, intervalů a akordů;
- spojuje akordy v rámci základních kadencí (v nižších tóninách);
- orientuje se na hracím stole.

7. ročník

Žák

- zahraje z listu nebo po krátké přípravě 2-4hlasé doprovody, krátké přede hry, mezihry, preludia apod. – příprava pro doprovod obřadů;
- samostatně nacvičí a doprovodí jednoduché party – písně, žalmy, odpovědi;
- při nácvičení ukáže společný nástup, zakončení, určení tempa atd.;
- popíše hlavní části varhan.

II. STUPEŇ:

I. ročník

Žák:

- se orientuje základním způsobem v akordech a ve stupnicích dur a moll;
- vysvětlí zásady spojování akordů a aplikuje je v základních kadencích;
- pojmenuje druhy písňal, vyjmenuje skupiny rejstříků.

II. ročník

Žák

- doprovodí jednoduché skladby či liturgické části;

- při souhře prokáže potřebné návyky (ukáže společný nástup, zakončení, určení tempa atd.);
- zjednodušeně popíše princip tvoření tónu a základní fungování nástroje.

III. ročník

Žák

- hraje rozšířené kadence obohacené o melodické tóny;
- popíše nejběžnější typy traktur;
- zformuluje hlavní zásady správné péče o varhany;
- samostatně provede výběr vhodných obřadních skladeb.

IV. ročník

Žák

- vysvětlí a do praxe převede základní pravidla generálbasu;
- rozšíří hlavní interpretační i konstrukční odlišnosti varhan s ohledem na historická období i evropské školy.
- jednoduše popíše historii varhanářství a varhanní literatury;

Studijní zaměření: HRA NA ELEKTRONICKÉ KLÁVESOVÉ NÁSTROJE

Pojmem EKN (elektronické klávesové nástroje) se označují hudební klávesové nástroje, jejichž zvuk je vytvářen elektronicky. Podstata výuky hry na tyto nástroje je stejná jako výuka na jakékoliv akustické klávesové nástroje a z velké části se proto používá i stejný studijní materiál. EKN poskytují žákům navíc možnost seznámit se s širokým okruhem zvukových a rytmických rejstříků a získat tak ucelenou představu o skladbě. Znalost hry na EKN mohou absolventi uplatnit v nejrůznějších souborech a hudebních skupinách, ale také jako součást mnohých profesí, ať už amatérských či profesionálních (pedagog, zvukař, aranžér, sbormistr aj.).

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na elektronické klávesové nástroje	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Skupinová interpretace*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

* Hra v souboru, komorní hra, sborový zpěv.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na elektronické klávesové nástroje

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- zvládá správné sezení, uvolnění a postavení rukou,
- při hře používá legato, staccato,
- je schopen zahrát oběma rukama jednoduché skladby,
- ke skladbám využívá funkci akordického doprovodu (chord),
- určí první dobu v rytmické sekci EKN
- prokáže souhru obou rukou s automatickým doprovodem v základních rytmech (polka, valčík)
- zahraje podle not jednoduché lidové a umělé písně.

2. ročník

Žák:

- zahraje durové stupnice do 4# protipohybem přes jednu oktávu a kvintakord s obraty k vybrané stupnici

- čte noty v houslovém i basovém klíči v rozsahu studované skladby
- zvládá souhru rukou s automatickým doprovodem v žánrově pestřejších stylech
- nastaví zvukový rejstřík a doprovodný styl
- hraje podle akordových značek vybrané durové i mollové akordy a jejich obraty.

3. ročník

Žák:

- zahraje durové stupnice do 4# a 4b, stupnici a moll a kvintakord s obraty k vybrané stupnici
- dokáže zahrát tečkovaný rytmus, synkopu, šestnáctinové noty
- je schopen podle individuálních schopností zahrát z paměti jednoduchou skladbu
- využívá základních harmonických funkcí při hře
- je schopen hry s automatickým doprovodem s použitím funkcí INTRO a ENDING
- je schopen zahrát jednoduchou skladbu z paměti.

4. ročník

Žák:

- zahraje všechny durové stupnice s křížky, vybrané durové stupnice s béčky a mollové stupnice do 2# a 2b s akordy a jejich obraty
- dbá na frázování a stylistiku hry
- na nástroji vyhledá a použije funkce ACMP, Synch Start/Stop, podle návodu učitele vyhledá a použije Voice a Style ve studované skladbě
- zahraje kadenci T – S – D – T
- uplatňuje získané zkušenosti a dovednosti v komorní hře nebo při doprovodu jiného nástroje.

5. ročník

Žák:

- hraje dur a moll stupnice rovným pohybem v rámci rozsahu nástroje s příslušnými akordy.
- dokáže zdokonalovat svou technickou zručnost hraním etud i v rychlejším tempu,
- dokáže zvolit vhodnou barvu tónu z určité nástrojové kategorie dle charakteru skladby,
- podle návodu učitele použije sustain pedál
- provede samostatně aranžmá jednoduchých skladeb a písní,
- je aktivně zapojen do skupinové interpretace.

6. ročník

Žák:

- hraje stupnice a akordy v přiměřeném tempu,
- zná další ovládací prvky nástroje,
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů,
- žák se orientuje ve složitějších akordických značkách,

- hraje z listu přiměřeně obtížné skladby.

7. ročník

Žák:

- využívá hru stupnic a akordů ke své technické dokonalosti,
- propojuje při hře dosud získané vědomosti a znalosti o funkcích nástroje,
- umí vytvořit k vybraným skladbám rytmicko-harmonický doprovod,
- hraje skladby různých stylů a žánrů.
- dokáže rozvíjet svou hudební představivost i poslechem skladeb.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- hraje durové stupnice v rozsahu nástroje, případně v terciích, čtyřhlasé akordy,
- zabývá se skladbami rozvíjejícími techniku hry,
- interpretuje skladby různých stylových období a dokáže je rozlišit,
- dle možnosti nástroje využívá jeho zvukové spektrum,
- hraje z listu přiměřeně náročné skladby,
- aktivně se zapojuje do komorní či souborové hry.

2. ročník

Žák:

- hraje stupnice v rytmických obměnách a čtyřhlasé akordy,
- při doprovodu využívá základní harmonické funkce včetně obrátů,
- dokáže pracovat tvořivě s učitelem i samostatně při domácí přípravě,
- uplatňuje dosud získané teoretické znalosti v praxi,
- je schopen zahrát z paměti zadanou skladbu.

3. ročník

Žák:

- umí zahrát v přiměřeném tempu zadané stupnice a akordy,
- je pohotovější ve čtení notového zápisu při hře,
- podílí se na výběru skladeb,
- při interpretaci a výrazu skladby realizuje i svůj osobitý projev,
- v komorní nebo souborové hře respektuje pravidla souhry,
- vyjadřuje svůj umělecký názor k dané skladbě.

4. ročník

Žák:

- umí použít výrazové možnosti nástroje (zvuk, barva, rytmus),
- uplatňuje teoretické znalosti o formě a obsahu skladby v praxi,
- je schopen samostatně nastudovat skladbu a konzultovat ji s učitelem,
- realizuje dosud získané znalosti a dovednosti ve svém dalším hudebním vývoji,
- je připraven se aktivně zapojovat do hudebního dění ve svém okolí.

Studijní zaměření: HRA NA HOUSLE

Základní studium houslí trvá na základní umělecké škole jedenáct let. Je rozděleno do dvou stupňů. Žáci, kteří jsou vybaveni dobrým hudebním sluchem a rytmickým cítěním, mohou své hudební dovednosti rozvíjet již od pěti let v přípravném studiu, maximálně však dvouletém. První stupeň trvá sedm let. Vyspělejší žáci mají možnost pokračovat ve druhém stupni, který trvá čtyři roky. Rozhodne-li se žák odejít na konzervatoř a tak si zvolit hudební povolání, stačí, aby absolvoval I. stupeň. Je důležité tuto situaci konzultovat se svým učitelem.

Žák svou hrou potěší nejen sebe, ale rozvíjí spoustu dobrých vlastností potřebných i pro život. Jako hráč má možnost uplatnit se nejen sólově, ale i v různých seskupeních. Od duet, souboru (dnes se smyčcové nástroje opět objevují v různých popových seskupeních), cimbálové muziky, komorním orchestru po filharmonii, kde jí zní lesy smyčců a tvoří vlastně základ orchestru.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na housle	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Skupinová interpretace*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

* Hra v souboru, komorní hra, sborový zpěv.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na housle

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- drží housle a smyčec uvolněně,
- hraje krátké smyky všemi třetinami smyčce, hraje celým smyčcem, dokáže kombinovat hru celým smyčcem a polovinami,
- dokáže správně postavit prsty na hmatník,
- ovládá jeden zvolený prstoklad (dur nebo moll) podle zvolené školy,
- zvládá hru na jednotlivých strunách s kombinací hry na sousedních strunách,
- orientuje se v jednoduchém rytmu v lidových písních,
- kontroluje intonaci především v lidových písních.

2. ročník

Žák:

- neustále kontroluje postoj, držení houslí, smyčce a postavení prstů na hmatníku,
- svou hru obohacuje o další prstoklady a jejich kombinace,
- je schopen intonační sebekontroly,
- je schopen se doladřovat k jinému nástroji,
- hraje z paměti jednoduché lidové písně a kratší skladby,
- je schopen hrát v komorním souboru.

3. ročník

Žák:

- koordinuje pohyby pravé a levé ruky,
- dokáže kombinovat hru détaché, legato, staccato, maštelé,
- kontroluje kvalitu tónu,
- rozšiřuje hru o další prstoklady a jejich kombinace,
- vyjadřuje náladu skladby dynamickými a agogickými prostředky,
- zahraje z paměti jednoduchou skladbičku.

4. ročník

Žák:

- orientuje se ve všech prstokladech 1. polohy a dokáže je kombinovat,
- rozvíjí techniku levé ruky,
- rozšiřuje své schopnosti ve složitějších rytmech,
- mezi výrazové prostředky (dynamika, agogika) zařadí nácvik vibrato,
- hraje lidovou píseň nebo lehkou skladbu z listu,
- hraje v různém hudebním uskupení (kvartet, trio, orchestr).

5. ročník

Žák:

- s pomocí učitele si vybírá druh skladby,
- používá ve skladbách vibrato,
- zvládne kromě první ještě alespoň jednu jinou polohu (např. třetí),
- veškeré dovednosti uplatní v komorní, orchestrální hře,
- hraje jednoduché písně bez not podle sluchu.

6. ročník

Žák:

- rozvíjí techniku pravé a levé ruky,
- ovládá různé staccatové a skákavé smyky, legato,
- zařadí hru dvojhmatů v první poloze,
- hraje stupnice do vyšších poloh,

- studuje skladby různých slohových období a žánrů,
- zdokonalí přednes, kvalitu tónu,
- rozvíjí hudební paměť v delších skladbách.

7. ročník

Žák:

- využívá různé druhy smyku a jejich kombinace,
- dbá na kvalitu tónu, zdokonalí přednes (dynamiku, agogiku, vibrato, fráze, intonace),
- ve hře využívá poloh a jejich výměn,
- zapojuje se aktivně i pasivně do kulturního dění ve škole, ve městě a okolí,
- v kolektivní hře se řídí pravidly důležitými pro kolektivní muzicírování,
- dokáže improvizovat písňe podle sluchu.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- zahraje alespoň ve třech polohách hmatníku;
- samostatně použije a respektuje tempová, dynamická a výrazová označení v notovém zápisu;
- hraje v komorním či orchestrálním tělese;
- zahraje známou melodii alespoň ve dvou polohách;
- zahraje v rámci hry z listu snadnou skladbu či cvičení do 1 # a 1b.

2. ročník

Žák:

- hraje stupnice dur a moll ve třech oktávách, akordy v nižších polohách,
- hraje stupnice na jedné struně s akordy,
- připravuje se ke hře dvojhmatů,
- je schopen posoudit kvalitní tón,
- využívá k interpretaci vibrato, dynamiku, agogiku, správné frázování,
- samostatně nacvičuje skladbu, učitel zhodnotí a poradí s obtížnými částmi,
- je schopen hrát jednodušší skladby z listu,
- zapojuje se do komorní hry, orchestrální hry.

2. ročník

Žák:

- zahraje skladbu s využitím všech základních i složitějších smyků;
- si samostatně uhlídá tónovou kvalitu a intonaci i ve vyšších polohách;
- spoluvytváří vhodné výrazové prostředky a diskutuje k dané skladbě;
- transponuje známou jednodušší melodii do dvou tónin;

- zahraje v rámci hry z listu krátkou skladbu do 3# a 3b.

4. ročník

Žák:

- hraje stupnice ve dvojhmatech,
- využívá dvojhmaty ve skladbách,
- levou rukou se pohybuje po celém hmatníku,
- poslechem a hrou rozezná a interpretuje sklady různých stylových období a žánrů,
- dokáže sám vytvořit prstoklad, jenž odpovídá záměru skladatele a jeho možnostem,
- je schopen vyřešit smyky dané skladby,
- umí samostatně nacvičit party orchestrálních nebo komorních skladeb a dokáže se přizpůsobit hráčům v kolektivní hře.

Studijní zaměření: HRA NA KONTRABAS

Kontrabas je nástroj, který má v praxi uplatnění jak v lidové, taneční, jazzové, tak i v klasické hudbě. Tento nástroj zahrnuje výuku a to jak hru smyčcem (arco), tak i hru brnkáním prstů pravé ruky (pizzicato). Škola je schopna pro účel výuky zapůjčit nástroj i na několik let.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na kontrabas	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Skupinová interpretace*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

* Hra v souboru, komorní hra, sborový zpěv.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na kontrabas

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- dovede popsat složení nástroje a smyčce,
- ovládá správné držení kontrabasu, těla a smyčce,
- je seznámen se základní údržbou nástroje,
- ovládá postavení prstů levé ruky v základní poloze,
- ovládá plynulý tah smyky,
- umí v rozsahu základní polohy zahrát jednoduché skladby z paměti.

2. ročník

Žák:

- hraje jednoduché skladby arco a pizzicato,
- dovede zahrát durovou stupnici a rozložený kvintakord,
- zvládá současně pohyby levé a pravé ruky,
- umí používat základní a první polohu,
- je schopen naladit si nástroj dle dalšího vhodného hudebního nástroje.

3. ročník

Žák:

- ovládá hru doprovodných partů arco i pizzicato,
- ovládá základní až třetí polohu,
- je schopen ve skladbách uplatňovat dynamické odstíny a základní smyky (tenuto, legato, staccato).

4. ročník

Žák:

- ovládá plynulou výměnu poloh až do páté polohy,
- ovládá plynulou výměnu smyku pomocí ohybu zápěstí,
- je schopen hry z listu jednoduchých basových partů.

5. ročník

Žák:

- disponuje kvalitním tonem,
- ovládá hru základních dvojhmatů a akordů (tercie a kvinty),
- udržuje si nastudovaný repertoár pro různé příležitosti.

6. ročník

Žák:

- ovládá alespoň jeden způsob hozených nebo skákavých smyků,
- je schopen podle značek doprovodit další nástroje hrající populární hudbu,
- orientuje se dobře v notovém zápisu.

7. ročník

Žák:

- disponuje kvalitním tónem a jistou intonací,
- ovládá základní způsoby smyků a nejméně dva hozené smyky,
- je schopen nastudovat skladbu dle vlastního výběru,
- jako absolvent I. stupně předvede sólovou skladbu s doprovodem klavíru, ve které prokáže všechny získané dovednosti,
- je schopen podle značek doprovodit další nástroje hrající populární hudbu.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- orientuje se v základní palcové poloze na strunách G, D, A,
- ovládá přirozené flagioletti na strunách G, D, A,
- umí používat smyk vázané staccato,
- ve skladbách na delších tónech uplatňuje vkusné vibrato.

2. ročník

Žák:

- ovládá plynulou výměnu všech známých poloh,
- má svůj názor na hranou skladbu,
- ovládá orchestrální party do různých souborů.

3. ročník

Žák:

- ovládá hru dvojhmatů a akordů,
- podle sluchu umí doprovodit jednoduché písně,
- je zapojen v kolektivní hře a umí reagovat na pokyny dirigenta.

4. ročník

Žák:

- ovládá hru se smyčcem arco a hru bez smyčce pizzicato a to v rozsahu sedmi základních poloh, čtyř mezipoloh a v palcových polohách v rozsahu od D 1 do G 2,
- má ušlechtilý tón a ovládá všechny používané smyky včetně hozených,
- dokáže v rámci svých možností nastudovat skladbu bez pomoci učitele,
- je členem nějakého souboru nebo orchestru a nese tak společnou odpovědnost za výsledek práce,
- dokáže posoudit a obhájit hodnotu uměleckého díla.

Studijní zaměření: HRA NA ZOBCOVOU FLÉTNU

Zobcová flétna je jedním z nejsnáze zvládnutelných nástrojů. Dají se s ní podniknout první pokusy ve hře na hudební nástroj. Začátky hry jsou natolik snadné, že s ní mohou začít již děti v předškolním věku. Při výuce se seznamují s prvky hudební nauky, rozvíjejí a upevňují si na konkrétních případech rytmické, metrické, intonační a tonální cítění a tím získávají základy pro další hudební vývoj. Významným je fakt, že hra na hudební nástroj dává dítěti citové bohatství, zvyšuje sebevědomí a prospívá jeho duši. Současně je hra na zobcovou flétnu velkým přínosem ze zdravotního hlediska. Hluboké brániční dýchání a posilování dýchacích svalů je prevencí pro děti jak zdravé, tak i s dechovými potížemi. Dítě hraje s potěšením a ani si neuvědomuje, že rehabilituje, posiluje dýchací svaly, zvyšuje pružnost plic, vitální kapacitu, koordinuje dýchání, bohatě okysličuje krev, zlepšuje držení páteře. Právě zobcová flétna se ukázala jako nejvhodnější pomocník při léčbě onemocnění dýchacích cest, včetně astmatu.

Na počátku 20. století byla zobcová flétna znovuobjevena, nejprve jako historická kuriozita a didaktická pomůcka, později se stala plnohodnotným nástrojem jednak v oblasti autentické interpretace staré hudby, kterou si bez zobcových fléten lze těžko představit, jednak v oblasti soudobé vážné hudby, která umí využít i mnoho alternativních technik hry, v nichž je zobcová flétna velmi tvárná. V současné době lze hru na zobcovou flétnu studovat na konzervatořích i akademiích.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Skupinová interpretace*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

*Skupinová interpretace – komorní a souborová hra, hra v orchestru, sborový zpěv, hra v jakémkoliv jiném seskupení dvou a více hráčů. Žák naplňuje tento předmět v závislosti na svých možnostech a schopnostech.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na zobcovou flétnu

I. stupeň:

1. ročník

Žák:

- je schopen na základě informací o nástroji a jeho údržbě dodržovat základní hygienické návyky,

- dbá na správné držení těla a nástroje při hře,
- dokáže správně tvořit tón,
- dokáže pracovat na postavení levé i pravé ruky, poloze a funkci prstů,
- zná základy správného bráničního dýchání, kontrolovaný výdech,
- dovede opakovat krátké melodické a rytmické modely – hra na ozvěnu,
- zvládne zahrát jednoduchou melodii,
- dokáže pracovat se základními hudebními pojmy (zvuk, tón, vlastnosti tónu, melodie, rytmus),
- hraje minimálně v rozsahu g1-d2 na sopránovém nástroji, c2- g2 na altovém nástroji

2. ročník

Žák:

- dodržuje základy správného bráničního dýchání, kontroluje výdech,
- orientuje se v elementárních rytmických hodnotách,
- hraje s artikulací D, T,
- umí kvalitní tón v přiměřené délce,
- zvládá souhru s dalším nástrojem (v souhře s učitelem),
- je schopen rytmického doprovodu s využitím jednoduchých rytmických nástrojů,
- je schopen vizuální sebekontroly postoje a držení nástroje,
- zvládá hru legato,
- dokáže dle svých možností zahrát jednoduchou melodii nebo lidovou píseň z paměti.

3. ročník

Žák:

- hraje minimálně v rozsahu c1-g2 na sopránovém nástroji, f1- c3 na altovém nástroji
- má osvojeny návyky, znalosti a dovednosti z předchozích ročníků studia (správné držení těla a nástroje, prstová technika, práce s dechem, nasazení tónu) a využívá je,
- zvládá elementárními výrazovými prostředky vyjádřit náladu skladby,
- orientuje se podle sluchu v jednoduchých melodiích a dle svých schopností a dovedností je dokáže zahrát,
- hraje z paměti dle svých individuálních dispozic jednoduchou skladbu,
- charakterizuje svými slovy základní hudební formy, které využívá při hře na nástroj – lidová píseň, umělá píseň, menuet, etuda.

4. ročník

Žák:

- hraje minimálně v rozsahu c1-a2 na sopránovém nástroji, f1- f3 na altovém nástroji
- orientuje se v základních dynamických odstínech a využívá je při hře,
- rozvíjí kulturu tónu pomocí stupnic, etud a technických cvičení,
- dle svých schopností hraje intonačně čistě,
- je schopen zahrát dostatečně kvalitním tónem přiměřeně obtížnou skladbu,

- s pomocí učitele dokáže vystihnout náladu dané skladby a zvolit adekvátní výrazové prostředky,
- dovede transponovat jednoduchou melodii,
- je schopen kulturního chování a přiměřené samostatnosti na veřejných vystoupeních.

5. ročník

Žák:

- v závislosti na somatickém potenciálu hraje na altový nástroj,
- hraje v rozsahu c1-c3 na sopránový nástroj, na altovém nástroji v celém rozsahu
- interpretuje skladby různých stylových období,
- pod vedením učitele umí správně vyjadřovat náladu melodie (tempo, frázování, dynamika, agogika, artikulace),
- dokáže sám nastudovat a nacvičit skladbu přiměřené obtížnosti,
- dle svých schopností zahraje zpaměti přiměřeně obtížnou skladbu.

6. ročník

Žák:

- ovládá základní moderní techniky,
- zvládá vystihnout náladu přiměřeně obtížné přednesové skladby s použitím dalších výrazových prostředků,
- při hře využívá celého rozsahu nástroje dle svých schopností,
- dokáže vystihnout podstatné prvky ve hře skladeb jednotlivých hudebních slohů,
- orientuje se ve stupnicích a příslušných akordech,
- je schopen zahrát, přiměřeně svým schopnostem, obtížnou přednesovou skladbu s doprovodem jiného nástroje,
- umí při hře používat melodické ozdoby.

7. ročník

Žák:

- využívá získaných návyků k docílení kvalitního tónu,
- je schopen určit vhodné výrazové prostředky k interpretaci dané skladby,
- užívá dynamiku, artikulaci, frázování, agogiku v rozsahu nástroje,
- interpretuje podle sluchu přiměřeně obtížnou melodii,
- orientuje se v různých hudebních stylech a žánrech,
- ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem,
- má osvojenou technickou a výrazovou dovednost,
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu,
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností,
- ovládá hru na sopránovou a altovou zobcovou flétnu,
- uplatňuje se při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních,

- studium I. stupně ukončí absolventským koncertem.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- hraje v celém rozsahu altové zobcové flétny,
- hraje chromatické postupy v tónovém rozsahu flétny,
- využívá získanou prstovou, dechovou a artikulační techniku ke správné interpretaci skladby,
- dle svých schopností dokáže zahrát přiměřeně obtížnou skladbu z listu,
- dokáže používat dle svých schopností základní hudebně-melodické ozdoby,
- v závislosti na individuálních schopnostech ovládá hru stupnic.

2. ročník

Žák:

- seznamuje se s příbuznými dechovými nástroji (altová, tenorová, basová zobcová flétna),
- dokáže dle svých individuálních schopností bez notového podkladu interpretovat melodii,
- účelově se poslechem seznamuje s hudbou různých hudebně-stylových období a žánrů,
- zdokonaluje se ve hře stupnic a příslušných akordů,
- zdokonaluje se ve hře melodických ozdob a pomocných hmatů.

3. ročník

Žák:

- je schopen jednoduché improvizace ve hře,
- je schopen vytvořit si vlastní představu o uměleckém zpracování a vyjádření skladby,
- dle svých schopností využívá technických možností svého hudebního nástroje,
- ke hře využívá celého rozsahu nástroje.

4. ročník

Žák:

- používá získané schopnosti k umělecké interpretaci,
- orientuje se v hudebně-výrazových prostředcích,
- samostatně volí hudebně-výrazové prostředky pro umělecké vyjádření,
- využívá ke hře celého rozsahu nástroje,
- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu,
- zabývá se improvizací,
- ovládá základy transpozic úměrně svým schopnostem,
- je schopen hrát z listu jednoduché skladby,
- profiluje se podle svého zájmu, využívá svých studií nabytých dovedností a znalostí k samostatnému studiu nových skladeb.

Studijní zaměření: HRA NA PŘÍČNOU FLÉTNU

Příčné flétny jsou asijského původu a v Evropě se poprvé objevily ve 12. století. Předchůdcem příčné flétny je příčná píšťala (též švýcarská nebo polní), která se vyráběla ze zimostrázového dřeva a měla krátkou válcovitou trubici. V 16. století se zvětšila její mensura, v 17. a 18. století se stala vícedílným nástrojem s opačným kónickým vrtáním (zuzování od retného otvoru ke konci) a stala se součástí orchestrů (v této době už lze hovořit o přímém předchůdci příčné flétny).

Na konci 4. ročníku II. stupně žák ovládá tónový rozsah $c^1(h^1) - c^4$, dodržování předepsaných dynamických znamének včetně akcentů – forte, piano, sfz, čistou intonaci i v souvislosti s dynamikou, hru rubato, accelerando, rittardando, dvojitě staccato. Úroveň techniky prstové, jazykové, nátiskové dovoluje nácvič etud a přednesových skladeb středně těžkého i těžkého charakteru. Žák dokáže rozlišit základní stylová období (baroko, klasicismus, romantismus, modernu) a skladby těchto období interpretovat, je schopen nacvičit skladbu samostatně a také nazpaměť. Stupnice a akordy hraje zpaměti v tempu a různými artikulačními způsoby. Je schopen zahrát chromatickou stupnici v celém rozsahu nástroje. Dobře se vyzná ve výstavbě frází a vedení melodie na principu těžkých a lehkých dob v předepsané dynamice. Má představu o výrazu a označení (scherzando, dolce, lamentoso, doloroso a podobně).

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Skupinová interpretace*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

* Hra v souboru, komorní hra, sborový zpěv.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na příčnou flétnu

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- je seznámen s nástrojem, jeho sestavením a údržbou,
- je veden k dodržování základních hygienických návyků,
- zná základy správného dýchání a principu vzniku tónu flétny,
- je seznámen s uvolněným, ale vzpřímeným postojem při hře,
- umí používat základní hmaty levé i pravé ruky,

- zvládá hru jednoduchých melodií.

2. ročník

Žák:

- zvládá specifika příčné flétny a její odlišnosti od zobcové flétny, jiný způsob držení nástroje (opěrné body, poloha rukou, postavení prstů), jiné hmaty,
- snaží se hospodařit s dechem (nácvik rychlého nádechu a plynulého výdechu do nástroje),
- zdokonaluje hru legato, portamento, jednoduché staccato,
- s pomocí učitele dodržuje základní dynamiky (p- mf –f),
- rozšíří znalosti hmatů a tvorby tónů v rozsahu d1- f3,
- hraje správnou artikulaci a rytmus dle notového zápisu.

3. ročník

Žák:

- umí využít doposud získané návyky a dovednosti, včetně pravidelné domácí přípravy,
- umí a zároveň prohlubuje základní technické prvky hry (nasazení tónu, prstovou techniku, hru legato a non legato),
- samostatně rozlišuje základní dynamiku f, p,
- dokáže se orientovat v jednoduchých hudebních útvarech (tanec, píseň, pochod) a v jejich notovém zápise,
- dokáže se uplatnit v souhře s dalším nástrojem,
- je seznámen s nácvikem stupnic z paměti.

4. ročník

Žák:

- umí uplatnit a zdokonalit získané dovednosti a poznatky z předchozích ročníků (smysl pro rytmus, orientace v notovém zápise, dechovou a prstovou techniku, nasazení tónu),
- dokáže pracovat s novými prvky – staccato, složitější rytmické útvary,
- je seznámen se základními melodickými ozdobami (příraz, nátryl, skupinka, trylek),
- upevňuje brániční dýchání (nácvik delších frází, intonace),
- uplatňuje s pomocí pedagoga základní dynamické a výrazové prostředky a tempová rozlišení,
- dokáže se uplatnit v komorním seskupení.

5. ročník

Žák:

- umí použít nové prvky z předchozího ročníku, prstovou techniku v rychlejším pohybu,
- dokáže pracovat na rozšiřování tónového rozsahu a na zvukové vyrovnanosti rejstříků,
- dokáže samostatně uplatnit získané vědomosti při nácviku zadaného učiva,
- snaží se vyjádřit charakter skladby,
- dle svých schopností rozvíjí intonační dovednosti v souvislosti s výdechem a nátiskem,

- zvládá hru s doprovodem a souhru s jinými nástroji.

6. ročník

Žák:

- dokáže pracovat na prohlubování žeberně bráničního dýchání, na zvukové představě čistého tónu a vyrovnanosti rejstříků,
- dokáže pracovat na zdokonalování prstové techniky, na rozšiřování tónového rozsahu, na zvládnutí složitějších rytmických útvarů, na čistotě artikulace (legato, non legato, staccato),
- využívá při interpretaci dynamiku, frázování, agogiku,
- dokáže pracovat na rozvíjení smyslu pro souhru.

7. ročník

Žák:

- využívá všechny získané technické a výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu,
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu,
- umí vnímat kvalitu a čistotu tónu na základě sluchové kontroly,
- dokáže se orientovat v různých hudebních a stylových žánrech,
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb z listu,
- zvládá oktávovou transpozici.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- dokáže navázat a rozvíjet získané dovednosti, znalosti, technické a výrazové schopnosti I. stupně studia,
- je seznámen s dvojitým staccato, vibrato,
- zvládá složitější rytmické útvary a melodické ozdoby.

2. ročník

Žák:

- dokáže rozvíjet muzikálnost a osobitost hudebního projevu,
- využívá všechny doposud získané znalosti a dovednosti při studiu zadaných skladeb,
- cílevědomě a soustavně pěstuje hru z listu,
- hraje v komorním souboru či v souborech různého složení,
- věnuje pozornost samostatné domácí práci k získávání správných zásad přípravy.

3. ročník

Žák:

- Umí se orientovat v historickém vývoji nástroje a částečně v repertoáru nástroje,
- dokáže projevit svůj zájem o kulturní dění a hudební život ve svém okolí.

4. ročník

Žák:

- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně péče o nástroj, dýchání, artikulaci, agogiku a interpretaci při nácviu skladeb,
- umí hranou skladbu zařadit do příslušného slohového období,
- zodpovědně spolupracuje v souborech na vytváření žánrového stylu a jejich společného zaměření,
- je schopen uplatnit se v amatérském souboru, případně vystoupit i sólově,
- dokáže rozeznávat uměleckou kvalitu a kriticky zhodnotit vlastní i slyšenou interpretaci.

Studijní zaměření: HRA NA KLARINET

Klarinet je dechový jednoplátkový dřevěný nástroj, který se díky vývoji a neustálým zlepšováním technických prvků stal velice populárním nástrojem. V dnešní době je používán snad ve všech možných stylech, žánrech a typech orchestrů. Jeho kořeny sahají až do doby antické, kdy se již používaly jednoplátkové nástroje, velmi málo však podobné jak zvukem, tak i vizuálně dnešnímu nástroji. Jedno však víme přesně, že vznikl z barokního nástroje Chalumeau, který byl stále zdokonalován až do podoby dnešního nástroje. V této podobě je využíván v symfonických tělesech na stejné úrovni jako sólový nástroj, v různých komorních seskupeních, v dechových orchestrech aj. Na základě těchto poznatků se žáci na naší škole seznamují se všemi dovednostmi tohoto nástroje, učí se hrát jak individuální, tak kolektivní hře, dle zájmu jsou jim při výuce dostupné všechny žánry využití nástroje. Po ukončení výuky je absolvent schopen se zapojit do různých hudebních seskupení dle jeho konkrétního zájmu. Může také pokračovat v dalším studiu na vyšších stupních uměleckých škol a věnovat se profesionální dráze jako výkonný umělec nebo jako pedagog.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na klarinet	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Skupinová interpretace*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

* Souborová hra, komorní hra, sborový zpěv. Dle možností a dovedností může být student zařazen i dříve.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na klarinet

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- je seznámen s nástrojem a jeho problematikou,
- zná základy tvoření tónu, držení nástroje, dýchání, nasazování jazykem, postavení těla u hry,
- dokáže pojmenovat jednotlivé díly nástroje,
- dovede zahrát jednoduchá cvičení, bez složitých rytmů a techniky prstů,
- učí se vztahu k nástroji, údržbě a hygienickým potřebám.

2. ročník

Žák:

- je schopen zahrát snadné cvičení s artikulací tenuto a legato,
- rozezná zvuk a tón,
- učí se hrát v šalmajovém rejstříku,
- pokouší se zahrát jednoduché skladby a etudy,
- zvládá základní druhy artikulace,
- dokáže pracovat s dechem - hluboký nádech a plynulý výdech,
- umí používat další nové rytmické prvky,
- zvládá sluchovou kontrolu,
- dokáže si uvědomit a zdokonalovat základní dovednosti (správný postoj, držení nástroje, postavení prstů a jejich koordinace, nasazení) při hře na nástroj.

3. ročník

Žák:

- využívá dosavadních znalostí,
- zabývá se technikou dýchání, zdokonalováním prstové techniky, dokáže rozlišit základní dynamické prvky a používá větší tónový rozsah nástroje dle svých individuálních schopností a dovedností,
- seznamuje se s hrou jednoduchých stupnic.

4. ročník

Žák:

- zvládá hru jednoduchých skladeb a cvičení,
- prohlubuje kvalitu nasazování a tónu,
- hraje čistě,
- začíná se seznamovat se hrou jiného doprovodného nástroje,
- zvládá hrát stupnice v různých artikulačních obměnách v pomalém tempu,
- seznamuje se se základními akordy jednoduchých stupnic.

5. ročník

Žák:

- hraje složitější skladby,
- orientuje se v tempovém rozlišení skladby,
- seznamuje se s repertoárem daného nástroje v různých stylech,
- zlepšuje prstovou techniku,
- zvládá hru stupnic v přiměřeném tempu vzhledem k jeho možnostem.

6. ročník

Žák:

- zvládá rozmanitost artikulačních prvků,
- umí zahrát jednoduché skladby z paměti,

- hraje stupnice se základním akordem,
- využívá tempovou rozdílnost při hře,
- odhadne charakter skladby,
- prohlubuje základní návyky nasazování a technik dýchání.

7. ročník

Žák:

- dle možností a individuálních schopností zvyšuje kvalitu tónu, nasazování a prstovou techniku,
- hraje složitější skladby s využitím dosavadních znalostí artikulace dynamiky a výrazových prostředků k dosažení stylovosti skladby,
- hraje skladby různých stylových žánrů,
- na základě nabytých znalostí hraje v různých hudebních seskupeních, kde tyto zkušenosti a dovednosti uplatňuje v plné míře.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- hraje plynule zadanou skladbu,
- má hráčskou jistotu a muzikální projev při nastudování obtížnějších skladeb,
- v rámci svých možností zvládá hru staccato a prstovou techniku v etudách, rytmických a artikulačních obměnách,
- dokáže rozvíjet výrazové a dynamické prostředky,
- dokáže uplatnit své zkušenosti a dovednosti v kolektivní hře.

2. ročník

Žák:

- umí využít technické možnosti nástroje,
- zvládá intonačně a rytmicky danou skladbu dle notového zápisu,
- dokáže nastudovat náročnější skladbu za dohledu pedagoga,
- zvládá hru z listu přiměřeně náročných skladeb,
- dokáže neustále rozvíjet prstovou techniku,
- prohlubuje dále své znalosti různého stylového zaměření.

3. ročník

Žák:

- neustále zdokonaluje již získané návyky dýchání, prstové techniky, artikulace, nasazování a umí je uplatnit ve skladbách,
- dokáže zahrát skladby různých stylů a období přiměřeně svým schopnostem,
- orientuje se v notovém zápise skladeb a respektuje stylové zaměření skladby.

4. ročník

Žák:

- dokáže uplatnit a využít při hře všechny doposud získané dovednosti a znalosti,
- zvládá chromatickou stupnici v celém rozsahu nástroje,
- dokáže samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu, řešit její technické obtížnosti, pracovat s kvalitou tónu a dechovou kapacitou, využívat svou fantazii, kreativitu a muzikálnost,
- Dokáže si uvědomit strukturu skladby, věty, (témata, větné celky, rychlé, pomalé části skladby),
- je schopen se zapojit do hudebních těles různého zaměření.

Studijní zaměření: HRA NA SAXOFON

Podobně jako klarinet je saxofon jednoplátkový nástroj a patří do skupiny dřevěných dechových nástrojů přesto, že se vyrábí z kovu (většinou mosaz). Má stejnou techniku hraní, hru na podobnou hubici, stejně se vytváří i tón, stejný je i hlavní válec a skoro stejné hmaty. Jeho vznik sahá do poloviny 19. století, byl určen převážně do dechových a vojenských kapel. Až později se začal používat i v jiné oblasti hudby: v jazzu, v klasické hudbě i jako sólový nástroj. V dnešní době je už považován za plnohodnotný dechový nástroj stejně jako klarinet a na uměleckých školách se vyučuje jako hlavní nástroj. Žáci na naší škole mají možnost si vybrat při studiu tohoto nástroje tu oblast hudby, která je jim blízká, která je zajímavá, a následně, po absolvování studia, využít tento nástroj v různých typech souborů jako zájmovou činnost, popřípadě má možnost se věnovat dalšímu studiu na vyšších typech uměleckých škol, kde se může připravovat na profesionální dráhu sólisty, nebo orchestrálního hráče, další možností je profese pedagoga.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na saxofon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Skupinová interpretace*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

* Hra v souboru, komorní hra, sborový zpěv. Dle možností a dovedností může být student zařazen i dříve.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na saxofon

I. stupeň:

1. ročník

Žák:

- je seznámen s nástrojem a jeho problematikou,
- zná základy tvoření tónu, držení nástroje, dýchání, nasazování, postavení těla u hry na tento nástroj,
- dokáže pojmenovat jednotlivé díly nástroje,
- dovede zahrát jednoduchá cvičení bez složitých rytmů a techniky prstů,
- umí zahrát dlouhé vydržované tóny v přiměřeném rozsahu nástroje,
- Učí se vztahu k nástroji, údržbě a hygienickým potřebám.

2. ročník

Žák:

- rozvíjí techniku dýchání,
- je seznámen se základními rytmickými prvky,
- hraje jednoduché stupnice, na kterých zdokonaluje kvalitu tónu, prstovou techniku,
- má základní rytmické cítění, orientaci v notovém zápise,
- dokáže zahrát jednodušší skladbu,
- umí hrát v přiměřeném tempu tenuto a legato,
- zdokonaluje techniku dýchání (zná rychlý nádech a pomalý plynulý výdech).

3. ročník

Žák:

- umí zahrát dostatečně kvalitním tónem,
- dle svých dispozic je schopen zahrát z paměti jednoduchou skladbu,
- orientuje se v notovém zápise s osminovými notami,
- prohlubuje kvalitu dýchání, nasazování tónu,
- jednoduché stupnice zahraje legato i nasazovaně,
- je schopen hrát jednoduché melodie spolu s dalším nástrojem,
- vnímá čistotu tónu a ladění.

4. ročník

Žák:

- neustále prohlubuje získané znalosti a dovednosti z předcházejících ročníků,
- dokáže se samostatně zdokonalovat v kvalitě nasazování a tónu,
- umí zahrát tóny ve větším rozsahu nástroje,
- dokáže se orientovat ve složitějších rytmických útvarech a seskupení not,
- dokáže zahrát skladbu s dynamickými rozdíly,
- je seznámen s různými styly hudby.

5. ročník

Žák:

- umí zahrát stupnice s jednoduchými artikulacemi,
- umí zahrát skladby v přijatelném tempu,
- je seznámen se základními akordy jednoduchých stupnic,
- dokáže se zdokonalovat v prstové technice, dýchání, jistotě nasazování tónu a jeho kvalitě.

6. ročník

Žák:

- využívá prstovou techniku při hře náročnějších skladeb,
- dokáže zahrát stupnice zpaměti včetně akordů,
- dokáže rozlišit zjednodušeně charakter skladby (např. vesele, smutně),
- zdokonaluje techniku dýchání a nasazování,
- orientuje se ve větším tónovém rozsahu nástroje,
- zvládá bezpečně hmaty nástroje v přiměřeném rozsahu.

7. ročník

Žák:

- dokáže zahrát složitější skladby s využitím techniky, kvalitního tónu a nasazování,
- umí zahrát skladbu stylově i tempově přiměřeně svým schopnostem,
- zvládá rytmické záludnosti skladby a výrazu,
- je schopen kvalitní souhry v různých komorních seskupeních,
- dokáže zahrát intonačně čistě s ohledem na kvalitu nástroje.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- je seznámen se všemi stupnicemi dur, moll a příslušnými akordy,
- je seznámen se základní literaturou hry na tento nástroj,
- prohlubuje a zdokonaluje všechny získané dovednosti a znalosti,
- zvládá hru staccato, legato,
- umí v dostatečné kvalitě zahrát složitější skladby a technická cvičení,
- pod dohledem pedagoga pracuje na stylovém provedení skladby nebo díla.

2. ročník

Žák:

- stále zdokonaluje všechny známé prvky při hře na nástroj a pod kontrolou pedagoga jich dostatečně a ve správné míře využívá,
- je seznámen s hrou z listu a zvládá jednoduché útvary zahrát v pomalém tempu, aby skladba byla zahraná plynule a s jistotou,
- umí používat dynamická znaménka dle notového zápisu.

3. ročník

Žák:

- věnuje se hře skladeb jiných stylů a zaměření,
- v dostatečné míře využívá všech výrazových prostředků ke kvalitní interpretaci zadaného díla, skladby,
- dokáže samostatně vyřešit technické problémy zadaného díla,
- umí rozlišit náznaky zrychlení a zpomalení skladby,

- samostatně pracuje s dynamikou a artikulací,
- snaží se ve studované skladbě vystihnout stylovost zadané skladby.

4. ročník

Žák:

- dokáže využít všechny získané vědomosti a znalosti teoretické i praktické,
- umí hrát kvalitním tónem, přesně a zřetelně nasazuje,
- zvládá všechny prvky dynamické škály,
- dokáže zahrát přesně rytmicky, kvalitně pracuje s dechem,
- dokáže samostatně vystavět výraz a dynamiku zadané skladby dle jejího stylového zařazení,
- je schopen hrát v souborové hře vůdčí roli a vtisknout jí určitý ráz po stránce technické i výrazové,
- je schopen plnohodnotně hrát v různých orchestrech s různým zaměřením.

Studijní zaměření: HRA NA TRUBKU

Trubka patří do skupiny dechových nátrubkových žesťových nástrojů. Obvykle se vyrábí z mosazného plechu nebo ze zlaté mosazi. Má úzkou točenou trubici a rozšířený korpus, tři snížce a hlavní doladovací tah. Vzduchový sloupec je regulován třemi strojky. Těmito strojky se reguluje výška nebo hloubka tónu. Trubka je melodický sólový sopránový nástroj a je používána ve všech možných stylech a žánrech, taktéž se uplatňuje v různých hudebních seskupeních a orchestrech.

Vyučovací předmět Hra na trubku probíhá formou jedné hodiny týdně, kde se žáci učí ovládat tento nástroj. Učí se zde správnou dechovou techniku a techniku hry. Součástí předmětu Hra na trubku je také Hudební nauka, která je vyučována kolektivně jednu hodinu týdně od prvního do pátého ročníku (viz učební plán). Od čtvrtého ročníku je pro žáky povinný předmět Skupinová interpretace. Šikovnější žáci mohou být do tohoto předmětu zařazeni i dříve.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na trubku	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Skupinová interpretace*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

* Souborová hra, komorní hra, sborový zpěv. Dle možností a dovedností může být student zařazen i dříve.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na trubku

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- zná nástroj a jeho údržbu,
- zná správné držení těla a držení nástroje při hře,
- zná postavení rukou a prstů, rozlišuje správné a špatné postavení rukou a prstů,
- zná základy správného bráničního dýchání a tvoření kvalitního tónu,
- zná základní rytmické hodnoty,
- dokáže zahrát jednoduchou melodii.

2. ročník

Žák:

- dokáže pracovat na správném bráničním dýchání a snaží se plynule nadechnout a vydechnout do nástroje,
- používá správný postoj a postavení rukou a prstů při hře na nástroj,

- zná základy správného tvoření kvalitního tonu, které se snaží uplatňovat,
- je seznámen s jednoduchou artikulací a dalšími rytmickými hodnotami,
- dle svých schopností dokáže zahrát jednoduchou melodii z paměti.

3. ročník

Žák:

- využívá získané znalosti, dovednosti a návyky z předchozích ročníků (správné držení těla a nástroje, prstová technika, kvalitní nasazení tonu, brániční dýchání),
- dokáže se orientovat v jednoduchém notovém zápisu a rytmických hodnotách,
- zvládá zahrát z paměti dle svých individuálních dispozic jednoduchou skladbu.

4. ročník

Žák:

- dokáže pracovat na získaných návycích a dovednostech z předchozích ročníků (prstová technika, brániční dýchání, nasazení kvalitního tónu),
- používá základní dynamické odstíny,
- umí zdokonalovat kvalitu tónu pomocí stupnic a technických cvičení,
- hraje přiměřeně obtížnou skladbu,
- s pomocí učitele se snaží vystihnout náladu skladby a zvolit adekvátní výrazové prostředky (např. dynamika, agogika),
- zapojuje se dle svých schopností do skupinové hry.

5. ročník

Žák:

- má zdokonalenou prstovou techniku a kvalitu tónu,
- interpretuje skladby různých stylových období,
- pod vedením učitele vyjadřuje náladu skladby,
- využívá tempová rozlišení, dynamiku, správnou artikulaci,
- snaží se samostatně nacvičit zadané skladby,
- dle svých schopností zahraje přiměřeně obtížnou skladbu.

6. ročník

Žák:

- má rozšířené znalosti v prstové technice a kvalitě tonu,
- je seznámen s dalšími technikami hry na nástroj,
- dle svých schopností využívá celý rozsah nástroje,
- zvládá zahrát přiměřeně obtížné skladby a používá další výrazové prostředky,
- orientuje se ve stupnicích a příslušných akordech,
- dle svých schopností umí zahrát přiměřeně obtížnou skladbu s doprovodem jiného nástroje.

7. ročník

Žák:

- využívá získaných návyků k docílení kvalitního tónu (prstová technika, brániční dýchání, artikulace),
- využívá dynamiku, frázování v rozsahu nástroje,
- dokáže se orientovat v různých stylech a žánrech,
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu,
- uplatňuje se při hře v komorních nebo orchestrálních uskupeních,
- studium I. stupně ukončí absolventským koncertem.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- samostatně pracuje na kvalitě tónu při hře na trubku,
- hraje v celém rozsahu nástroje,
- využívá získanou prstovou, dechovou a artikulační techniku ke správné interpretaci skladby,
- dokáže zahrát dle svých schopností přiměřeně obtížnou skladbu z listu,
- zná způsoby zdokonalování se ve hře stupnic a akordů.

2. ročník

Žák:

- dle svých schopností dokáže interpretovat melodii bez notového zápisu,
- je poslechem seznámen s hudbou různých hudebně-stylových období a žánrů (je veden k vytvoření názoru na způsoby interpretace),
- dle svých schopností dokáže používat základní melodické ozdoby.

3. ročník

Žák:

- je seznámen se základy improvizace,
- je schopen vytvořit si vlastní představu o uměleckém zpracování a vyjádření skladby,
- dokáže používat melodické ozdoby,
- dle svých schopností využívá technických možností nástroje,
- ke hře využívá celého rozsahu nástroje.

4. ročník

Žák:

- používá získané schopnosti k umělecké interpretaci,
- orientuje se ve výrazových prostředcích,
- využívá celého rozsahu nástroje,

- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu,
- zabývá se improvizací,
- je schopen hrát z listu jednoduché skladby,
- využívá svých dovedností a znalostí k samostatnému studiu nových skladeb,
- studium II. stupně ukončí absolventským koncertem.

Studijní zaměření: HRA NA LESNÍ ROH

Lesní roh patří do skupiny nátrubkových žesťových nástrojů. Má kruhovitý zatočený tvar a velký nálevkovitý korpus. Tento krásný nástroj má bohaté uplatnění jak v orchestru, tak i v komorní hře díky široké škále přirozených tónů, krásné sametové barvě a velkému tónovému rozsahu.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na lesní roh	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Skupinová interpretace*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

* Souborová hra, komorní hra, sborový zpěv. Dle možností a dovedností může být student zařazen i dříve.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na lesní roh

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- je seznámen s nástrojem, jeho držením a postojem při hře,
- dokáže použít nátrubek,
- je seznámen se základy dýchání, tvoření tónu a nasazení.

2. ročník

Žák:

- umí pracovat se základy bráničního dýchání, tvoření tónu a nasazení,
- umí pomocí dlouhých a vydržovaných tónů pracovat na budování nátisku,
- zná základní délky not a je schopen je uplatnit v jednotlivých rytmických cvičeních,
- zahraje jednoduchou melodickou skladbu dle svých individuálních schopností,
- zvládá správný postoj a držení nástroje.

3. ročník

Žák:

- prohlubuje dechovou techniku (práce s dechem a jazykem),
- zná základní dynamiku (p, mf, f),

- orientuje se v jednoduchých hudebních útvarech a v jejich tónovém zápise,
- hraje jednoduché melodie dle sluchu,
- s pomocí učitele rozlišuje agogiku,
- je schopen podle svých individuálních schopností zahrát jednoduchou skladbu z paměti,
- uplatňuje se podle svých individuálních schopností a dovedností v souhře s dalším nástrojem.

4. ročník

Žák:

- dále prohlubuje základní návyky hry jak dechové, tak i technické,
- zlepšuje nasazení a barvu tónů,
- využívá svého rozsahu ke hře základních durových stupnic a jejich trojzvuků,
- s pomocí učitele je schopen postarat se o svůj nástroj (údržba nástroje),
- zapojuje se podle svých nátliskových a individuálních schopností do kolektivní výuky.

5. ročník

Žák:

- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit a interpretovat elementárními výrazovými prostředky,
- pracuje na rozšíření tónového rozsahu a na barvě tónu,
- je schopen za asistence učitele naladit nástroj.

6. ročník

Žák:

- je schopen k vybraným durovým a mollovým stupnicím utvořit trojzvuk a jeho obraty,
- využívá dynamiku a agogiku, prohlubuje muzikální cítění,
- je schopen hrát z listu jednoduché skladby.

7. ročník

Žák:

- využívá při hře všechny dosud získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu,
- využívá dynamiku, tempová rozlišení, frázování a agogiku v získaném rozsahu nástroje,
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností,
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu odpovídající jeho schopnostem,
- uplatňuje se při hře v komorních nebo orchestrálních uskupeních,
- zvládá základní transpozici in Es.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- dokáže zdokonalovat pomocí cíleného cvičení etud, technických a nátiskových cvičení svou hráčskou jistotu při interpretaci obtížnějších skladeb,
- umí rozvíjet své výrazové schopnosti (melodičnost, techniku, dynamiku),
- zvládá základní pravidla práce s dechem, tvoření tónů.

2. ročník

Žák:

- zvládá práci s nátiskem a dokáže samostatně pracovat na rozsahu a tónové kvalitě,
- dokáže využít při studiu svých dosavadních znalostí k systematickému zlepšování hráčské úrovně,
- dokáže zdokonalovat hru z listu a orientaci v notovém zápise.

3. ročník

Žák:

- dokáže se orientovat v historii svého nástroje,
- umí nastudovat a interpretovat skladby z různých žánrů a stylových období.

4. ročník

Žák:

- dokáže uplatnit ve hře všechny nabyté zkušenosti a vědomosti ve prospěch interpretované hudby,
- dokáže rozpoznat kvalitu díla a kriticky zhodnotit vlastní i cizí interpretaci,
- umí se tvořivě a aktivně zapojit do hudebního dění,
- podílí se na výběru skladeb (samostatně si volí skladby),
- spolupracuje s komorním nebo orchestrálním seskupením.

Studijní zaměření: HRA NA TROMBON

Studijní zaměření Hra na Trombon probíhá formou jedné hodiny týdně, kde se žáci postupně s rostoucí obtížností seznamují s nástrojem a jeho využitím v praxi (různé orchestry a seskupení), učí se správnému bráničnímu dýchání a osvojují si všechny možné způsoby hry na tento nástroj – např. artikulace (legato, staccato, portamento), glissando, frulato aj.

Dále žáci navštěvují předmět Hudební nauka, který je povinný od prvního do pátého ročníku studia prvního stupně. Hudební nauka se vyučuje kolektivně jednu hodinu týdně a žáci se zde učí teoretickým znalostem.

Od čtvrtého ročníku je pro žáky povinná Skupinová interpretace, kde si ověří znalosti a dovednosti získané v hlavním předmětu Hra na Trombon. Skupinová interpretace probíhá minimálně jednu hodinu týdně a to v různých hudebních seskupeních např. trio, kvartet, kvintet, big-band, swing-band a podobně.

Učební plán

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na trombon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Skupinová interpretace*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

* Hra v souboru, komorní hra, sborový zpěv. Dle možností a dovedností může být student zařazen i dříve.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na trombon

I. stupeň:

1. ročník

Žák:

- je seznámen s nástrojem a s problematikou hry,
- umí správně držet nástroj při správné poloze těla,
- zná základy tvoření tónu a nasazování jazykem,
- je seznámen s tvorbou tónu skrz nátrubek,
- dokáže pojmenovat jednotlivé díly nástroje, chápe, k čemu každý z nich slouží,
- dovede již dýchat do nástroje - koordinace myšlení, dechu a pravé ruky,
- hraje minimálně 1 – 4 polohy, tři až čtyři stupně alikvotní řady,
- hraje jednoduché dětské písničky a skladby,
- zvládá jednoduché rytmy,

- ví, jak pečovat a udržovat nástroj,
- zná správné hygienické návyky při hře.

2. ročník

Žák:

- je schopen rozeznat, jaký je rozdíl mezi zvukem a tónem,
- zvládá základy artikulace – např. hra nasazovaně, staccato, tenuto,
- je seznámen s dalšími polohami nástroje – šestou a sedmou,
- je schopen zahrát základní stupnice - B dur, F dur,
- má rozšířený rozsah jak směrem nahoru, tak i dolů,
- dokáže samostatně zdokonalovat správné dechové a koordinační návyky,
- je seznámen s novými rytmy, artikulačními prvky,
- zná správný postoj těla, správné dýchání, kontrolu ladění a kvality tónu – to vše se stává pomalu automatizovaným.

3. ročník

Žák:

- zná všechny základní polohy nástroje a je technicky schopen přecházet plynule z jedné do druhé,
- nemá již problémy s alikvotními řadami a přechody mezi jednotlivými tóny - tón již dokáže slyšet dříve, než jej zahraje,
- artikuluje nasazovaně a je seznámen s rozdílnými druhy nasazení,
- je seznámen s pedálovými tóny, popřípadě prvními tóny se zápojkou,
- zvládá jednoduché etudy a cvičení,
- hraje základní stupnice durové a mollové, první rozklady akordů.

4. ročník

Žák:

- je schopen hrát obtížnější etudy a cvičení,
- dokáže hrát skladby za doprovodu klavíru,
- hraje v souboru několika hráčů (duo, trio, kvartet),
- je seznámen s nejobtížnější technikou hry na nástroj – legato,
- zná velký rozdíl mezi způsobem hry legato a hrou glissando,
- má zdokonalenou koordinaci pohybu pravé ruky, nasazení a dechu.

5. ročník

Žák:

- plně ovládá nástroj,
- je již schopen neustálé kontroly nad sebou samým – uvědomuje si správné držení těla při hře na nástroj, automaticky již využívá plnou kapacitu plic při hře,
- ví, jak se technicky zdokonalovat v artikulaci a rychlém a přesném posunu snižce,

- je schopen zahrát složitější etudy, rytmická a nátisková cvičení,
- je seznámen se sólovým repertoárem pro svůj nástroj,
- neustále zlepšuje techniku hry a dbá na kvalitu tónu.

6. ročník

Žák:

- rozsahově plně vyplňuje více než tři oktávy,
- technicky a nátiskově zvládá přechody z hluboké do vysoké polohy,
- nemá problémy s artikulací a střídáním jednotlivých tónů různých alikvotních řad,
- je seznámen a dokáže rozlišit všechny typy legato a neustále se zdokonaluje v naprosto precizním zvládnutí vazby souhlasné, nesouhlasné a smíšené,
- samostatně odstraňuje drobné nuance mezi glissando a legato, vytříbuje techniku,
- hraje jednoduché skladby z paměti,
- dokáže stylově rozeznat charakter skladby,
- zapojuje se aktivně do hry v různých souborech dané školy, potažmo i v jiných zájmových hudebních tělesech.

7. ročník

Žák:

- plně ovládá správné dýchání,
- hraje obtížnější etudy se všemi druhy artikulace, různou dynamikou a umí zapojit svou invenci a muzikálnost do těchto cvičení,
- hraje z paměti složitější skladby,
- účastní se aktivně hry v komorním souboru, dechovém souboru aj.,
- vnímá hudbu všude kolem sebe a bere ji jako něco, co je krásné a přináší požitek jak posluchačům, tak jemu samému.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- hraje zadanou skladbu plynule, disponuje kvalitním rozsahem, dostatečnou hráčskou jistotou,
- zvládá obtížnější rytmy,
- snaží se do skladeb vložit svůj vlastní muzikální projev,
- snaží se uplatnit všechny své doposud nabyté zkušenosti a dovednosti v kolektivní hře,
- zná stupnice mollové (harmonické i melodické) v celém rozsahu nástroje,
- zná různé artikulační a rytmické obměny,
- umí složitější akordové rozklady.

2. ročník

Žák:

- zaměřuje se na snížcovou techniku a hru legato a nasazovaně,
- dokáže zahrát obtížnější skladby v rychlejších tempech, intonačně a rytmicky je zvládá na takřka vysoké úrovni,
- dokáže pod dohledem pedagoga nastudovat i závažnější skladby,
- je seznámen se stupnicemi chromatickými,
- zná základy jazzu,
- je seznámen s příbuznými nástroji, kterými jsou tenor a baryton.

3. ročník

Žák:

- hraje technicky obtížnější skladby,
- zapojuje se aktivně do hry v kolektivu,
- má usazený a flexibilní nátisk,
- používá zápojku, pedálové tóny a přechody z hluboké do vysoké polohy mu již nečiní přílišné problémy,
- zná základy improvizace,
- zná různé styly, sám se zajímá o co nejširší stylovou rozmanitost a její plné využití v praxi,
- zná hru v tenorovém, případně v altovém klíči.

4. ročník

Žák:

- získal správné návyky a dovednosti ve hře na nástroj,
- zvládá chromaticky celý rozsah nástroje (od kontra E do d2),
- hraje hru legato i ostatní artikulaci,
- je schopen samostatně nastudovat skladbu,
- samostatně řeší technické obtížnosti dané skladby a z vlastní vůle se zdokonaluje v technice hry,
- užívá vibrato, frullato, glissando,
- uvědomuje si strukturu skladby, etudy a plně využívá svou muzikálnost a kreativitu při hře.

Studijní zaměření: HRA NA ŠPANĚLSKOU KYTARU

Španělská kytara je drnkací strunný nástroj (chordofón) s hmatníkem. Hráč vytváří tóny rozechvěním strun, které jsou napnuty mezi kobylkou a nultým hmatníkem. Španělská kytara je charakteristická kruhovým rezonančním otvorem a nylonovými strunami. Patří mezi nástroje, jejichž struny doznívají. Je to akordický nástroj, který umožňuje hrát jednohlas i vícehlas. Je často používána jako doprovodný nástroj ke zpěvu nebo k jiným nástrojům (flétny, housle, soubor kytar). Kytara patří mezi dostupné oblíbené hudební nástroje. Mezi samouky je využívána především jako lidový doprovodný nástroj. Výukou hry na kytaru na základní umělecké škole žák získává hudební návyky a dovednosti, které může rozvíjet jako sólista nebo v kolektivní hře.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na španělskou kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Skupinová interpretace*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

* hra v souboru, komorní hra, sborový zpěv

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na španělskou kytaru

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- je seznámen s nástrojem, správným držením nástroje, postavením obou rukou,
- zná základní techniku levé a pravé ruky,
- dle svých možností hraje jednoduché jednohlasé skladbičky na melodických strunách
- do III. polohy.

2. ročník

Žák:

- rozlišuje správné a špatné postavení rukou,
- zná základní kytarovou techniku,
- snaží se o tvorbu čistého tónu,
- hraje jednoduché jednohlasé skladby na melodických strunách do III. polohy
- dle svých možností hraje durové stupnice v rozsahu jedné oktávy.

3. ročník

Žák:

- dle svých možností dbá na kvalitu vytvořeného tónu,
- používá výrazové prostředky (forte, piano)
- dle svých možností a věku zná a používá akordický doprovod
- hraje durové stupnice s použitím prázdných strun
- je schopen zahrát z paměti jednoduchou skladbu,
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu.

4. ročník

Žák:

- dokáže prohlubovat své znalosti a návyky z předcházejících ročníků,
- dokáže zkvalitňovat a kultivovat tvorbu tónu,
- dle svých schopností a dovedností se uplatňuje v souhře s dalšími nástroji,
- používá hru vícehlasu s použitím prázdných basových strun
- dle svých možností hraje stupnice dur s využitím prázdných strun ve dvou oktávách
- dle svých možností zná vyšší polohy na hmatníku na melodických strunách.

5. ročník

Žák:

- s pomocí učitele dokáže naladit nástroj,
- hraje akordy harmonicky i rozloženě,
- uplatňuje se v kolektivní souhře,
- orientuje se ve hře ve vyšší poloze na melodických strunách
- dle svých schopností dokáže zahrát skladbu z listu
- hraje vícehlas

6. ročník

Žák:

- využívá a dokáže prohlubovat návyky a dovednosti získané v předcházejících ročnících,
- ovládá hru stupnic dur a moll
- používá svých znalostí k tvorbě doprovodu jednoduchých písní,
- hraje vícehlas,
- hraje skladby různých stylových období.
- hraje z listu

7. ročník

Žák:

- ovládá základní nástrojovou techniku,
- je schopen si naladit nástroj za pomoci ladičky
- orientuje se v notovém zápise a ve složitějších rytmech,
- vytváří vlastní doprovody z notového zápisu,
- hraje ve vyšších polohách,
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů,
- uplatňuje své dovednosti v komorní hře v různých nástrojových uskupeních

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- propojuje a používá veškeré získané znalosti ze studia I. stupně,
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby,
- neustále dbá na kvalitu vytvořeného tónu,
- používá výrazové prostředky,
- zná a používá doprovody T, S, D, tvoří vlastní basový doprovod,
- je schopen zahrát z paměti jednoduchou skladbu,
- orientuje se v jednoduchém notovém zápise,

2. ročník

Žák:

- stále využívá své znalosti a návyky z předcházejících ročníků,
- dle svých schopností a dovedností se uplatňuje v souhře s dalšími nástroji,
- rozlišuje a používá různé kytarové techniky,
- hraje stupnice dur a moll ve dvou oktávách,
- dokáže vyjádřit náladu skladby všemi poznatými výrazovými prostředky,
- je schopen samostatně nastudovat jednoduchou skladbu,
- hraje vícehlas,
- používá hlavní i vedlejší harmonické funkce.

3. ročník

Žák:

- ovládá hru stupnic dur a moll a kadence dle svých schopností,
- používá svých znalostí k tvorbě doprovodu písní,
- používá různé kytarové techniky,
- hraje skladby různých stylových období,
- umí naladit nástroj

4. ročník

Žák:

- ovládá a využívá získané nástrojové techniky,
- umí naladit nástroj,
- orientuje se v notovém zápise a ve složitějších rytmech,
- vytváří své vlastní doprovody,
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů,
- diskutuje o interpretaci skladeb různých stylových období,
- dle svých možností má přehled o významných českých a světových autorech,
- uplatňuje své získané vědomosti a zkušenosti v samostatném studiu nových skladeb.

Studijní zaměření: HRA NA ELEKTRICKOU KYTARU

Charakteristika nástroje:

Elektrická kytara (přesněji elektrofonická) je druh kytary, ve které elektromagnetické snímače převádějí chvění strun s ocelovým jádrem na elektrický proud, který je veden z kytary do zesilovače. Na rozdíl od akustických kytar, elektrofonická kytara nepotřebuje korpus k rezonanci tónů. Avšak její tělo je zhotoveno ze dřeva a jeho kvalita a použitý druh má podstatný vliv na výsledný zvuk nástroje. Obecně mohou být kytary lepeny z několika kusů desek různých dřev, ovšem mohou být také vyrobeny z celomasívu. Hmatník je potažen celokovovými strunami o různých tloušťkách, které hráč rozeznívá tzv. plektrem neboli trsátkem. Nutno zdůraznit, že za posledních padesát let se kytara dostala do popředí zájmu lidí různého věku a dodnes se těší obrovské popularitě. Její uplatnění můžeme nalézt v různých žánrech, jako například v jazzu, blues, rocku, popu, či heavy metalu.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na elektrickou kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Skupinová interpretace*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

* hra v souboru, komorní hra, sborový zpěv

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na elektrickou kytaru

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- je seznámen s nástrojem a jeho stavbou,
- ovládá správné sezení a držení nástroje,
- dokáže pojmenovat názvy prázdných strun,
- ovládá základní postavení levé a pravé ruky,
- umí rozpoznat základní druhy not a pomlk.

2. ročník

Žák:

- ovládá uchopení trsátka a jeho použití při hře,
- dokáže kombinovat elementární rytmickou hru trsátkem a hru prsty pravé ruky,

- orientuje se v jednoduchém notovém zápise,
- dokáže přečíst základní hmatové zápisy v tabulaturách,
- je schopen zahrát jednoduché akordy.

3. ročník

Žák:

- využívá základní dovednosti a návyky (správné držení těla a sezení s nástrojem, postavení rukou),
- používá základní technické prvky hry (základní úhozy pravé ruky s ohledem na rytmus a kvalitu tónu, základní prstovou techniku),
- dle svých možností ovládá několik druhů rytmů a dokáže je použít v dané skladbě,
- dokáže zahrát obtížnější akordy,
- podle svých individuálních schopností dokáže zahrát z paměti jednoduchou skladbu,
- uplatňuje se podle svých dovedností a schopností v souhře s dalším nástrojem.

4. ročník

Žák:

- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky,
- orientuje se v jednoduchých notových útvarech,
- využívá základních harmonických funkcí a akordů při doprovodu,
- dokáže interpretovat jednoduché skladby různých forem a žánrů
- dokáže rozpoznat akordy dur-moll.

5. ročník

Žák:

- dále prohlubuje získané dovednosti a návyky z předchozích ročníků,
- dokáže využívat základní agogické a dynamické prostředky ve hře,
- rozlišuje diatonické a chromatické stupnice a dokáže je aplikovat při improvizaci,
- samostatně nacvičuje zadané skladby,
- využívá středně obtížných způsobů při hře trsátkem (střídavý úhoz, úhoz shora, glissando).

6. ročník

Žák:

- dle svých individuálních schopností se orientuje ve složitějších zápisech tabulatur a notového partu,
- dbá na čistotu a kvalitu tónu,
- používá různé druhy stupnic a dokáže je aplikovat ve hře, či improvizaci,
- dle svých schopností dokáže zmapovat hmatník, zvláště basové struny,
- používá a rozeznává doprovodné intervaly (kvinty).

7. ročník

Žák:

- ovládá rozmanité způsoby dynamické hry,
- dokáže hrát ve vyšších polohách nástroje,
- využívá výrazových prostředků,
- interpretuje středně obtížné skladby různých stylových období a žánrů,
- je schopen samostatně nastudovat přiměřeně obtížnou skladbu,
- uplatňuje se při hře v souborových a komorních seskupeních.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- používá a dokáže propojit získané znalosti a vědomosti ze studia I. stupně,
- je schopen používat výrazové prostředky hry,
- využívá pestré kytarové techniky hry, jak v sólové hře, tak v doprovodu,
- dokáže v přiměřené míře ovlivňovat kvalitu svého tónu,
- dokáže zahrát z paměti jednoduchou skladbu,
- orientuje se v notovém zápise či zápise v tabulaturách.

2. ročník

Žák:

- dostatečně ovládá kadenční vztahy - T, S, D,
- zvládá improvizovat na dané téma ve vztahu k tónice,
- dokáže používat různé stupnice v rozsahu do dvou oktáv,
- rozlišuje dané mody a využívá je ke své sólové hře,
- využívá jednoduché kytarové techniky,
- ovládá akordickou hru a různé druhy rytmů.

3. ročník

Žák:

- ovládá hru stupnic durových a mollových,
- ovládá hru stupnic pentatonických, chromatických, celotónových,
- zvládá improvizovat na danou tóniku s použitím příslušných modů,
- uplatňuje se v souhře s jinými nástroji,
- umí naladit nástroj,
- orientuje se v tabulaturách a notovém zápise.

4. ročník

Žák:

- ovládá a používá získané techniky hry na nástroj v různých obtížnostech,
- ovládá akordickou hru včetně obtížnějších hmatů,
- dokáže hrát ve vyšších polohách,
- využívá kytarové techniky – např. arpeggio, glissando, legato aj.,
- ovládá různé druhy rytmů,
- zvládá zahrát jednoduchou melodii ve vyšších tempech,
- uplatňuje se při hře s jinými nástroji – např. v souboru, orchestru, triu či duu,
- zná historii a vývoj elektrické kytary,
- má vlastní náhled a svůj osobitý styl přednesu a barvy tónu,
- má přehled v různých stylech a dokáže je aplikovat ve hře,
- uplatňuje své získané vědomosti a zkušenosti v samostatném studiu nových skladeb.

Studijní zaměření: HRA NA BASOVOU KYTARU

Technika hry na basovou kytaru:

Žák začíná hrát na basovou kytaru s ohledem na ergonomii: správné postavení rukou vzhledem k nástroji a poloha nástroje k tělu. Postupuje přes jednodušší rytmicko - melodické hudební doprovody ke kratším sólovým úsekům a složitějším hráčským technikám. Ve vyšších ročnících pak směřuje přes stupnice k improvizaci. Studium hry na basovou kytaru zahrnuje i hudebně teoretické znalosti jako je čtení not a tabulatur, což je součástí hudební nauky probíhající jednou týdně v rámci kolektivní výuky. Od třetího ročníku je žák součástí hudebního tělesa v rámci výuky komorní hry, kde prakticky uplatňuje své dosavadní znalosti a učí se spolupracovat v rámci skupiny. Součástí výuky na basovou kytaru je také minimum znalostí technického zázemí hry na nástroj; jednoduchý přehled ve značkách výrobců zesilovačů a baskytar a schopnost určit, který výrobek je vhodný pro určitý způsob hry nebo hudební styl.

Na elektrickou basovou kytaru se žáci učí hrát podobně jako na kontrabas prsty nebo jako na kytaru trsátkem - plektrem. Hru prsty provádí žáci střídáním ukazováku a prostředníku nebo v kombinaci s prsteníkem - tato technika produkuje spíše měkký, kulatý zvuk a její výhoda spočívá především v mnohostranném využití všech prstů (výjimečně i s malíkem), tím pádem lépe zvládá melodicky složitější figury.

Naproti tomu hra trsátkem produkuje tvrdý konkrétní zvuk a výhodou této techniky je především dosažitelná rychlost a zvládnutí rytmicky složitých figur. Další možnou technikou hry je hra palcem. Struny nejsou rozeznívány drnkáním, ale nárazy palce proti nejvyššímu pražci hmatníku baskytary (slap), střídanými s vytrháváním struny ukazovákem nebo prostředníkem směrem od těla. Žáci se seznámí se všemi technikami hry na basovou kytaru a později jednu z nich rozvíjejí více.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na Basovou kytaru	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Skupinová interpretace*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

* souborová hra, komorní hra, sborový zpěv

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na basovou kytaru

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- umí popsat nástroj, pojmenovat jeho jednotlivé části,
- umí pojmenovat struny,
- dokáže správně sedět, stát u nástroje,
- je seznámen se správným držením nástroje, rozlišuje jeho správné a špatné držení,
- je seznámen s různými technikami hry na nástroj (hra prsty, hra plektrem, palcová hra),
- orientuje se v tabulaturách.

2. ročník

Žák:

- Používá a prohlubuje různé techniky pravé ruky (hra prsty, hra plektrem, palcová hra),
- je seznámen s technikami levé ruky – (nízké dohmaty, hraní špičkami prstů),
- zná formy nácvičku „hraní s přípravou prstů“,
- dokáže pracovat s metronomem, případně jiným druhem rytmického doprovodu.

3. ročník

Žák:

- orientuje se na hmatníku, s pomocí učitele aktivně pracuje na tvorbě prstokladu zvolených skladeb,
- dokáže vytvořit jednoduchý part dle akordů zadané skladby,
- s pomocí učitele dokáže pracovat na tvorbě doprovodných linek s použitím doprovodu.

4. ročník

Žák:

- využívá vícehlas a rozklady dvojzvuků a trojzvuků – kvinty, oktávy,
- zná pentatonické stupnice, ví, jak se tvoří a dokáže je použít.

5. ročník

Žák:

- je seznámen s některou z baskytarových škol např. Martina Štece a Richarda Scheuflera – Slap and Funky,
- orientuje se na celém hmatníku nástroje.

6. ročník

Žák:

- umí číst tabulatury,
- je rozhodnut věnovat se převážně jedné ze tří základních technik pravé ruky (palcová hra, hra plektrem, hra prsty),
- ovládá čtení z tabulatur zcela samostatně bez pomoci učitele.

7. ročník

Žák:

- zná durové a mollové stupnice v celém rozsahu nástroje,
- orientuje se v akordických značkách,
- dokáže zapsat vlastní i přejaté nápady do tabulatur,
- uplatňuje se v komorním nebo orchestrálním seskupení.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- uplatňuje se v komorním, orchestrálním nebo jiném hudebním tělese,
- zná a používá blíže jednu ze tří technik pravé ruky (trsátko, palcová hra nebo prstová hra),
- zná a používá pentatonické stupnice v improvizaci v komorním tělese a umí je využít ve všech tóninách.

2. ročník

Žák:

- umí udělat rozbor převzaté skladby a rozdělit jednotlivé party mezi spoluhráče podle nástrojů,
- umí pracovat s nestejným rytmizováním v komorním tělese: používá tečkovaný rytmus, triolové a šestnáctinové skupinky not v různých kombinacích,
- ovládá zápis hudebních myšlenek do tabulatur pro baskytaru a kytaru.

3. ročník

Žák:

- má přehled v nabídce baskytarových aparátů a umí je rozlišit podle hudebních žánrů, pro které jsou primárně určeny, zná zvukový rozdíl mezi tranzistorovými a lampovými zesilovači,
- umí vytvářet a zapisovat své vlastní hudební myšlenky pro ostatní členy souboru,
- neustále rozvíjí svou hudebnost nacvičováním partů převzatých skladeb tak, aby jich bylo na konci roku deset.

4. ročník

Žák:

- používá durové i mollové stupnice v improvizaci a umí je využít ve všech tóninách,
- je seznámen s různými hudebními žánry při interpretaci v souborové hře,
- zná tvorbu známých autorů v oblasti hry na baskytaru a dokáže je specifikovat a prakticky ukázat – zahrát jejich styl hry v krátkých ukázkách (palcová hra, prstová hra, slap).

Studijní zaměření: HRA NA BICÍ NÁSTROJE

Zaměření:

Hra na bicí nástroje, interpretace sólové hry na libovolný bicí nástroj, tvorba improvizace.

Výuka se zaměřuje na výchovu žáků v těchto směrech:

Hra na bicí soupravu, technika hry na malý buben, doprovody v zadaném stylu a žánru playalong, improvizace.

Hra na idiofonické (melodické s určitou výškou tónu) nástroje (xylofon, tympány).

Hra v souboru, orchestru (a pomocné bicí nástroje jako povinně volitelný předmět studentů jiného studijního zaměření).

Hra na perkuse (conga, bonga, djembe, cajon, timbales, shekere, claves aj.).

Podmínky pro studium:

Základní umělecká škola má samostatné bicí oddělení, učebny jsou vybaveny bicími soupravami, bicími nástroji s určitým laděním a to jak melodickými nástroji, tak i blanozvučnými – xylofon, tympány, perkusemi – conga, bonga. Škola je vybavena kvalitními pomůckami pro výuku, IT technikou a notovým materiálem pro všechny zmíněné nástroje.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na bicí	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Skupinová interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na bicí

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- orientuje se v notovém zápisu,
- využívá správného držení paliček a sezení u nástroje,
- ovládá rytmické útvary od celých po šestnáctinové noty,
- dovede hrát s metronomem a využívá dynamiku,

2. ročník

Žák:

- ovládá základní beatový rytmus na bicí soupravu,
- využívá rytmická a technická cvičení zaměřená na zdokonalování nezávislosti končetin,
- je schopen hrát obměny beatového rytmu,
- orientuje se ve čtyřtaktové formě (tři takty rytmus a jeden takt break),

3. ročník

Žák:

- ovládá rytmy valčíku a polky,
- je schopen hrát jednoduchá dueta, tvoří vlastní breaky,
- využívá hry s nahrávkou,
- používá rytmy s otevřenou hi-hat,
- orientuje se v neúplných tvarech skupin not,

4. ročník

Žák:

- ovládá základy víření,
- je schopen zahrát jednoduché přírazy (tři osminové, šesti osminové a liché takty),
- využívá dvojité údery,
- orientuje se ve více taktové formě,
- používá doprovody ve čtvrtových, osminových a šestnáctinových notách na hi-hat a činel,

5. ročník

Žák:

- ovládá základy hry na dvojpedál,
- je schopen zahrát šestnáctinové trioly a dvaatřicetinové noty,
- dovede používat paradidly na bicí soupravě,
- dovede zahrát základní swingový doprovod na bicí soupravu.
- umí základní typy úderů a doprovodných rytmů na perkusní a melodické nástroje

6. ročník

Žák:

- dovede využívat dvojpedál k pravidelným i nepravidelným výplním rytmů a breaků,
- orientuje se ve dvanácti taktové formě,
- dovede zahrát jednoduché obměny swingového rytmu,
- je schopen zahrát jednoduché sólo na bicí soupravu.
- zvládá hru přiměřeně obtížných skladeb na melodické bicí nástroje dle vybavenosti třídy

7. ročník

Žák:

- ovládá základy latinskoamerických rytmů,
- orientuje se v tanečních, beatových, rockových, swingových a latinskoamerických rytmech a dovede je přiměřeně ke svým schopnostem zahrát.
- zná obecnou historii nástroje
- samostatně pracuje s poslechem hudebních nahrávek
- ovládá základní techniky hry na malý buben, bicí soupravu, perkusní a melodické nástroje dle svých schopností a nástrojových možností

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- chápe kvintolu,
- je seznámen se základním využitím metliček v různých stylech hudby,
- je schopen technikou jednoduchých střídavých úderů zahrát různé kombinace rytmických patternů,
- zvládá aplikaci alespoň jedné varianty paradidlu (např. PLPPLPLL) do doprovodného rytmu či breaku,
- je schopen samostatně analyzovat rukoklad v jednodušších cvičeních na tympány včetně křížení paliček,
- při specializaci na melodické bicí nástroje je schopen interpretovat kratší úseky umělé hudby,
- je schopen hry nejjednodušších doprovodů na etnické bicí nástroje.

2. ročník

Žák:

- chápe některé další nepravidelné takty, např. 5/8 takt v různých kombinacích frázování,
- chápe další stupeň rytmické stupnice – dvaatřicetiny,
- při hře metličkami je schopen technicky zvládnout kroužkový pohyb,
- je schopen samostatně doprovodit skladby v 4/4 taktu,
- při specializaci na melodické bicí nástroje je schopen sólově interpretovat delší úseky umělé hudby,
- při specializaci na tympány je schopen samostatně analyzovat rukoklad a tlumení v delších cvičeních popř. skladbách,
- je schopen vkládat ve hře na etnické bicí nástroje do skladeb krátká improvizovaná sóla.

3. ročník

Žák:

- chápe některé další nepravidelné takty, např. 7/8 takt v různých kombinacích frázování,

- chápe další stupeň rytmické stupnice – duolu,
- ovládá problematiku synkop,
- umí zahrát tlačené víření a dvojité údery v různých stupních dynamiky,
- je schopen zahrát přírazy u osminových not,
- je schopen samostatně doprovodit skladby ve 4/4 taktu s použitím breaků,
- při specializaci na melodické bicí nástroje je schopen sólově interpretovat delší úseky umělé hudby s doprovodem jiných hudebních nástrojů např. klavíru,
- při specializaci na tympány je schopen zahrát kratší přednesovou skladbu za doprovodu např. klavíru.

4. ročník

Žák:

- je schopen samostatně doprovodit skladby ve $\frac{3}{4}$ a 12/8 taktu,
- zvládá jednoduchý swingový doprovod metličkami,
- ovládá tlačené víření a dvojité údery v různých stupních dynamiky,
- při specializaci na melodické bicí nástroje je schopen zahrát trojzvuk i pomalý rozložený akord v dur a moll stupnicích,
- při specializaci na melodické bicí nástroje je schopen samostatně nastudovat a interpretovat kratší skladby dvěma paličkami,
- při specializaci na tympány je schopen samostatně řešit rukoklad, tlumení a ladění při hře různých etud a kratších skladeb na 2 tympány,
- zvládá základní doprovodné rytmy na perkuse a je schopen vkládat různé breaky do skladeb.

Studijní zaměření: SÓLOVÝ ZPĚV

Studijní zaměření sólový zpěv má za úkol vypěstovat v žákovi smysl pro kultivovaný pěvecký projev, poznat svůj hlas i své pěvecké schopnosti a možnosti, naučit se s hlasem pracovat a vnímat krásu hlasu. Žáci se v průběhu studia seznamují s pěveckou literaturou různých stylů a žánrů a své pěvecké dovednosti uplatňují podle svého zaměření v různých žánrových oblastech jako dobří amatéři (ve sborech, komorních souborech či hudebních skupinách), mohou si ale také zvolit profesionální zaměření, ve kterém je potřeba kultivovaného hlasového projevu (pedagogická činnost, vychovatelství, herectví, sólová pěvecká dráha aj.).

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Sólový zpěv	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Skupinová interpretace*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

* Komorní zpěv nebo sborový zpěv.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Sólový zpěv

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- dokáže uvolnit tělo pomocí představ (např. hadrová panenka),
- používá klidný nádech a prodloužený výdech,
- intonuje relativně čistě ve své hlasové poloze,
- dle svých individuálních schopností umí uvolnit bradu,
- zpívá jednoduché lidové i umělé písně s podporou melodického doprovodu.

2. ročník

Žák:

- je seznámen se základními hygienickými zásadami při zpěvu (např. nepřepínat hlasovou sílu ani výšky, nezpívat v indispozici aj.),
- dle svých schopností používá klidné dýchání na bránici,
- má rozšířený hlasový rozsah do oktávy,
- drží přirozeně a uvolněně tělo při zpěvu,
- umí zazpívat jednoduchou píseň z paměti,

- zachovává přirozenost svého hlasu.

3. ročník

Žák:

- zaujme při zpěvu správný pěvecký postoj,
- klidně a zhluboka dýchá na bránici,
- dle svých možností zvládá měkké nasazení tónu,
- má uvolněnou bradu,
- používá hlas v celém svém hlasovém rozsahu,
- rozlišuje základní dynamiku a agogiku,
- je seznámen s legatovým zpěvem a má o něm povědomí,
- zpívá lidové a umělé písně odpovídající jeho schopnostem a věku.

4. ročník

Žák:

- používá a zdokonaluje žeberně - brániční dýchání,
- zvládá odsazení na témže dechu,
- zpívá hlasová cvičení v rozsahu oktávy,
- udrží se při dvojhlasém zpěvu s učitelem ve svém hlase,
- dbá na funkční ovládání mluvidel a správnou pěveckou artikulaci.

5. ročník

Žák:

- zvládá přiměřeně svým schopnostem měkké a opřené nasazení tónu,
- dokáže s pomocí učitele správně frázovat skladbu nebo píseň,
- zpívá šetrně vzhledem k hlasovým změnám, které u něj v předmutačním a mutačním období probíhají,
- uvědoměle spojuje a vyrovnává vokály,
- je schopen zazpívat melodicky obohacená hlasová cvičení.

6. ročník

Žák:

- rozpozná kultivovaný projev a hlasovou kulturu,
- umí zpívat písně s prokomponovaným doprovodem,
- v případě mutace zachovává pravidla hlasové hygieny v tomto období (nepřetěžuje hlas, nekřičí),
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby různých stylů a žánrů,
- využívá při zpěvu přiměřenou dynamickou a agogickou škálu,
- orientuje se v notovém zápise.

7. ročník

Žák:

- umí zaujmout pěvecký postoj,
- ovládá základy dechové techniky, měkké a opřené nasazení tónu,
- má rozšířený hlasový rozsah, podle svých možností vyrovnané hlasové rejstříky,
- má kultivovaný projev,
- umí rozlišit hudební fráze a zazpívat kantilénu,
- uplatňuje zásady správné pěvecké artikulace,
- je schopen veřejného vystoupení,
- zná a uplatňuje zásady hlasové hygieny,
- dokáže zpívat i ve vícehlasých skladbách a orientuje se v jejich notovém zápise.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- využívá dosud nabyté znalosti ke zdokonalování dechové techniky,
- disponuje vyrovnaným hlasem ve většině svého hlasového rozsahu,
- dokáže zdokonalovat zpěv plynulé kantilény a propojuje jednotlivé fráze,
- umí samostatně pracovat při korepetici,
- interpretuje skladby různých žánrů a uplatňuje při tom dynamiku, agogiku a výraz s ohledem na charakter skladby.

2. ročník

Žák:

- uvědoměle pracuje s dechovou technikou a používá dechovou oporu,
- dokáže se orientovat v hudebním zápise i textu,
- je schopen zpívat i ve vícehlasých skladbách,
- chápe celkový charakter skladby, kterou studuje,
- umí přiměřeně kriticky zhodnotit poslouchanou vokální a vokálně instrumentální skladbu.

3. ročník

Žák:

- nadále využívá všech znalostí ke kultivovanému přednesu skladby,
- uplatňuje své znalosti i ve vícehlasém komorním či sborovém seskupení,
- osvojil si zpěv s doprovodem nástroje či orchestru,
- dokáže se orientovat v základní pěvecké literatuře různých slohových období,
- je schopen veřejného vystoupení,
- rozezná kvalitní a kultivovaný pěvecký projev.

4. ročník

Žák:

- ovládá správnou dechovou techniku a používá ji při svém projevu,

- disponuje vyrovnaným hlasem v celém svém hlasovém rozsahu,
- Osvojil si zpěv plynulé kantilény, rozezná pěvecké fráze a kultivovaně je propojuje,
- umí použít při přednesu širokou dynamickou a agogickou škálu a další výrazové prostředky dle charakteru skladby,
- sleduje kulturní dění ve svém městě a jeho okolí a aktivně se do něj zapojuje,

Studijní zaměření: SBOROVÝ ZPĚV

Sborový zpěv je prostředkem k rozvoji hudebnosti a ke zvyšování zájmů o hudbu. Umožňuje dětem a mládeži naučit se pracovat v kolektivu a přizpůsobovat se potřebám pěveckého sboru, hlouběji vnímat emocionální zážitky, rozvíjet hudební cítění a rozhled žáků. Umožňuje žákům interpretovat díla všech hudebních období, stylů a žánrů.

Sborový zpěv může žák studovat jako samostatný studijní obor nebo v kombinaci se studiem jakéhokoli jiného studijního zaměření ZUŠ. Žáci jiných studijních zaměření mají absolvováním tohoto předmětu možnost realizovat povinnou kolektivní výuku ve vzdělávací oblasti „Skupinová interpretace“.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Sborový zpěv	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Sborový zpěv

I. stupeň

1. ročník, 2. ročník 3. ročník

Žák:

- využije základní návyky a dovednosti (správné uvolněné držení těla při zpěvu, klidné dýchání)
- použije klidný nádech a prodloužený výdech
- rozliší základní dynamiku a agogiku a přiměřeně reaguje na dirigentská gesta
- orientuje se v jednoduchém notovém zápisu sborové partitury
- použije svůj hlas v celém svém rozsahu
- udrží se intonačně v jednoduchém dvojhlase

4. ročník, 5. ročník, 6. ročník 7. ročník

Žák:

- ovládne správné sezení a postoj při zpěvu
- ovládne základy dechové techniky, hlasové kultury a výslovnosti, intonace, rytmu a všech hudebně výrazových prostředků

- zvládne nácvič písni dle notového zápisu získáním elementárních znalostí ve čtení a struktuře sborové partitury
- zvládne kultivovaný projev, hudební frázi a kantilénu
- reaguje a plní požadavky sbormistra
- reaguje na dirigentská gesta
- správně zaintonuje jednohlasé písni a dle své pěvecké vyspělosti také dvojhlasé
- ukončí studium I. stupně veřejným vystoupením

II.stupeň

1. ročník, 2. ročník, 3. ročník, 4. ročník

Žák:

- ovládne intonačně čistý zpěv v celém svém hlasovém rozsahu
- řídí se všemi zásadami hlasové hygieny
- samostatně se orientuje v notovém zápisu sborové partitury
- má vypěstované návyky kultivovaného sborového zpěvu
- zpívá z listu jednodušší skladby
- je schopen aktivní a zodpovědné spolupráce s ostatními

Studijní zaměření: HRA NA AKORDEON

Akordeon má své významné místo vedle klasických nástrojů. Je samostatným jak sólovým nástrojem, tak i nástrojem doprovodným a orchestrálním. V poslední době dochází k jeho technickému vývoji a taktéž k rozmachu široké škály stylů a žánrů, které je možno na nástroji interpretovat.

Prioritou u žáka je vzbudit zájem o hru na tento vícehlasý hudební nástroj se širokým spektrem zvukových a barevných možností. Během studia rozvíjet všechny složky hudebního nadání a schopností žáka jak v sólové, tak v komorní a orchestrální hře. V závěru studia dosáhnout takového stupně technického a hudebního rozvoje, aby byl schopen samostatně hrát a uplatnit se v amatérských souborech a aktivně se účastnit kulturního života.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Skupinová interpretace*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

* Hra v souboru, komorní hra, sborový zpěv.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na akordeon

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- správně sedí a drží nástroj,
- s pomocí učitele dbá na postavení obou rukou,
- používá notaci v G a F klíči,
- dle grafických značek správně vede měch,
- dokáže rozlišit rychlé a pomalé tempo,
- umí zahrát jednoduchou melodii pěti tónů.

2. ročník

Žák:

- hraje durové stupnice v rozsahu jedné oktávy a tónický kvintakord s obraty,
- zvládá hru legato a staccato,
- čte správně noty i v basovém klíči,
- používá základní dynamické značky včetně crescendo a decrescendo,

- interpretuje jednoduché skladby z paměti dle svých individuálních schopností.

3. ročník

Žák:

- ovládá obraty měchu,
- realizuje hru obou rukou,
- zahrane durovou stupnici s tónickým kvintakordem a jeho obraty v rámci poznaného rozsahu nástroje,
- umí zahrát melodii legato i staccato,
- používá základní basy a akordy v levé ruce,
- hraje pomocí sluchové kontroly,
- zná a interpretuje skladby s použitím dynamických značek.

4. ročník

Žák:

- hraje durové stupnice do tří křížků a tří béček a tónický kvintakord s obraty v rozsahu dvou oktáv,
- pomocí měchové techniky tvoří tón,
- respektuje detailněji dynamické značky a výraz skladeb,
- používá při hře rejstříky,
- dle svých individuálních schopností využívá hudební paměť,
- začíná se zapojovat do skupinové interpretace.

5. ročník

Žák:

- hraje durové stupnice do čtyř křížků a čtyř béček v rychlých tempech, tónický kvintakord s obraty,
- využívá akordové značky,
- dbá na kulturu tónu,
- hraje dvojhmaty v pravé ruce,
- vystupuje veřejně a rozvíjí svou hudební paměť,
- poznává s pomocí pedagoga další hudební styly a žánry,
- zapojuje se ve skupinové hře.

6. ročník

Žák:

- hraje stupnice kombinovaným způsobem, v rytmických obměnách a příslušné akordy s obraty,
- používá vhodně rejstříky ve skladbách různých žánrů,
- rozliší hlavní zásady interpretace skladeb,
- zahrane z listu dle svých individuálních schopností jednoduchou skladbu,

- podílí se na výběru repertoáru,
- hraje v souborové či komorní hře.

7. ročník

Žák:

- orientuje se v celém rozsahu melodické části nástroje,
- ovládá basový hmatník,
- zvládá techniku měchové hry, pracuje s tónem,
- je schopen zahrát stupnice v rozsahu dvou oktáv dohromady a tónický kvintakord s obraty,
- uplatní svou prstovou techniku obou rukou při interpretaci,
- umí používat při hře akordové značky,
- ovládá dynamická a tempová označení u daných skladeb,
- dokáže utvořit doprovod k jednoduché lidové písni,
- je schopen zapojit se do souborové a komorní hry,
- připravuje se podle svých individuálních schopností na absolventské vystoupení.

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- hraje dur a moll stupnice kombinovaným způsobem, čtyřhlasé akordy a rozklad,
- rozvíjí své technické schopnosti hrou etud přiměřené obtížnosti,
- užívá při hře akordové značky,
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů,
- umí sám vyhledat správné registry v zadané skladbě,
- aktivně se zapojuje do komorní či souborové hry.

2. ročník

Žák:

- hraje dur stupnice dle svých individuálních schopností v terciích a velký rozklad,
- pracuje s kultivovaným tónem,
- zdokonaluje výraz zadaných skladeb širší škálou dynamických odstínů,
- hraje s pomocí učitele i populární skladby, případně skladby vlastního výběru,
- samostatně nastuduje zadanou skladbu (každou rukou zvlášť).

3. ročník

Žák:

- umí zahrát durové stupnice v tempu s danými akordy,
- je pohotový ve čtení notového zápisu,
- interpretuje z listu přiměřeně náročné skladby,

- pracuje tvořivě s učitelem i samostatně při domácí přípravě,
- užívá nabyté dovednosti v komorní nebo v souborové hře,
- vyjádří svůj umělecký názor k dané skladbě.

4. ročník

Žák:

- využívá dosud získané technické dovednosti a schopnosti při hře,
- ovládá práci s tónem, dynamiku, agogiku,
- dokáže samostatně nastudovat zadanou skladbu,
- má osobitý hudební projev,
- hraje z listu přiměřeně obtížné skladby,
- žák dokáže vnímat spoluhráče a přizpůsobit se ve výuce skupinové interpretace,
- uplatňuje se v umělecké praxi.

Studijní zaměření: HRA NA HELIGONKU

Heligonka je samostatným jak sólovým nástrojem, tak i nástrojem doprovodným. Tento nástroj se neustále vyvíjí a rovněž se zvyšuje množství notových materiálů, které nabízí širokou škálu žánrů a stylů, které je možno na nástroji interpretovat.

Prioritou je u žáka vzbudit zájem o hru na tento hudební nástroj a výchova k lidovým tradicím. Během studia rozvíjet všechny složky hudebního nadání a schopností jak v sólové, tak komorní hře. V závěru studia dosáhnout takového stupně technického a hudebního rozvoje, aby byl schopen samostatně hrát a uplatnit se v amatérských souborech a aktivně se účastnit kulturního života.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na akordeon	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Skupinová interpretace*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

* Hra v souboru, komorní hra, sborový zpěv.

Učební osnovy vyučovacích předmětů:

Hra na heligonku

I. stupeň

1. ročník

Žák:

- správně sedí a drží nástroj
- s pomocí učitele dbá na postavení obou rukou
- podle grafických značek správně vede měch
- umí zahrát jednoduchou melodii pěti tónů

2. ročník

Žák:

- hraje stupnice C, F dur v rozsahu jedné oktávy
- zvládá hru legato, staccato
- používá základní dynamické značky včetně crescendo, decrescendo
- interpretuje jednoduché skladby z paměti dle svých individuálních schopností

3. ročník

Žák:

- hraje stupnice C, F, B dur, D moll a příslušné akordy s obraty dle svých individuálních schopností
- ovládá obraty měchu
- realizuje hru obou rukou
- umí zahrát melodii legato i staccato
- hraje pomocí sluchové kontroly
- zná a interpretuje skladby s použitím dynamických značek

4. ročník

Žák:

- hraje stupnice C, F, B dur, D moll a příslušné akordy s obraty
- pomocí měchové techniky tvoří kultivovaný tón
- respektuje detailněji dynamické značky a výraz skladeb
- dle svých individuálních schopností využívá hudební paměť
- začíná se zapojovat do skupinové interpretace

5. ročník

Žák:

- hraje stupnice C, F, B dur, D moll v rychlých tempech a příslušné akordy s obraty dle svých individuálních schopností
- dbá na kulturu tónu
- hraje dvojhmaty v pravé ruce
- vystupuje veřejně a rozvíjí svou hudební paměť
- poznává s pomocí pedagoga další hudební styly a žánry
- zapojuje se ve skupinové interpretaci

6. ročník

Žák:

- hraje stupnice C, F, B dur, D moll v rytmických obměnách a příslušné akordy s obraty dle svých individuálních schopností
- rozliší hlavní zásady interpretace skladeb
- hraje prstové vibrato
- zahraje z listu dle svých individuálních schopností jednoduchou skladbu
- podílí se na výběru repertoáru
- hraje ve skupinové interpretaci

7. ročník

Žák:

- orientuje se v celém rozsahu melodické části nástroje
- ovládá basový hmatník
- ovládá prstové vibrato
- zvládá techniku měchové hry, pracuje s tónem
- je schopen zahrát stupnice C, F, B dur, D moll a příslušné akordy s obraty
- uplatní svou prstovou techniku obou rukou při interpretaci
- ovládá dynamická a tempová označení u daných skladeb
- dokáže vytvořit doprovod k jednoduché písni
- je schopen se zapojit do skupinové interpretace
- připravuje se podle svých individuálních schopností na absolventské vystoupení

II. stupeň

1. ročník

Žák:

- hraje stupnice C, F, B dur, D moll v rychlých tempech, rytmických obměnách a příslušné akordy s obraty a rozklad dle svých individuálních schopností
- rozvíjí své technické schopnosti
- interpretuje skladby různých stylů a žánrů
- umí sám vytvořit doprovod k přiměřeně obtížné písni
- aktivně se zapojuje do skupinové interpretace

2. ročník

Žák:

- hraje stupnice C, F, B dur, D moll v rychlých tempech, rytmických obměnách a příslušné akordy s obraty a velký rozklad dle svých individuálních schopností
- pracuje s kultivovaným tónem
- zdokonaluje výraz zadaných skladeb širší škálou dynamických odstínů
- užívá melodické ozdoby
- hraje s pomocí učitele i populární skladby, případně skladby vlastního výběru
- samostatně nastuduje zadanou skladbu
- vytváří si svůj vlastní individuální projev
- aktivně se zapojuje do skupinové interpretace

3. ročník

Žák:

- umí zahrát C, F, B dur, D moll v tempu a příslušné akordy s obraty

- interpretuje z listu přiměřeně náročné skladby
- pracuje tvořivě s učitelem i samostatně při domácí přípravě
- tvoří a užívá melodické ozdoby
- vyjádří svůj umělecký názor k dané skladbě
- vytváří si svůj vlastní individuální projev
- užívá nabyté dovednosti ve skupinové interpretaci

4. ročník

Žák:

- využívá dosud získané technické dovednosti a schopnosti při hře
- ovládá práci s tónem, dynamiku, agogiku
- dokáže samostatně nastudovat zadanou skladbu
- hraje z listu přiměřeně obtížné skladby
- má osobitý hudební projev
- dokáže vnímat spoluhráče a přizpůsobit se ve skupinové interpretaci

STUDIUM S ROZŠÍŘENÝM POČTEM VYUČOVACÍCH HODIN

Studium s rozšířeným počtem vyučovacích hodin se zřizuje pro žáky, kteří prokazují vynikající výsledky, mají hlubší zájem o studium, nebo se připravují ke studiu na školách vyššího stupně s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením. O zařazení žáka do tohoto studia rozhoduje ředitel školy na základě vykonané komisionální zkoušky. Minimální hodinové dotace uvedené v učebním plánu základního studia mohou být navýšeny podle individuálních potřeb žáka a možností školy. V rozšířeném studiu je použito z disponibilních hodin 8 hodin pro individuální výuku. Vzdělávací obsah daných vzdělávacích oblastí je v ŠVP zařazen v jednotlivých vzdělávacích zaměřeních základního studia.

Studijní zaměření: Hra na klavír

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na klavír	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Skupinová interpretace*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

*Čtyřruční hra, komorní hra, hra doprovodů, sborový zpěv.

UČEBNÍ OSNOVY

Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin I. stupně

Studijní zaměření: Hra na klavír

4. ročník

Žák

- zvládá hru durových a mollových stupnic přes 4 oktávy rovným pohybem od všech bílých kláves
- zdokonaluje prstovou techniku prostřednictvím většího množství nastudovaných technických cvičení a etud
- zná jednoduché melodické ozdoby v hraných skladbách, které používá při varírování polyfonních skladeb
- zahraje dvojhlasé polyfonní skladby se zřetelným rozlišením jednotlivých hlasů
- hraje skladby různých stylových období
- uvědomuje si důležitost pravidelné domácí přípravy, která pramení ze vzrůstajících požadavků vyučujícího
- aktivně se zapojuje do předmětu Kolektivní interpretace
- účastní se podle svých předností soutěží a přehlídek
- zapojuje se během školního roku do většiny školou pořádaných koncertů

5. ročník

Žák

- hraje durové a mollové stupnice přes 4 oktávy kombinovaným způsobem do všech bílých kláves a rozklady čtyřhlasého akordu
- zdokonaluje se v technických dovednostech
- je schopen nastudovat několik rozsáhlejších přiměřeně obtížných skladeb z paměti
- hraje skladby různých stylových období
- uplatňuje sluchovou sebekontrolu své hry, uvědomuje si její důležitost při tvorbě tónu
- využívá pedalizaci v souladu s charakterem interpretované skladby
- aktivně se zapojuje do předmětu Kolektivní interpretace

- účastní se podle svých předností soutěží a přehlídek
- zapojuje se během školního roku do většiny školou pořádaných koncertů

6. ročník

Žák

- hraje durové a mollové stupnice přes 4 oktávy kombinovaným způsobem do všech kláves včetně velkého rozkladu kombinovaným způsobem
- využívá různé druhy prstové techniky (drobnou prstovou, pasážovou, akordovou, hru tercií, sext a oktáv)
- je schopen samostatně určit použití pedálu bez předchozího zápisu a své rozhodnutí umí vysvětlit
- hraje skladby různých stylových období z paměti
- zahraje jednoduchou skladbu z listu
- umí zhodnotit svůj výkon
- aktivně se zapojuje do předmětu Kolektivní interpretace
- pravidelně se účastní podle svých předností soutěží a přehlídek
- zapojuje se během školního roku do většiny školou pořádaných koncertů

7. ročník

Žák

- hraje durové a mollové stupnice přes 4 oktávy kombinovaným způsobem do všech kláves včetně velkého rozkladu kombinovaným způsobem
- propojuje veškeré získané technické a výrazové dovednosti při interpretaci skladeb
- umí povýšit skladby technického charakteru na skladby přednesové
- je schopen prezentovat velký program skladeb v rozsahu požadavků talentových zkoušek na uměleckou školu
- interpretuje stylově čistě
- zhodnotí svůj výkon a dokáže se konstruktivně zabývat kritikou
- aktivně se zapojuje do předmětu Kolektivní interpretace
- pravidelně se účastní podle svých předností soutěží a přehlídek
- zapojuje se během školního roku do většiny školou pořádaných koncertů

Učební plán studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin II. stupně

Studijní zaměření: Hra na klavír

1. ročník

Žák

- hraje durové a mollové stupnice přes 4 oktávy kombinovaným způsobem do všech kláves včetně velkého rozkladu kombinovaným způsobem
- uplatňuje získané dovednosti a vědomosti při nastudování nových skladeb

- umí popsat vlastní postup pro efektivní nastudování skladeb, samostatně řeší problematiku vhodného prstokladu a technického problému
- používá se samozřejmostí pravý a levý pedál
- je schopen nastudovat rozsáhlé skladby z paměti
- dokáže veřejně prezentovat rozsáhlejší program skladeb z paměti
- aktivně se zapojuje do předmětu Kolektivní interpretace
- pravidelně se účastní podle svých předností soutěží a přehlídek
- zapojuje se během školního roku do většiny školou pořádaných koncertů

2. ročník

Žák

- hraje durové a mollové stupnice přes 4 oktávy kombinovaným způsobem do všech kláves včetně velkého rozkladu kombinovaným způsobem
- interpretuje skladby technicky vyrovnaným a kultivovaným tónem, s výrazem a smyslem pro frázi
- aplikuje známé metodické postupy při samostatné domácí přípravě
- dokáže veřejně prezentovat rozsáhlejší program skladeb z paměti
- aktivně se zapojuje do předmětu Kolektivní interpretace
- pravidelně se účastní podle svých předností soutěží a přehlídek
- zapojuje se během školního roku do většiny školou pořádaných koncertů

3. ročník

Žák

- hraje durové a mollové stupnice přes 4 oktávy kombinovaným způsobem do všech kláves včetně velkého rozkladu kombinovaným způsobem
- je schopen dodat interpretaci skladeb stále hlubší prožitek a osobitý pohled
- výběrem repertoáru se profiluje na základě svého zájmu pro další hudební studium
- zná základní umělecké směry a nejznámější díla klasické hudební literatury
- využívá znalostí harmonických souvislostí a svých interpretačních zkušeností při hře z listu a při tvorbě doprovodů podle akordických značek
- dokáže veřejně prezentovat rozsáhlejší program skladeb z paměti
- aktivně se zapojuje do předmětu Kolektivní interpretace
- pravidelně se účastní podle svých předností soutěží a přehlídek
- zapojuje se během školního roku do většiny školou pořádaných koncertů

4. ročník

Žák

- hraje durové a mollové stupnice přes 4 oktávy kombinovaným způsobem do všech kláves včetně velkého rozkladu kombinovaným způsobem
- je schopen prezentovat velký program skladeb v rozsahu požadavků talentových zkoušek na uměleckou školu

- absolvuje s rozsáhlým programem skladeb na veřejném koncertu z paměti
- využívá získaných dovedností při zapojení do hudebního života
- aktivně se zapojuje do předmětu Kolektivní interpretace
- pravidelně se účastní podle svých předností soutěží a přehlídek
- zapojuje se během školního roku do většiny školou pořádaných koncertů

Studijní zaměření: Hra na akordeon

Učební plán studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na akordeon	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Skupinová interpretace*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

* Hra v souboru, komorní hra, sborový zpěv.

UČEBNÍ OSNOVY

Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin I. stupně

Studijní zaměření: Hra na akordeon

4. ročník

Žák

- prokazuje pohyblivost prstů, vícehlasou hru a skoky
- zvládá výrazovou a technickou stránku hrané skladby
- stupnice durové do čtyř křížků a čtyř bé hraje v rovném pohybu přes dvě oktávy
- stupnice mollové harmonické do 3 #, b v rovném pohybu přes dvě oktávy
- se aktivně zúčastňuje komorní nebo souborové hry

5. ročník

Žák

- prokazuje kulturu tónu pomocí měchové techniky
- přesně reprodukuje přednesové skladby ve výrazu, tempu, dynamice, agogice
- durové stupnice hraje v protipohybu; čtyřhlasý akord s obraty harmonicky a melodicky oběma rukama současně
- mollové stupnice melodicky hraje v rovném pohybu; chromatickou stupnici pravou rukou zvlášť
- prokazuje spolehlivost a jistotu při veřejném vystupování

6. ročník

Žák

- rozlišuje hlavní zásady při interpretaci skladeb různých žánrů a stylů (měchová a registrační technika)
- při hře polyfonních skladeb prokazuje jejich správnou interpretaci
- stupnice durové a mollové hraje v protipohybu, chromatickou stupnici – levou rukou zvlášť
- zvládá velký rozklad durového a mollového kvintakordu s obraty harmonicky a melodicky ve dvou oktávech

7. ročník

Žák

- prokazuje technickou vyspělost, zručnost a pohotovost
- zvládá náročnější přednesové skladby po stránce výrazové, stylové a technické
- zvládá durové a mollové stupnice v kombinovaném pohybu v rozsahu dvou oktáv
- durové ve dvojhmatových terciích

Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin II. stupně

Studijní zaměření: Hra na akordeon

1. ročník

Žák

- je schopen stylové interpretace skladeb sólových, komorních a ansámblových
- prokazuje technickou a hudební vyspělost
- hraje durové stupnice ve dvojhmatech (tercie, sexty)
- chromatickou stupnici předvede oběma rukama

2. ročník

Žák

- prokazuje stylové cítění a orientaci v sonátové formě, schopnost interpretace několikanásobné skladby
- zvládá stylovou interpretaci hudby 20 století
- zvládá polyrytmii, nepravidelné a kombinované dvojhmaty,
- prokazuje zručnost ve hře z listu

3. ročník

Žák

- prokazuje všestrannou technickou úroveň, muzikálnost a osobitost projevu
- zvládá akordy dur, moll, septakord a zmenšený akord v malém rozkladu tří i čtyřhlasně
- prokazuje lehkou perlivou techniku
- interpretuje skladby barokní, klasické a soudobé hudby

4. ročník

Žák

- předvádí skladby odlišného žánru odpovídající náročnosti
- zvládá harmonické spoje/kadence
- prokazuje pohotovost ve hře z listu
- uplatňuje svoje dovednosti a zkušenosti získané během studia jak v sólové tak i v ansámblové hře

Studijní zaměření: Hra na varhany

Učební plán studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na varhany	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Skupinová interpretace*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

*Čtyřruční hra, komorní hra, hra doprovodu, sborový zpěv.

UČEBNÍ OSNOVY

Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin I. stupně

Studijní zaměření: Hra na varhany

4. ročník

Žák

- nastuduje 2 skladby z období baroka (z toho alespoň jednu skladbu J. S. Bacha) a 2 skladby z období romantismu nebo 20. století
- je schopen zahrát vybrané stupnice do 5# a 5b oběma rukama v manuálu a zvlášť v pedále
- je schopen doprovodit sólový či sborový zpěv
- definuje zásadní rozdíl mezi varhanami a klavírem a rozdíly ve hře na tyto nástroje
- popíše základní části varhan (stůl, traktura, vzduchové hospodářství, píšťaliště)

5. ročník

Žák

- nastuduje skladby různých stylových období
- je schopen zahrát stupnice do 6# a 6b oběma rukama v manuálu a zvlášť v pedále
- ke studovaným skladbám vybere a zdůvodní vhodnou registraci
- doprovodí lidovou duchovní píseň pomocí základních i vedlejších harmonických funkcí s použitím pedálu
- je schopen improvizovat krátkou předeheru a dohru k písni

6. ročník

Žák

- zahraje alespoň jednu skladbu s uplatněním změn manuálů v průběhu hry
- předvede hru každou rukou na jiném manuálu
- zahraje výběr stupnic do 7# a 7b v manuálu a zvlášť v pedále
- samostatně vypracuje prstoklad a nohoklad ke studované skladbě
- rozliší druhy rejstříků (principály, flétny, smyky, kryty...)

7. ročník

Žák

- je schopen samostatného nastudování přiměřeně obtížné skladby
- samostatně nastaví rejstříky ke studovaným skladbám
- analyzuje a zhodnotí vlastní interpretaci
- nastuduje skladbu s využitím žaluzie či crescendového válce

Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin II. stupně

Studijní zaměření: Hra na varhany

1. ročník

Žák

- interpretuje skladby různých stylových období, přičemž uplatní své znalosti o zvukových odlišnostech a stylovosti hry
- vytvoří jednoduchý doprovod k písni a transponuje jej
- zahraje krátkou improvizaci na téma písně
- ovládá hru z listu na přiměřeně obtížném materiálu

2. ročník

Žák

- nastuduje jednoduchou triovou skladbu
- zahraje z listu duchovní píseň s vypracovaným varhanním doprovodem
- je schopen krátké improvizace v durové i mollové tónině
- samostatně vypracuje prstoklad, nohoklad a nastaví registraci ke skladbě z období romantismu

3. ročník

Žák

- zahraje z listu středně obtížnou skladbu
- transponuje jednoduchý vypracovaný varhanní doprovod k duchovní písni
- nastuduje alespoň jednu skladbu z předbachovského období a jednu skladbu z období 20. století
- je schopen krátké improvizace na zadané téma v durové i mollové tónině

4. ročník

Žák

- prokáže schopnost samostatného nastudování skladby včetně vypracování prstokladu, nohokladu a vhodné registrace, kterou je schopen zdůvodnit a obhájit
- samostatně registruje v průběhu hry
- zahraje z listu krátkou polyfonní skladbu
- pohotově vytvoří předeheru, mezihru a dohru k zadané písni

Studijní zaměření: Hra na housle

Učební plán studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na housle	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Skupinová interpretace*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

* Hra v souboru, komorní hra, sborový zpěv.

UČEBNÍ OSNOVY

Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin I. stupně

Studijní zaměření: Hra na housle

4. ročník

Žák

- je schopen realizovat v základní dynamice crescendo a decrescendo
- zahraje melodické ozdoby příraz, pomalý trylek a pozná jejich značení
- zahraje rytmus triol
- využívá smykových cvičení spiccato staccato
- hraje plynule ve 3. poloze a studuje 2. nebo 5. polohu
- zvládá plynulejší vibrato
- hraje z paměti přednesové skladby
- účastní se veřejných koncertů a soutěží

5. ročník

Žák

- hraje základní durové a mollové stupnice s rozloženými akordy přes 2 – 3 oktávy
- ovládá techniku v polohách
- zvládá hru trylků
- zvládá jednoduché dvojjzvuky s prázdnou strunou
- dokáže interpretovat ritardando, accelerando
- umí naladit housle
- hraje etudy náročnějšího charakteru

6. ročník

Žák

- zahraje zvolenou durovou nebo mollovou stupnici ve třech oktávách s rozloženými akordy
- zahraje melodické ozdoby obal, příraz, živý trylek
- zahraje přirozený flažolet 4. prstem

- zahraje složitější rytmické útvary v kontextu skladby – tečkovaný rytmus, triola
- zahraje zpaměti delší skladbu
- dbá na tónovou a intonační sebekontrolu a kultivovaný tón
- z listu zahraje skladby na úrovni 3. ročníku

7. ročník

Žák

- naladí si nástroj
- bezpečně hraje v rozmezí 1. – 5. polohy
- používá plynulé výměny poloh
- zahraje skladbu, v níž aplikuje probrané druhy smyků ve vzájemných kombinacích (détaché, staccato, legato, spiccato)
- zahraje dvojzvuky a čtyřzvuky se dvěma prázdnými strunami
- realizuje hru vícezvuků
- realizuje dynamickou a agogickou složku hry, samostatně užije vibrato dle svých individuálních dispozic

Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin II. stupně

Studijní zaměření: Hra na housle

1. ročník

Žák

- provádí uvolněné výměny v probraných polohách, které aplikuje při hře tříoktávových stupnic, etud a při přednesové literatuře
- při hře kombinuje všechny probrané druhy smyků
- provádí intonační a rytmickou sebekontrolu
- vybírá vhodné způsoby nácvičku technických problémů
- ovládá složitější prstovou a smyčcovou techniku
- skladby nastuduje zpaměti

2. ročník

Žák

- používá obtížnější smyčcovou techniku
- používá volného pohybu levé ruky po hmatníku
- dbá na zvuk a výraz
- užívá vibrata jako výrazového prostředku podle charakteru skladby
- nastuduje samostatně část skladby studované v rámci výuky
- aktivně se podílí na hře v komorních orchestrech, komorních hrách

3. ročník

Žák

- samostatně zvolí vhodný prstoklad dle charakteru vybrané skladby
- ve vyšších polohách samostatně provádí intonační sebekontrolu
- zahraje akordickou hru (způsobem arpeggio)
- zahraje bez potíží základní přirozené flažolety
- je schopen samostatného výběru skladby a jejího nácviku (volba prstokladu, smyků)
- studuje nejen sólové, ale i orchestrální party
- dovede rozlišit skladby jednotlivých stylových období
- určí vhodné frázování, dynamiku
- dokáže se uplatnit v různých hudebních seskupeních

4. ročník

Žák

- dokáže výrazovými prostředky hry naznačit odlišnosti různých hudebních stylů a období
- v souboru se podílí na tvorbě prstokladu a výrazu
- při veřejné produkci hraje z paměti
- kombinuje všechny probrané náročnější smyky
- je aktivní v hraní na koncertech, soutěžích, přehlídkách apod.

Všichni žáci s rozšířenou výukou se zúčastní soutěží, přehlídek a veřejných koncertů.

Studijní zaměření: Hra na zobcovou flétnu

Učební plán studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. stupně

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na zobcovou flétnu	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Skupinová interpretace*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

*Skupinová interpretace – komorní a souborová hra, hra v orchestru, sborový zpěv, hra v jakémkoliv jiném seskupení dvou a více hráčů. Žák naplňuje tento předmět v závislosti na svých možnostech a schopnostech.

UČEBNÍ OSNOVY

Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin I. stupně

Studijní zaměření: Hra na zobcovou flétnu

4. ročník

Žák

- hraje od začátku školního roku na altovou zobcovou flétnu
- souběžně s altovou zobcovou flétnou hraje také na sopránovou zobcovou flétnu středně obtížné skladby
- hraje na úrovni 5. ročníku základního studia
- dokáže hrát s doprovodem i v komorním souboru
- prokáže pravidelnou a kvalitní domácí přípravu
- vystupuje pravidelně veřejně

5. ročník

Žák

- hraje na sopránovou, altovou a tenorovou nebo basovou zobcovou flétnu
- na altovou zobcovou flétnu hraje na úrovni 6. ročníku základního studia
- pracuje samostatně s intonací a výrazovými prostředky
- prokáže pravidelnou a kvalitní domácí přípravu
- vystupuje pravidelně veřejně

6. ročník

Žák

- hraje na sopránovou, sopraninovou, altovou a tenorovou nebo basovou zobcovou flétnu rozmanitý repertoár dle vlastního výběru
- hraje na úrovni 7. ročníku
- prokazuje důkladnou domácí přípravu a vlastní iniciativu
- ovládá základní nástrojové transpozice

- vystupuje pravidelně veřejně

7. ročník

Žák

- hraje na sopránovou, sopraninovou, altovou, tenorovou a basovou zobcovou flétnu
- hraje na úrovni 1. ročníku II. stupně základního studia
- připraví samostatně program na absolventský koncert, který může zahrnovat sólovou hru, hru s doprovodem a hru v souboru nebo komorním seskupení
- interpretuje vybrané skladby v rozmezí od renesance po současnost
- vystupuje pravidelně veřejně sólově i v souboru nebo komorním seskupení

Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin II. stupně

Studijní zaměření: Hra na zobcovou flétnu

1. ročník

Žák

- využívá všechny získané dovednosti a znalosti z I. stupně
- hraje z listu středně obtížné skladby a prokazuje technickou vyspělost
- vyhodnotí samostatně obtížnost skladby
- řeší samostatně techniku hry a ovládá výrazové prostředky (dynamika, frázování, agogika) i moderní techniky
- vystupuje pravidelně veřejně sólově i v souboru nebo komorním seskupení

2. ročník

Žák

- ovládá dechovou techniku a práci s tónem na vyšší úrovni (vibrato, dynamika)
- disponuje prstovou technikou v celém rozsahu nástroje
- hraje stupnice a vybraná technická cvičení z paměti
- buduje repertoár skladeb různých stylů a žánrů
- vystupuje pravidelně veřejně sólově i v souboru nebo komorním seskupení

3. ročník

Žák

- orientuje se ve stylových a výrazových prostředcích využívaných v renesančních a barokních skladbách (frázování, zdobení)
- je schopen důkladněji studovat styl, který vyhovuje jeho vkusu a zájmu (účast na seminářích, vyhledávání informací na internetu)
- dokáže v rámci sólového i komorního repertoáru samostatně výrazově zpracovat přiměřeně obtížnou skladbu
- formuluje vlastní názor na hudbu, kterou poslouchá
- vystupuje pravidelně veřejně sólově i v souboru nebo komorním seskupení

4. ročník

Žák

- při přednesu skladeb využívá všech získaných interpretačních zkušeností a znalostí
- připraví samostatně program na absolventský koncert, na kterém zahraje skladby různého stylového období na různé zobcové flétny sólově, s doprovodem nebo v komorním seskupení či souboru
- interpretuje vybrané skladby v rozmezí od renesance po současnost
- vystupuje pravidelně veřejně sólově i v souboru nebo komorním seskupení

Studijní zaměření: Hra na příčnou flétnu

Učební plán studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na příčnou flétnu	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Skupinová interpretace*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

* Hra v souboru, komorní hra, sborový zpěv.

UČEBNÍ OSNOVY

Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin I. stupně

Studijní zaměření: Hra na flétnu

4. ročník

Žák

- tvoří a předvede: stupnice dur a moll, tónický kvintakord, dominantní septakord, zmenšený septakord, artikuluje portamento, legato
- transponuje o oktávu
- hraje větší hudební formy – suita, sonáta
- hraje z listu skladby na úrovni 1. – 2. ročníku základního studia I. stupně

5. ročník

Žák

- zná a používá melodické ozdoby
- při domácí přípravě volí vhodný postup a pořadí nácvičku skladeb
- dokáže navrhnout dynamiku, frázování a nádechy podle typu skladby
- vybírá vhodnou techniku (legato, staccato, ozdoby)
- zná principy ladění nástroje a prokáže je při naladění s klavírem

6. ročník

Žák

- pracuje uvědoměle na řešení svých technických nedostatků
- vyjádří a zdůvodní vlastní názor při nácvičce s korepeticí
- hraje větší hudební formy (koncert, fantazie)
- vytvoří transpozici lidových písní v dur do 3# a 1b, v moll 1#, 1b

7. ročník

Žák

- určí žánr a období vzniku skladby

- samostatně řeší technické problémy v oblasti dynamiky a techniky hry
- sleduje a koriguje intonaci při hře
- aktivně vyhledává možnosti veřejných vystoupení

Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin II. stupně

Studijní zaměření: Hra na flétnu

1. ročník

Žák

- ovládá širší přednesový repertoár
- navrhne způsob nácvičku na zvládnutí hry v obtížnějších technikách
- identifikuje problémy v souhře při korepetici
- koriguje svůj výkon technicky i intonačně

2. ročník

Žák

- ovládá obtížné techniky, které zdokonaluje v technických cvičeních (např. dvojitý jazyk)
- poslouchá nahrávky, na základě vlastního poslechu pomáhá při sestavování repertoáru
- provede analýzu skladby pro lepší pochopení a orientaci

3. ročník

Žák

- vyhodnotí vlastní dovednosti a samostatně si vybírá skladby ke studiu
- v repertoáru má zastoupeny skladby více žánrů a období
- při nácvičce čerpá z hudební analýzy, kterou provádí samostatně

4. ročník

Žák

- zúročuje zvládnutou a probranou látku z předešlých ročníků
- hraje z listu na úrovni 5. ročníku základního studia I. stupně
- v rámci souboru komunikuje o způsobu provedení skladby
- aktivně se účastní veřejné produkce (koncerty, soutěže)

Studijní zaměření: Hra na klarinet

Učební plán studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na klarinet	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Skupinová interpretace*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

* Souborová hra, komorní hra, sborový zpěv. Dle možností a dovedností může být student zařazen i dříve.

UČEBNÍ OSNOVY

Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin I. stupně

Studijní zaměření: Hra na klarinet

4. ročník

- hraje stupnice dur a moll do 4# a 4b s akordy (tónický kvintakord, dominantní a zmenšený septakord) v pomalém tempu
- ovládá rozsah nástroje po e3
- předvede rytmické útvary – tečkovaný rytmus, šestnáctinky, synkopy, trioly
- uplatňuje při hře základy bráničního dýchání, ovládá správné nasazení tónu
- předvede techniku prstů tenuto, legato, staccato, používá vybrané typy artikulace, připravuje se na hru v orchestru
- disponuje nízkým prstokladem
- používá při hře složitější melodické ozdoby – obal, trylek, skupinka
- zahraje z paměti volnou přednesovou skladbu, kde uplatní výrazové dovednosti, vystihne náladu skladby

5. ročník

Žák

- hraje stupnice dur a moll do 5# a 5b s akordy (tónický kvintakord, dominantní a zmenšený septakord) legato
- předvede oktávovou transpozici
- rozčlení hranou skladbu na jednotlivé fráze a dokáže volit správné nádechy, používá dynamické odstíny (pp, mp, mf)
- zahraje chromatickou stupnici ve zvládnutém rozsahu
- předvede hru z listu na skladbách jednoduššího charakteru
- umí uplatnit sluchovou sebekontrolu
- předvede obtížnější přednesovou skladbu, kde uplatní technické a výrazové dovednosti

6. ročník

Žák

- samostatně zvládá nácvik delších technických pasáží pomocí rytmických a artikulačních obměn
- hraje stupnice dur a moll do 6# a 6b s akordy (tónický kvintakord, dominantní septakord, zmenšený septakord) ve středním tempu
- transponuje melodický motiv z C do B ladění
- uplatní rozsah nástroje po g₃, sleduje kvalitu tónu a nasazení, zvolí pomocné hmaty podle potřeby intonace a techniky
- umí uplatnit nabyté dovednosti v souhře s dalším nástrojem nebo v komorních, souborových a orchestrálních uskupeních
- hraje přednesové skladby na veřejných vystoupeních s doprovodem klavíru nebo v komorním souboru

7. ročník

Žák

- hraje všechny stupnice dur a moll s akordy (tónický kvintakord, dominantní a zmenšený septakord) v rychlém tempu
- klade důraz na kultivovanost nasazení a příjemnou barvu tónu ve všech rejstřících
- využívá tempové rozlišení, dynamiku, frázování a agogiku v běžném rozsahu nástroje
- aktivně se podílí na výběru vhodného repertoáru přednesových skladeb
- vyjádří se k vlastnímu hudebnímu projevu
- umí uplatnit své znalosti různých stylů a žánrů, kde prokáže muzikálnost, technickou a tónovou vyspělost

Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin II. stupně

Studijní zaměření: Hra na klarinet

1. ročník

Žák

- orientuje se ve složitějších rytmických schématech a útvarech
- prokáže nátiskovou a technickou připravenost, kterou fixuje pravidelným cvičením
- uplatní rozsah klarinetu do g₃ až a₃
- zahraje všechny stupnice dur a moll s akordy (tónický kvintakord, dominantní a zmenšený septakord) portamento, staccato a legato
- orientuje se ve hře z listu, cvičí transpozici
- zahraje v tónové kvalitě piano v rozsahu e – e₃
- interpretuje přiměřeně obtížné skladby z různých období

2. ročník

Žák

- samostatně pracuje s barvou a kvalitou tónu
- zahraje melodické ozdoby, akcenty, sfz
- předvede odpovídající technické dovednosti, obohacené o další technické prvky (glissando, frullato)
- rozumí transpozici in A
- zahraje chromatickou stupnici legato, staccato
- je schopen kvalitnějšího výběru plátku a jeho úpravy
- má přehled o základních skladbách a známých interpretech pro daný nástroj
- je schopen svou interpretaci skladeb porovnat s jinými interprety
- umí se uplatnit při hře v komorních souborech nebo v orchestrech různého zaměření

3. ročník

Žák

- samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj
- využije dechovou oporu k vytvoření efektních legatových frází
- pozná intonační rozdíly a doladí se
- hraje vybrané stupnice dur v terciích
- registruje problematické části dané skladby a uvede způsob nácvičky
- samostatně navrhne ve skladbě nádechy, frázování, artikulaci, dynamiku a agogiku
- využívá poslechu nahrávek a dokáže vytvořit vlastní výraz a pojetí skladby

4. ročník

Žák

- používá stupnice a etudy k řešení konkrétních technických problémů
- rozumí zásadám kadence
- umí se uplatnit při hře v komorních, souborových nebo orchestrálních uskupeních různého obsazení a žánrového zaměření, spoluvytváří zvuk, výraz a celkovou interpretaci prováděných skladeb
- využívá svých dovedností a hudebních schopností k samostatnému studiu vybraných přednesových skladeb
- studium ukončí závěrečným absolventským koncertem

Studijní zaměření: Hra na saxofon

Učební plán studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na saxofon	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Skupinová interpretace*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

* Hra v souboru, komorní hra, sborový zpěv. Dle možností a dovedností může být student zařazen i dříve.

UČEBNÍ OSNOVY

Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin I. stupně

Studijní zaměření: Hra na saxofon

4. ročník

Žák

- hraje rovné i vydržované (pp < ff > pp) tóny v plném rozsahu b – f3 (popř. fis3 u nástrojů s příslušnou klapkou)
- hraje durové i mollové stupnice do 7#, b s akordy (tónický kvintakord, dominantní septakord, u mollových tónin zmenšený septakord)
- zahraje chromatickou stupnici ve středně rychlém tempu ve plném rozsahu s použitím alternativních hmatů pro tóny fis1 (fis2), b1 (b2), c2 (c3)
- zahraje vybrané melodické ozdoby či efekty
- hraje technická cvičení a etudy podle svého zaměření
- používá všechny typy artikulace potřebné k zvládnutí zadaných skladeb
- zahraje z listu přiměřeně obtížnou skladbu nebo její úsek
- teoreticky ovládá transpozici z C ladění do ladění svého nástroje, ovládá oktávovou transpozici
- samostatně přistupuje k zacházení s nástrojem a domácí přípravě, získané dovednosti a znalosti uplatňuje při častém sólovém vystupování a v kolektivní interpretaci
- svůj hudební rozvoj staví na aktivním poslechu hráčů světové saxofonové špičky

5. ročník

Žák

- zvládá tónovou kulturu, dbá na zvukovou vyrovnanost a kultivovanost ve všech rejstřících
- zahraje chromatickou stupnici ve svižném tempu v plném rozsahu s použitím alternativních hmatů pro tóny fis1 (fis2), b1 (b2), c2 (c3)
- hraje durové i mollové stupnice do 7#, b s akordy (tónický kvintakord, dominantní septakord, u mollových tónin zmenšený septakord)
- zahraje melodické ozdoby (nátryl, mordent, trylek, příraz)

- hraje technická cvičení a etudy podle svého zaměření, samostatně uplatňuje základní metody nácvičku technických pasáží (rytmické a artikulační obměny)
- ovládá rytmy a artikulace potřebné ke zvládnutí zadaných skladeb
- zahraje z listu přiměřeně obtížnou skladbu nebo její úsek
- předvede transpozici z C ladění do ladění svého nástroje na přiměřeně obtížném materiálu
- v případě zaměření na jazzovou a populární hudbu předvede jednoduchou improvizaci podle akordových značek
- samostatně přistupuje k zacházení s nástrojem a domácí přípravě, získané dovednosti a znalosti uplatňuje při častém sólovém vystupování a v kolektivní interpretaci
- svůj hudební rozvoj staví na aktivním poslechu hráčů světové saxofonové špičky

6. ročník

Žák

- ovládá postupy práce při zlepšování kvality tónu, využívá krajní polohy rozsahu nástroje
- zahraje chromatickou stupnici ve svižném až rychlém tempu v plném rozsahu s použitím alternativních hmatů pro tóny fis1 (fis2), b1 (b2), c2 (c3)
- hraje durové i mollové stupnice do 7#, b s akordy (tónický kvintakord, dominantní septakord, u mollových tónin zmenšený septakord)
- hraje technická cvičení a etudy podle svého zaměření, samostatně uplatňuje základní metody nácvičku technických pasáží (rytmické a artikulační obměny)
- užívá všechny typy artikulace potřebné k zvládnutí zadaných skladeb
- samostatně uplatňuje výrazové prostředky (dynamika, agogika)
- předvede hru z listu na přiměřeně obtížném materiálu
- v případě zaměření na jazzovou a populární hudbu předvede improvizaci podle akordových značek
- samostatně přistupuje k zacházení s nástrojem a domácí přípravě, získané dovednosti a znalosti uplatňuje při častém sólovém vystupování a v kolektivní interpretaci
- svůj hudební rozvoj staví na aktivním poslechu hráčů světové saxofonové špičky

7. ročník

Žák

- zvládá hru vydržovaných tónů v rozsahu b – f3 (popř. fis3 u nástrojů s příslušnou klapkou), získaných dynamických možností využívá při interpretaci
- zahraje chromatickou stupnici v rychlém tempu v plném rozsahu s použitím alternativních hmatů pro tóny fis1 (fis2), b1 (b2), c2 (c3)
- hraje všechny stupnice dur a moll s akordy (tónický kvintakord, dominantní septakord, u mollových tónin zmenšený septakord), ve svižném až rychlém tempu
- hraje výběr stupnic bluesových, pentatoniky dur a moll, stupnice dórské, mixolydické, případně další podle potřeby ke zvládnutí studovaných skladeb

- hraje technická cvičení a etudy podle svého zaměření, samostatně uplatňuje základní metody nácvičku technických pasáží (rytmické a artikulační obměny)
- ovládá potřebné typy artikulací a rytmů podle svého zaměření a zaměření souborů, v nichž hraje
- v případě zaměření na jazzovou a populární hudbu předvede improvizaci podle akordových značek
- předvede hru z listu na přiměřeně obtížném materiálu
- předvede transpozici z C ladění do ladění svého nástroje na přiměřeně obtížném materiálu
- samostatně přistupuje k zacházení s nástrojem a jeho údržbě, dovede se naladit, uplatňuje správné postupy při domácí přípravě, dovede sebekriticky zhodnotit vlastní hudební výkon a poučit se z možných chyb
- dovede se vyjádřit k výběru repertoáru a svůj vlastní hudební rozvoj staví na aktivním poslechu hráčů světové saxofonové špičky
- je schopen prezentovat repertoár v úrovni požadované k talentovým zkouškám na uměleckou školu, dovede se vypořádat s trémou.

Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin II. stupně

Studijní zaměření: Hra na saxofon

1. ročník

Žák

- ovládá všechny durové i mollové stupnice s příslušnými akordy a chromatickou stupnicí v rychlém tempu a plném tónovém rozsahu
- ovládá stupnice bluesové, pentatoniky dur a moll, stupnice tzv. církevní a další podle potřeby
- zná akordové značky v rámci studovaných skladeb a dovede k nim přiřadit příslušné mody – stupnice, těchto znalostí využívá při improvizaci
- užívá všechny typy artikulací, ozdob a efektů potřebných k zvládnutí probíraných skladeb
- frekventovaně vystupuje na akcích pořádaných školou, a to jako sólista i člen ansámblů
- aktivně se věnuje poslechu světové špičky příslušného žánru, dovede živě a konstruktivně diskutovat o poslouchané hudbě
- věnuje se transkripci (stahování) hudby, pokouší se komponovat vlastní hudbu na základě znalostí a interpretačních zkušeností

2. ročník

Žák

- s naprostou samozřejmostí ovládá potřebné stupnice a akordy
- samostatně se připravuje, pečuje o nástroj, aktivně vyhledává repertoár a zdroje pro inspiraci, má velmi dobře osvojeny metody nácvičku technických pasáží

- zná akordové značky v rámci studovaných skladeb a dovede k nim přiřadit příslušné mody – stupnice, těchto znalostí využívá při improvizaci
- užívá všechny typy artikulací, ozdob a efektů potřebných k zvládnutí probíraných skladeb
- frekventovaně vystupuje na akcích pořádaných školou, a to jako sólista i člen ansámblů
- aktivně se věnuje poslechu světové špičky příslušného žánru, dovede živě a konstruktivně diskutovat o poslouchané hudbě
- aktivně sleduje problematiku saxofonových hubiček a plátků
- věnuje se transkripci (stahování) hudby, pokouší se komponovat vlastní hudbu na základě znalostí a interpretačních zkušeností
- je schopen svou interpretaci sebekriticky zhodnotit a porovnat s jinými interprety

3. ročník

Žák

- ovládá všech 12 durových i mollových stupnic s příslušnými akordy a chromatickou stupnicí v rychlém tempu a plném tónovém rozsahu
- hraje stupnice bluesové, pentatonické, a další (dórské, frygické, lydické, mixolydické, lokrické, lydické dominantní, alterované, zmenšené, popř. i další podle potřeby)
- zná akordové značky (7, mi7, maj7, mimaj7, mi7b5, dim, 7sus4, 9, b9, #9, 6, mi6, 6/9, 13#11 a další) a dovede k nim přiřadit příslušné mody – stupnice
- samostatně přistupuje ke studiu nových skladeb, využívá přitom svých dosavadních dovedností a vědomostí
- aktivně se věnuje poslechu světové špičky příslušného žánru, dovede živě a konstruktivně diskutovat o poslouchané hudbě
- aktivně sleduje problematiku saxofonových hubiček a plátků
- věnuje se transkripci (stahování) hudby, komponuje vlastní hudbu, pracuje s notačním SW
- využívá svých dosažených schopností v kolektivní interpretaci, hraje v souborech či orchestrech nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb

4. ročník

Žák

- zvládá hru po stránce tónové, intonační, rytmické, artikulační, dynamické i výrazové
- orientuje se ve všech probraných stupnicích a modech a příslušných akordech a akordových značkách
- předvede transpozici z C ladění do ladění svého nástroje a hru z listu
- předvede hru v poloze altissimo
- aktivně se věnuje poslechu světové špičky příslušného žánru, dovede živě a konstruktivně diskutovat o poslouchané hudbě
- aktivně sleduje problematiku saxofonových hubiček a plátků
- věnuje se transkripci (stahování) hudby
- frekventovaně vystupuje na akcích pořádaných školou, a to jako sólista i člen ansámblů

- využívá svých dosažených schopností v kolektivní interpretaci, hraje v souborech či orchestrech nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- je schopen prezentovat repertoár v úrovni požadované k talentovým zkouškám na uměleckou školu, dovede se vypořádat s trémou.

Studijní zaměření: Hra na trubku

Učební plán studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na trubku	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Skupinová interpretace*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

* Souborová hra, komorní hra, sborový zpěv. Dle možností a dovedností může být student zařazen i dříve.

UČEBNÍ OSNOVY

Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin I. stupně

Studijní zaměření: Hra na trubku

4. ročník

Žák

- zvládá tónovou kulturu, dbá na zvukovou vyrovnanost ve všech rejstřících
- ovládá funkci nátisku s omezeným tlakem na rty
- zahraje alikvotní postupy a intervalová cvičení podle svých rozsahových dovedností a intonačních schopností
- disponuje rozsahem do g^2
- zvládá vyrovnanou práci prstů v rychlejších technických pasážích
- ovládá melodické a rytmické útvary – tečkovaný rytmus, šestnáctiny, synkopy a trioly
- zahraje staccato a legatové vazby
- hraje přednesové skladby za doprovodu klavíru
- ovládá hru z listu v kontextu jednodušších skladbiček
- předvede samostatný hudební projev na volných přednesových skladbách

5. ročník

Žák

- dbá na zvukovou vyrovnanost tónu ve všech polohách
- využívá při hře všechny získané technické i výrazové dovednosti s důrazem na tvoření a kvalitu tónu a jeho zpěvnost
- zahraje stupnice a akordy pro technické zdokonalování
- ovládá rozsah po a^2
- využívá dynamiku, tempové rozlišení, frázování a agogiku v běžném rozsahu nástroje
- ovládá elementární transpozici úměrně svým schopnostem
- zahraje z listu jednoduché i obtížné skladby různých stylů a žánrů podle svých individuálních schopností
- dokáže posoudit svoji hru i hru svých spoluhráčů

- umí transponovat jednoduché skladby
- uplatňuje techniku hry v přednesovém repertoáru

6. ročník

Žák

- uplatňuje všechny doposud získané znalosti a dovednosti v celém rozsahu nástroje
- kontroluje intonaci, kvalitu a barvu tónu ve všech polohách
- zvládá hru po stránce tónové, intonační, rytmické, artikulační, dynamické i výrazové
- hraje staccato a intervalová cvičení
- dbá na prstovou techniku (její preciznost) a snaží se o uvolnění prstů pravé ruky
- se pohotově orientuje při hře z listu, cvičí transpozici
- při poslechu nahrávky dovede v diskuzi vyjádřit svůj názor
- působí v souborech nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb

7. ročník

Žák

- dbá na kvalitu a barvu tónu
- ovládá a vysvětlí zákonitosti notového zápisu, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky včetně základní péče o nástroj, dýchání, frázování, výrazu při nácviu a interpretaci skladeb
- hraje staccato v rychlém tempu
- při poslechu nahrávky dovede v diskuzi vyjádřit svůj názor
- využívá svých posluchačských, interpretačních a získaných hudebních vědomostí, schopností a dovedností k samostatnému studiu nových skladeb a skladeb podle vlastního výběru
- působí v souborech nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb

Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin II. stupně

Studijní zaměření: Hra na trubku

1. ročník

Žák

- dbá na zvukovou vyrovnanost v nízkém, středním a vysokém registru
- zvládá zahrát jednoduchou melodii pouze s pomocí nátrubku
- disponuje širokou dynamickou škálou
- rozumí dechové problematice a dokáže ji využít při hře
- dokáže zahrát delší pasáže dle svých individuálních možností
- zvládá rychlost a preciznost v prstové technice
- se věnuje sólovému vystupování i souborové hře

2. ročník

Žák

- rozumí funkci rtů a správnému dýchání
- zahraje intonačně a technicky náročnější část etudy pouze na nátrubek
- ovládá rozsah do b²
- se snaží o minimální tlak nátrubku na rty
- hraje sonatiny a concertina
- dokáže zahrát z listu složitější rytmické útvary v pomalém tempu
- je aktivní ve veřejném vystupování, pracuje na minimálním dopadu trémy na umělecký výkon

3. ročník

Žák

- používá minimální tlak na rty ve středním i vysokém registru
- ovládá rozsah do h²
- si je vědom funkce jazyka v intervalových skocích i ve vysokém registru
- hraje etudy J. B. Arbana dle individuálních schopností
- je seznámen s technickou studií H. I. Clarka číslo 1
- hraje rozsahově náročnější skladby (sonáty, koncerty)
- rozšiřuje dynamické schopnosti v celém rozsahu (pp, mf, f, ff)
- vystupuje veřejně na akcích školy

4. ročník

Žák

- dbá na správnou techniku a zvukovou barevnost v celém rozsahu nástroje
- ovládá rozsah do c³
- hraje retní vazby s větším počtem opakování na jeden nádech i v rychlejším tempu
- dokáže zahrát obtížnější etudy J. B. Arbana
- je seznámen s technickou studií H. I. Clarka číslo 2
- zahraje rozsahově i technicky náročnější skladby
- má jasno ve svém dalším hudebním směřování
- vystupuje na školních i mimoškolních akcích
- navštěvuje/zakládá různá hudební tělesa

Žák se po celou dobu studia prezentuje na koncertech sólově i v rámci komorní, souborové nebo orchestrální hry.

Studijní zaměření: Hra na lesní roh

Učební plán studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na lesní roh	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Skupinová interpretace*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

* Souborová hra, komorní hra, sborový zpěv. Dle možností a dovedností může být student zařazen i dříve.

UČEBNÍ OSNOVY

Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin I. stupně

Studijní zaměření: Hra na lesní roh

4. ročník

Žák:

- při hře využívá základní dovednosti (správné dýchání, držení nástroje, nátisk) a soustředí se na kvalitu tónu, nasazení a intonační čistotu
- ovládá hmaty chromatické stupnice ve svém rozsahu
- hraje durové a mollové stupnice dle svých rozsahových dispozic do 4# a 4b a kvintakordy k hraným stupnicím
- zvládá artikulace tenuto, legato, staccato, akcent
- hraje správně rytmicky, zařadí šestnáctinové hodnoty v notovém zápisu, rozeznává trioly, synkopy a uplatňuje je ve své hře
- hraje skladby, etudy, písně různých stylů sólo i za doprovodu klavíru
- je členem školních souborů, kde uplatňuje získané znalosti a dovednosti, ovládá své party z komorní hry
- je schopen hrát z listu cvičení na úrovni 2. ročníku základního studia I. stupně

5. ročník

Žák:

- hraje durové a mollové stupnice do 5# a 5b, jejich kvintakord, chromatickou stupnici
- při hraní skladeb pracuje vědomě s dechem, umí si rozvrhnout nádechy – dbá na frázování
- sám si dokáže vyčlenit náročná místa skladby a nastudovat je
- samostatně čte a dodržuje dynamické značky ve skladbě a používá odpovídající výrazové prostředky k vyjádření nálady a obsahu skladby (dynamiku, tempa, akcenty atd.)
- při souborové hře správně reaguje na gesta dirigenta (nástupy, dynamika)
- je schopen správně hrát z listu cvičení na úrovni 2. až 3. ročníku základního studia I. stupně

6. ročník

Žák:

- hraje durové a mollové stupnice do 6# a 6b i s příslušnými akordy (tónický kvintakord, dominantní a zmenšený septakord)
- technická cvičení hraje v rychlejších tempech
- tvoří kvalitní tón, čistě intonuje a správně frázuje (je schopen si naladit svůj nástroj podle klavíru)
- ve skladbách používá své dynamické rozpětí, je schopen udržet správné tempo, do skladby promítá své muzikální cítění
- hraje složitější rytmy složené např. z triol, akcentů, synkop, malé i velké trioly
- transponuje do E, Es
- při souborové a komorní hře poslouchá hráče kolem sebe
- je schopen přehrát nabídnutou skladbu a vybrat si podle svého zájmu

7. ročník

Žák:

- hraje všechny durové a mollové stupnice s příslušnými akordy (tónický kvintakord, dominantní a zmenšený septakord)
- má vypracovaný svůj styl účelného rozehrání a procvičování
- pohotově reaguje na dynamická znaménka a tempová označení, obsažena v notovém zápisu
- s citem a vkusně využívá agogiku ve svých skladbách, vnímá náladu skladby, rozlišuje hudbu historických období a stylů, provedení skladby přizpůsobí odpovídajícímu stylu
- transponuje do E, Es, D, C
- hraje v orchestru nebo v různých komorních seskupeních, projevuje zodpovědnost ke společné práci v souboru
- při hře z listu hraje s rytmickou jistotou a intonační představitostí

Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin II. stupně 251

Studijní zaměření: Hra na lesní roh

1. ročník

Žák:

- hraje všechny durové a mollové s příslušnými akordy (tónický kvintakord, dominantní a zmenšený septakord) v plynulém tempu s důrazem na vyrovnaný zvuk v celém rozsahu
- hraje rytmicky jednoznačně, je schopen přečíst i složité rytmy
- má vypracované dynamické rozpětí v celém svém rozsahu od pp – ff, včetně crescendo a decrescenda
- ovládá retní trylky a násobné staccato v pomalém tempu
- ovládá širší repertoár na základě samostatného výběru skladeb
- dovede vyjádřit vlastní názor na hudební produkce

- interpretuje výrazové prostředky (dynamiku, frázování, artikulace), ovládá hospodaření s dechem
- transponuje do E, Es, D, C, G, A
- zvládá ladění a údržbu svého nástroje

2. ročník

Žák:

- hraje stupnice v rychlejším tempu
- nastuduje samostatně sólový, komorní či orchestrální part
- rozpozná základní stylová období v hudbě, přizpůsobí tomu použití výrazových prvků a zvukových možností nástroje
- transponuje všechny možné transpozice
- hraje pohotově z listu a samostatně řeší technická úskalí skladby
- bez problému zvládá veřejné vystoupení, případně umí aktivně pracovat s trémou

3. ročník

Žák:

- ovládá všechny stupnice a hraje je v rychlejším tempu, vyrovnaným zvukem i v krajních polohách hornového rozsahu
- kontroluje kvalitu zvuku, intonaci a dokáže svůj výkon ohodnotit
- při hře z listu zvládne transpozice
- do hry vkládá svou osobitost a muzikálnost, ale je schopen podřídit se vědomě stylu a povaze díla
- poslechem nahrávek nebo vlastní interpretací se seznamuje s hudbou různých stylových období a samostatně vybírá skladby k vlastnímu studiu
- v souborové i orchestrální hře hraje sebevědomě a je schopen zastat pozici vedoucího hráče

4. ročník

Žák:

- hraje stupnice v celém hornovém rozsahu
- uplatňuje všechny artikulační a hudebně výrazové prostředky (legato, staccato, intervalové skoky, dynamika, frullato, bouché)
- ovládá retní trylky, násobná staccata v rychlém tempu
- hraje vyrovnaným zvukem v celém dosaženém rozsahu
- je plnohodnotným členem souborů a v rámci souboru komunikuje o způsobu provedení skladby, hraje orchestrální sóla
- aktivně vyhledává a účastní se vystoupení (koncerty, soutěže, přehlídky)
- na koncertech hraje skladby s jistotou, přirozeně a kultivovaně
- návštěvami seminářů a koncertů se vzdělává a utváří vlastní názor, který prezentuje
- je seznámen s hornovou literaturou jak sólovou, tak orchestrální

Studijní zaměření: Hra na trombon

Učební plán studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na trombon	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Skupinová interpretace*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

* Hra v souboru, komorní hra, sborový zpěv. Dle možností a dovedností může být student zařazen i dříve.

UČEBNÍ OSNOVY

Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin I. stupně

Studijní zaměření: Hra na trombon

4. ročník

Žák

- hraje snižcová cvičení pro upřesnění intonace, kontrolu kvality hry provádí sluchem i zrakem
- hraje v dynamice p – mf – f
- soustředí se na svůj výkon a dokáže jednodušší skladby zahrát na veřejném koncertě
- hraje skladby a písně náročnějšího charakteru

5. ročník

Žák

- hraje portamento, staccato, v rychlejším tempu v technických cvičeních a skladbách
- hraje nátisková cvičení v podobě vydržovaných tónů
- hraje legato snižcové, smíšené v pomalém tempu
- rozlišuje a používá dynamiku crescendo, decrescendo
- soustředí se na svůj výkon a dokáže jednodušší skladby zahrát na veřejném koncertě
- samostatně se naladí

6. ročník

Žák

- hraje nátisková cvičení v podobě vydržovaných tónů
- provede nácvk hozeného snižce
- hraje portamento, staccato, v rychlejším tempu v technických cvičeních a skladbách
- hraje ušlechtilým tónem crescendo, decrescendo na jednotlivých hudebních frázích
- sám hraje podle dynamických značek a správně odhadne tempo jednotlivých přednesových skladeb

7. ročník

Žák

- posoudí obtížnost zadané skladby
- hraje skladby a písně náročnějšího charakteru
- hraje ušlechtilým tónem crescendo, decrescendo na jednotlivých hudebních frázích
- přednesové skladby různých žánrů hraje stylově

Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin II. stupně

Studijní zaměření: Hra na trombon

1. ročník

Žák

- aktivně vystupuje na koncertech, soutěžích a dalších veřejných akcích
- přednesové skladby různých žánrů hraje stylově
- sluchovou sebekontrolou upevňuje intonační čistotu
- podle svého uvážení volí ve skladbě techniku hry, dynamiku, tempo

2. ročník

Žák

- podle svých schopností zvolí přednesovou skladbu
- sluchovou sebekontrolou upevňuje intonační čistotu
- hraje ušlechtilým tónem crescendo, decrescendo na jednotlivých hudebních frázích
- podle svého uvážení volí ve skladbě techniku hry, dynamiku, tempo

3. ročník

Žák

- hraje a využívá celou škálu tónů nástroje
- samostatně vybírá skladby k vlastnímu studiu
- poslechem nahrávek nebo vlastní interpretací se seznamuje s hudbou různých stylových období a současných žánrů
- hraje pohotově z listu a samostatně řeší technická úskalí skladby

4. ročník

Žák

- na koncertech hraje skladby s jistotou, přirozeně a kultivovaně
- hraje a využívá celou škálu tónů nástroje
- poslechem nahrávek nebo vlastní interpretací se seznamuje s hudbou různých stylových období a současných žánrů
- samostatně analyzuje skladby pro jejich kvalitnější provedení

Studijní zaměření: Hra na bicí nástroje

Učební plán studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na bicí	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Skupinová interpretace				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

UČEBNÍ OSNOVY

Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin I. stupně

Studijní zaměření: Hra na bicí nástroje

4. ročník

Žák

- ovládá hru přírazů (dvojitý, trojitý)
- využije získaných návyků a dovedností k dalšímu vylepšení úhozových technik
- zahraje v 5/4 a 7/4 taktech
- zvládá hru duet nebo trií za účelem rozvíjení hudební schopností
- vnímá náladu skladby a je schopen tuto náladu vyjádřit elementárními výrazovými prostředky

5. ročník

Žák

- je schopen jednoduchým doprovodem na bicí soupravu doprovodit jiný hudební nástroj
- využije ke hře na soupravu bicích nástrojů doprovodnou nahrávku play-along
- využije koordinaci rukou a nohou při hře na bicí soupravu, lehčí cvičení hraje v rychlejších tempech
- orientuje se v základní technice hry na melodické a perkusní nástroje
- vystupuje na interních nebo veřejných koncertech

6. ročník

Žák

- využívá nové, náročnější prvky při zdokonalování přesnosti a preciznosti ve hře na bicí soupravu – např. M. Veselý – akcenty, paradiddle, koordinace
- zvládne náročnou skladbu sólového charakteru na malý buben, např. J. Tuzar cv. č. 66
- zahraje z listu
- ovládá pokročilejší rytmické doprovody

7. ročník

Žák

- zvládá samostatný hudební projev na středně obtížných přednesových skladbách
- ovládá základní techniku hry na rytmické, melodické a perkusní nástroje, využívá ji při hře doprovodů i sólově
- samostatně pracuje s poslechem hudebních nahrávek
- chápe nutnost důslednější domácí přípravy – toto pramení ze vzrůstající náročnosti studia

Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin II. stupně

Studijní zaměření: Hra na bicí nástroje

1. ročník

Žák

- zvládá nastudování náročnější hudební skladby pro daný nástroj, má vlastní představu o její interpretaci
- je schopen podle potřeby a svých dispozic si sám seřadit a naladit nástroj
- zvládá rytmické doprovody v základním tvaru i v jednoduchých variacích, orientuje se v polyrytmické struktuře
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb

2. ročník

Žák

- zvládne doprovodit hudební skupinu (band), tvoří vlastní improvizace a fill in (pro hru na bicí soupravu)
- orientuje se v historii i současnosti hry na bicí nástroje
- dbá na zdokonalení sebekontroly při nácviku
- ovládá hru z listu, dokáže číst partituru bicích nástrojů

3. ročník

Žák

- samostatně nacvičí hudební projev na obtížných přednesových skladbách
- zapojuje se do souborů nejrůznějšího obsazení a žánrového zaměření, zodpovědně spolupracuje na vytváření jejich společného zvuku, výrazu a způsobu interpretace skladeb
- využije své zkušenosti v neprofesionální umělecké praxi
- orientuje se v notovém zápise, samostatně řeší problematiku nástrojové techniky

4. ročník

Žák

- dbá o udržení kvalitní úhozové techniky

- zvládne doprovodit hudební skupinu (band), tvoří vlastní improvizace a fill in (pro hru na bicí soupravu)
- nastuduje náročnější hudební skladbu pro daný nástroj, má vlastní představu o její interpretaci
- orientuje se v historii i současnosti hry na bicí nástroje

Studijní zaměření: Hra na španělskou kytaru

Učební plán studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Hra na španělskou kytaru	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Skupinová interpretace*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

* hra v souboru, komorní hra, sborový zpěv

UČEBNÍ OSNOVY

Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin I. stupně

Studijní zaměření: Hra na kytaru

4. ročník

Žák

- hraje stupnice C – E dur přes 2 oktávy s použitím prázdných strun
- vytvoří malou kadenci
- interpretuje etudy zaměřené na rozklady akordů (hra bez dopadu)
- hraje kratší přednesové skladby různých stylových období
- umí naladit nástroj
- pravidelně vystupuje

5. ročník

Žák

- zvládá hru typových stupnic C dur a a moll přes 2 a 3 oktávy s kadencí ve dvou polohách
- umí v etudách použít legato vzestupné i sestupné
- při interpretaci přednesových skladeb různých stylových období prokáže zvládnutí techniky arpeggia, rasgueada a vibrata a umí zahrát přirozené flageolety
- používá výrazové prostředky (pp – ff, crescendo, decrescendo, subito, ritardando a accelerando)
- umí vyměnit struny

6. ročník

Žák

- hraje typové paralelní stupnice dur i moll (G dur a e moll) přes 2 a 3 oktávy s příslušnou kadencí (2 – 3 polohy)
- interpretuje etudy se zaměřením na nátryl, mordent, skupinky a složitější rytmické útvary v rychlejším tempu

- přednese skladby rozsáhlejšího charakteru různých stylových období se zaměřením na melodické ozdoby a délku a kvalitu tónu
- pravidelně vystupuje

7. ročník

Žák

- hraje typové paralelní stupnice dur i moll (E dur a cis moll) přes 2 a 3 oktávy s příslušnou kadencí (2 – 3 polohy)
- v etudách předvede použití malého i velkého barré hmatu
- interpretuje skladby rozsáhlejšího charakteru různých stylových období se zaměřením na použití rejstříků, barevné odstínění melodie a doprovodu
- umí pracovat s nehtovou technikou
- ve skladbách využívá prvky agogiky

Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin II. stupně

Studijní zaměření: Hra na kytaru

1. ročník

Žák

- hraje typové stupnice dur i mol (např. F dur a d moll) přes 2 a 3 oktávy s příslušnou kadencí (3 polohy) a intervalové stupnice (tercie)
- zvládá zahrát etudy rozsáhlejšího charakteru s kombinací různých technických problémů
- interpretuje skladby různých stylových období s novými technikami (pizz., tlumení tónů, tambora, perkuse)
- doprovází písničky podle akordových značek

2. ročník

- hraje typové stupnice dur i mol (např. D, B dur a h, g moll) přes 2 a 3 oktávy s příslušnou kadencí (3 polohy) a intervalové stupnice (tercie a sexty)
- volí etudy zaměřené 2 a 3prsté tremolo
- v přednesových skladbách používá historicky poučenou interpretaci
- je schopen samostatně skladbu nastudovat
- se zaměřuje podle svého zájmu na hru skladeb klasických, populárních, jazzových...

3. ročník

Žák

- hraje typové stupnice dur i mol (např. A, Es dur a fis, c moll) přes 2 a 3 oktávy s příslušnou kadencí (3 polohy) a intervalové stupnice (tercie, sexty, oktávy)
- hraje etudy s rytmicky a silově vyrovnaným tónem ve vyšším tempu (4prsté tremolo)
- se zaměřuje na skladby soudobích autorů
- žák spojuje hru s teorií

- umí použít ve skladbě různé výrazové prvky, včetně artikulace (stacc., tenuta, akcenty, sf...)
- pravidelně vystupuje

4. ročník

Žák

- hraje typové stupnice dur i mol (např. E, As dur a cis, f moll) přes 2 a 3 oktávy s příslušnou kadencí (3 polohy) a intervalové stupnice (tercie, sexty, oktávy, decimy), troj a čtverozvuky (dohromady i rozkladem)
- upravuje kvalitu tónu úhozem k interpretaci hudby v jemných barevných a dynamických odstínech
- hraje celý repertoár z paměti
- využívá svých posluchačských a interpretačních zkušeností a získaných hudebních vědomostí k samostatnému studiu nových skladeb a vyhledávání skladeb podle vlastního výběru
- využívá své schopnosti při komorní a souborové hře
- vyhledává možnosti k veřejné hudební produkci

Studijní zaměření: Sólový zpěv

Učební plán studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Sólový zpěv	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Skupinová interpretace*				1	1	1	1	1	1	1	1
Hudební nauka	1	1	1	1	1						

* Komorní zpěv nebo sborový zpěv.

UČEBNÍ OSNOVY

Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin I. stupně

Studijní zaměření: Sólový zpěv

4. ročník

Žák

- dokáže využívat hluboké dýchání s plynulým výdechem a náznakem dechové opory
- intonačně zvládne náročnější cvičení ve větším hlasovém rozsahu s důrazem na hlavovou rezonanci
- je schopen přirozeně artikulovat a spojovat jednotlivé vokály, ve frázích uplatní legatový způsob zpěvu
- pozná a pojmenuje základní dynamické a agogické rozdíly, v hudebních frázích je schopen realizovat crescendo a decrescendo
- uplatní dosažené pěvecké návyky v komorním zpěvu (nácvik jednoduchého dvojhlasu)

5. ročník

Žák

- uplatní dechovou oporu a žeberně-brániční dýchání při hlasových cvičeních a cvičeních pro základy staccata, využije hlas v celém svém rozsahu, směřuje jej do hlavové rezonance
- pochopí rozdíl mezi uvolněnou a ztuhlou čelistí
- v nastudovaných skladbách použije kantilénový způsob zpěvu, odpovídající dynamiku a agogiku
- na základě porozumění textu písně zvolí adekvátní výrazové prostředky
- zná základy hlasové hygieny

6. ročník

Žák

- použije správně dechové návyky, uplatní odsazování dechu v technických hlasových cvičeních a přednesových skladbách

- nasadí opřený tón směřující do hlavové rezonance, kterou využije v celém hlasovém rozsahu
- disponuje zvukovou vyrovnaností vokálů a hlasových rejstříků, při zpěvu propojí hlavový a hrudní rejstřík
- zazpívá lidové a umělé písně s náročnějším klavírním doprovodem, zvolí odpovídající výraz
- je schopen auditivní i vizuální sebekontroly při nácviu skladeb

7. ročník

Žák

- v rámci svých možností uplatní základy dechové a hlasové techniky, zná zásady správné artikulace, má dostatečně uvolněnou čelist u všech vokálů a přirozeně vyslovuje
- v interpretovaných skladbách zvolí vhodné tempo, dynamiku, agogiku, výraz přizpůsobí obsahu textu
- je schopen kultivovaného pěveckého výkonu na veřejných vystoupeních, soutěžích a přehlídkách
- uplatní své estetické cítění při samostatném výběru přednesových skladeb
- zná a dokáže dodržovat základy hlasové hygieny

Studium s rozšířeným počtem vyučovaných hodin II. stupně

Studijní zaměření: Sólový zpěv

1. ročník

Žák

- má osvojeny základy dechové a hlasové techniky, použije je v hlasových cvičeních a nastudovaných skladbách
- směřuje tón do hlavové rezonance se zaměřením na propojení hlavového a hrudního rejstříku
- předvede dostatečně uvolněnou čelist
- v přednesových skladbách uplatní kantilénový způsob zpěvu s důrazem na logiku vystavění frází
- je schopen kultivované interpretace, dle obsahu a charakteru děl zvolí odpovídající výrazové prostředky

2. ročník

Žák

- uvědoměle použije dechovou oporu, nasazuje opřené tóny
- má vyrovnané vokály a hlasové rejstříky v celém svém rozsahu
- aktivně spolupracuje při souhře s korepitemorem, dokáže uplatnit svou představivost a originalitu
- se orientuje ve slohových obdobích a hudebních žánrech, je schopen kritického hodnocení při srovnávání přístupů jednotlivých interpretů ke konkrétnímu dílu

3. ročník

Žák

- dokáže aktivně využívat dechové a pěvecké návyky, měkce nasadí a utvoří opřený tón, zazpívá náročnější hlasová cvičení (rozklady, stupnicové běhy aj.)
- čistě intonuje v celém svém hlasovém rozsahu, má vyrovnané hlasové rejstříky a přechodové tóny
- je obeznámen s technikou „bel canto“
- na základě svých poznatků a zkušeností zvolí odpovídající výrazové prostředky, v souladu s textovým obsahem kultivovaně interpretuje přednesovou skladbu
- uplatní zásady hlasové hygieny v hodinách zpěvu, řídí se jimi i v „běžném“ životě

4. ročník

Žák

- při zpěvu využije získanou dechovou techniku a legatový způsob zpěvu, na tomto základu samostatně utvoří hudební fráze
- má vyrovnaný hlasový projev, včetně technicky zvládnutých přechodových tónů
- je schopen pracovat s trémou, nastudovaný repertoár jistě předvede na veřejných vystoupeních, zúčastní se pěveckých soutěží
- na základě aktivní poslechové zkušenosti přehledně rozlišuje slohové epochy a hudební žánry, navštěvuje koncerty, operní a muzikálová představení, je schopen jejich kritického hodnocení
- samostatně pracuje s reflexí a autoreflexí svých studijních výsledků

STUDIUM PRO DOSPĚLÉ

(pro všechna vzdělávací zaměření)

Umožňuje studentům od 18 let rozvoj v uměleckých oblastech v metodicky fundovaném prostředí v souladu s koncepcí celoživotního vzdělávání.

Očekávané výstupy stanoví pedagog v návaznosti na aktuální stav a individuální vzdělávací potřeby a zaměření konkrétního studenta. V souladu se ŠVP je vloží do třídní knihy. Výuka se uskutečňuje v rozsahu minimálně jedné hodiny týdně.

Přijímání ke studiu – vždy podle zájmu uchazeče a podle možností školy na základě úspěšného vykonání talentové zkoušky a doporučení přijímací komise. Talentová zkouška může být nahrazena úspěšným ukončením základního studia předcházejícího stupně.

Školné:

- ve stanovené výši ředitelem školy
- výjimky z tohoto pravidla stanovuje ředitel na základě posouzení žádosti žáka.

VÝTVARNÝ OBOR

Charakteristika:

Studiem výtvarného oboru umožňujeme žákovi prostřednictvím aktivní, poučené výtvarné činnosti rozvíjet výtvarné dispozice žáků – vnímání, myšlení, vyjadřování, představivost, estetické cítění, tvořivost. Porozuměním výtvarnému jazyku pomáháme nalézat celoživotní vztah nejen k výtvarné kultuře, ale učíme vnímat svět okolo sebe. Žáci jsou vedeni k pochopení zákonitostí výtvarného jazyka. Studium ve výtvarném oboru nabízí ucelený vzdělávací program i přehled o výtvarném umění, pomáhá vyhranit výtvarný názor a vnímá důležitost vlastní tvorby jako součást osobního naplnění.

Kolektivní výuka probíhá ve skupině nejvýše 15 žáků. Výuka je obsahově postavena na tvůrčích aktivitách, výtvarné tvorbě, vnímání a interpretaci díla. Je vedena tak, aby žák mohl rozvinout svou osobitost a schopnost sdělovat výtvarnou tvorbou vlastní představy. Žák se seznamuje s celou škálou klasických i netradičních výtvarných technik, pracuje samostatně i ve skupinách. Žák je veden k sebereflexi a sebehodnocení. Žákovi je umožněna veřejná prezentace výtvarných prací na výstavách, přehlídkách a soutěžích. Pod pedagogickým vedením může žák rozvinout nabyté dovednosti tak, aby byl schopen složit talentové zkoušky ke studiu na výtvarné škole vyššího typu.

Výuka může probíhat formou tandemové výuky.

Studijní zaměření: VÝTVARNÁ TVORBA

Přípravné studium I. stupně

Je určeno žákům od pěti let v trvání jednoho nebo dvou let. Žáci výtvarného oboru jsou zařazováni do přípravného studia v délce tří vyučovacích hodin týdně do předmětu Základy výtvarné tvorby. Rozvíjí jeho dětskou tvořivost. Všechny aktivity vycházejí z bezprostředního prožívání a vyjadřování. Děti se seznamují s výtvarnými materiály a nástroji. Formou hry zkoušejí jejich vlastnosti a různé způsoby zacházení s nimi.

Přípravné studium II. stupně

Nový žák II. stupně, který neabsolvoval studium I. stupně, může být zařazen do přípravného studia II. stupně. Je určeno pro žáky výtvarného oboru, kteří dosáhli věku minimálně 14 let a neabsolvovali I. stupeň základního studia. Toto studium je jednoleté, žák v něm plní vzdělávací obsah studia I. stupně.

Učební plán:

Ročník	Přípravné studium I. stupně		Přípravné studium II. stupně
	1. ročník	2. ročník	1. ročník
Základy výtvarné tvorby	3	3	3

Pozn.: Předměty jsou vyučovány v blocích.

Základní studium I. a II. stupně

Základní studium I. stupně je určeno žákům od 7 let.

Základní studium II. stupně je určeno žákům od 14 let.

Přihlásí-li se ke studiu nový žák starší sedmi let, je zařazen do ročníku odpovídajícímu jeho schopnostem, dovednostem a mentálnímu vývoji, a to na základě komisionální zkoušky. Do vyššího ročníku může žák postoupit ve výjimečných případech, a to na základě komisionální zkoušky.

Studium je zaměřeno na systematické rozvíjení schopností a dovedností prakticky ve všech oblastech výtvarné tvorby – kresbě, malbě, grafice, prostorovém vytváření, objektové a akční tvorbě. Vzdělávací oblast recepce a reflexe výtvarného umění vychází z výtvarné kultury, je bez hodinové dotace, učivo prostupuje celou výukou, je začleněno do obsahu učiva a doplňuje je. Tato vzdělávací oblast není samostatně klasifikována.

Učební plán:

	I. stupeň							II. stupeň			
	1. r	2. r	3. r	4. r	5. r	6. r	7. r	1. r	2. r	3. r	4. r
Výtvarná tvorba	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3

Pozn.: Předměty jsou vyučovány v blocích.

Studium pro dospělé

Studium pro dospělé je určeno zájemcům o vzdělávání, kteří absolvovali II. stupeň základního studia a pokračují ve vzdělávání, případně nově příchozím žákům, kteří dosáhli věkové hranice 18 let. V rámci studia pro dospělé dochází k dalšímu rozvoji dovedností a znalostí v oblasti umění a umělecké tvorby v souladu s koncepcí celoživotního vzdělávání. Vzdělávací obsah studia pro dospělé, jeho způsob i forma je v souladu se Školním vzdělávacím programem a stanovuje ji učitel na základě vzdělávacích potřeb studenta. Výuka se uskutečňuje minimálně v rozsahu dvou vyučovacích hodin týdně.

Studium s rozšířeným počtem hodin škola v současnosti neorganizuje

Vzdělávací obsah

Vyučovací předmět: Základy výtvarné tvorby

Přípravné studium I. stupně

1. - 2. ročník

Žák:

- vyjádří se na základě svých pocitů, zážitků a představ
- použije nejjednodušší prvky výtvarného projevu v plošné a prostorové tvorbě
- užije gestické vyjádření v kresbě, malbě, kombinovaných technikách a jednoduché grafice
- spontánně prozkoumá vlastnosti materiálů, umí experimentovat s nimi při hře
- umí dle svých schopností pracovat sám a zapojit se do výtvarné hry

Vzdělávací obsah

Vyučovací předmět: Výtvarná tvorba

Základní studium I. stupně

1. – 2. ročník

Žák:

- ztvární své představy, zážitky a pocity prostřednictvím základních prostředků plošné a prostorové tvorby
- uplatní ve své práci bod, linii, barvu, plochu, experimentuje s barevnou skvrnou
- rozliší tvar, povrch
- spontánně vystihne podstatné
- vyřeší podle svých individuálních schopností výtvarný úkol
- předvede samostatnou práci i práci ve skupině
- umí vnímat podněty z oblasti výtvarné kultury

3. – 4. ročník

Žák:

- zná výrazové prostředky plošné a prostorové tvorby, bod, linii, stopu
- použije šrafování a stínování, zachytí světelný a barevný kontrast
- experimentuje se vzájemným postavením prvků v kompozici plochy, stylizuje
- rozliší objem a prostor, vědomě zjednodušuje tvar
- zná základní výtvarné pojmy
- dokáže využít ve výtvarné práci podněty z historie i současnosti výtvarného umění

5. - 6. ročník

Žák:

- umí pracovat s celkem i detailem, vyřeší kompozici plošné i prostorové práce
- zná rozdíl mezi studijní a volnou kresbou a malbou
- užije valéry a barevné kontrasty v kresbě, grafice i malbě
- použije základní prvky výtvarného jazyka v konkrétní plošné či prostorové práci
- rozumí základům odborné terminologie
- individuálně vyřeší výtvarný úkol
- svou práci prezentuje na veřejnosti

7. ročník

Žák:

- užije výrazových možností kresby, malby a grafiky, porovná jejich vztahy, vlastnosti a účinky
- vytvoří variace ke zvolenému tématu, zvolí odpovídající techniku, pracuje s celkem i detailem
- zná základy lineární perspektivy, zachytí proporce zobrazované skutečnosti
- využije výrazové možnosti objemu, tvaru, povrchu prostorové práce
- užije netradiční materiály v plošné i prostorové tvorbě
- ztvární své myšlenky pomocí soudobých forem vyjadřování
- uplatní získané zkušenosti při vypracování absolventské práce a dokáže ji obhájit
- slovně ohodnotí výtvarnou tvorbu vlastní i dalších žáků ve skupině, vyjádří svůj názor, respektuje odlišnosti osobitého výtvarného projevu
- orientuje se v základech dějin výtvarného umění, vysvětlí základní výtvarné pojmy
- uplatní získané zkušenosti při vypracování absolventské práce a dokáže ji obhájit

Přípravné studium II. stupně

Vyučovací předmět: Základy výtvarné tvorby

1. ročník

Žák:

- dokáže výtvarně zpracovat motivy z vnějšího i vnitřního světa
- zvolí vhodné prostředky pro vyjádření svých představ
- užije základní výtvarné techniky plošné i prostorové tvorby
- rozvrhne si práci a dokáže ji dokončit
- vyjádří názor na své i cizí výtvarné dílo v kontextu poznatků z dějin výtvarné kultury
- respektuje výtvarný názor a dokáže ocenit práci druhého, umí spolupracovat
- plní vzdělávací obsah studia I. stupně

Základní studium II. stupně

Vyučovací předmět: Výtvarná tvorba

1. – 2. ročník

Žák:

- najde samostatně náměty ke své práci, a to nejen v životě, ale také v umění, vědě
- stylizuje své představy a myšlenky, zachytí proporce pozorovaného objektu
- využije nadsázku, parafrázi, aplikuje principy kompozice, vyřeší technickou stránku plošné, prostorové práce, objektové a akční tvorby
- podtrhne osobitost vlastní výpovědi vizuálními znaky a symboly
- použije terminologii výtvarného jazyka, najde inspiraci k tvorbě v historii i současnosti výtvarného umění
- svou práci zhodnotí, porovná s prací vrstevníků

3. - 4. ročník

Žák:

- realizuje vlastní výtvarné myšlenky, úkol, závěrečnou absolventskou práci
- zvolí k tématu adekvátní vyjadřovací prostředky plošné a prostorové tvorby, umí využít expresivní nadsázku, analýzu, syntézu a abstrakci
- uplatní výrazové a kompoziční vztahy, ve výtvarném myšlení propojí obsah a formu
- správně užije terminologii v oblasti plošné a prostorové tvorby, výrazových prostředků současného umění
- uplatní výrazové a kompoziční vztahy, ve výtvarném myšlení umí propojit obsah a formu
- chápe umění v širších souvislostech, najde v současném umění inspiraci pro vlastní tvorbu
- vyjádří svůj výtvarný názor a diskutuje o něm

Vzdělávací oblast RECEPCE A REFLEXE VÝTVARNÉHO UMĚNÍ

Vzdělávací obsah výtvarného oboru je realizován dvěma vzdělávacími oblastmi: Výtvarná tvorba a Recepce a reflexe výtvarného umění. Obě oblasti jsou propojeny a jsou neoddělitelné. Oblast Recepce a reflexe prostupuje předměty Základy výtvarné tvorby I, II a Tvorba a myšlení. Vzdělávací obsah je uveden v charakteristice výtvarného oboru, oblast Reflexe a recepce není samostatně klasifikována.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Škola je otevřená všem, kteří prokážou nezbytné předpoklady potřebné pro přijetí a talentovou zkouškou do kteréhokoli uměleckého oboru.

Škola jim vytvoří takové podmínky, aby mohli plnit vzdělávací obsahy obsažené v ŠVP s ohledem na jejich možnosti a potřeby.

Jedná se o žáky se zdravotním postižením, zdravotním znevýhodněním a sociálním znevýhodněním.

Zásady vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- diagnostika probíhá vždy ve spolupráci s rodiči prostřednictvím školských poradenských zařízení (pedagogicko-psychologická poradna, speciálně pedagogické centrum),
- žádost rodičů a předložení odborného posudku z poradenského nebo lékařského pracoviště je podmínkou k zařazení do tohoto programu,
- práce se žáky všech tří kategorií má individuální a diferencující charakter,
- učitel stanoví žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami individuální studijní plán na pololetí, který v případě pokračování navazuje na úroveň předchozího pololetí,
- plán je stanoven tak, aby bylo dosahováno souladu mezi vzdělávacími požadavky formulovanými v RVP ZUV a skutečnými možnostmi žáka,
- plán schvaluje ředitel školy, ve spolupráci se speciálním poradenským zařízením
- plán je variabilní a respektuje možné modifikace vývoje obtíží,
- na závěr školního roku vykoná žák postupovou zkoušku na jeho úrovni, za odpovídající kvalitu ručí učitel,
- na vysvědčení je žák klasifikován známkou,
- v katalogu o průběhu vzdělávání musí být uvedeno, že žák v daném období pracoval podle individuálního studijního plánu,
- ředitel školy vede přesný seznam těchto výjimek s odůvodněním a souhlasem rodičů.

Podmínky vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

- chceme být už od počátku informováni o potížích a zvláštěnostech žáků, žádáme o to rodiče,
- rodiče nebo zákonné zástupce rovněž ve školním řádu prosíme i o informace o vzniku mimořádné situace,
- v případě nutnosti se obracíme na pracovníky pedagogicko-psychologické poradny, speciálně pedagogického centra, lékaře nebo psychology,
- jsme připraveni konzultovat jednotlivé problémy se specialisty – učiteli,
- vytváříme ve škole podnětné a vstřícné prostředí, umožňujeme žákům přístup do všech oborů,

- škola je bezbariérová v přízemí, kam se v případě potřeby může za žákem přesunout kterýkoli vyučující z vyššího podlaží.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Pokud je u žáka na základě zjištění školského poradenského zařízení konstatováno mimořádné nadání, škola postupuje následujícím způsobem:

- škola zařazuje tyto žáky na základě platné legislativy a v souladu se školním vzdělávacím programem do studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin
- žákovi je vytvořen individuální vzdělávací plán v kolektivních předmětech zohledňující oblast a míru nadání
- v individuálním vzdělávacím plánu (IVP) je dle konkrétní situace stanoveno časové a obsahové rozvržení studia, metodické a didaktické postupy a využití výukových materiálů a pomůcek
- žákům je umožněno ve zvýšené míře prezentovat svůj talent na veřejných vystoupeních a soutěžích

U nadaných žáků, kteří nejsou diagnostikováni pedagogicko-psychologickou poradnou, uplatňujeme rovněž nadstandardní přístup. S přihlédnutím k individuálním uměleckým předpokladům žáka učitel rozvrhuje učivo se zřetelem na rychlejší plnění ročníkových výstupů, zadávání náročnějších úkolů, případně navrhuje posílení hodinových dotací v individuální výuce a doporučuje zařazení do dalších nepovinných předmětů.

Mimořádně nadaní a nadaní žáci v hudebním oboru, kteří dlouhodobě prokazují vynikající studijní výsledky nebo se cíleně připravují ke studiu na středních nebo vysokých školách uměleckého směru jsou zpravidla vyučováni dle učebních plánů s rozšířeným počtem vyučovacích hodin. O přijetí žáka do studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin rozhoduje ředitel školy na základě úspěšně vykonané komisionální zkoušky a doporučení zkušební komise.

Hodnocení žáků a vlastní hodnocení školy

Hodnocení žáků

Cílem a základem každého hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu. To znamená průběžné monitorování toho, co se naučil, zvládl nebo v čem se zlepšil, v čem chybí a jakým způsobem by měl postupovat dále. Zpětná vazba dává dítěti i jeho rodičům konkrétní informace o kvalitě jeho práce, koriguje tak následně jeho činnost, popřípadě i chování.

Hodnocení výsledků vzdělávání žáků se v naší škole řídí vyhláškou o základním uměleckém vzdělávání. Hodnocení chápeme jako komplexní proces, který je souhrnem různých pohledů na osobnost žáka a na jeho studijní výsledky. Musí směřovat k posílení žákovy osobnosti a sebedůvěry, motivovat ho k dosažení lepších studijních výsledků a prohlubování zájmu o zvolený nástroj nebo obor. Průběžná klasifikace plní funkci informačního zdroje pro rodiče a slouží žákům jako prostředek pro zpětnou vazbu.

Kritéria pro hodnocení

- splnění školních ročníkových výstupů uvedených v ŠVP, aktivní přístup k práci v hodině a pravidelná a efektivní domácí příprava
- individuální pokrok žáka v souladu s jeho možnostmi a schopnostmi
- prezentace výsledků práce na veřejných vystoupeních a zkouškách
- účast na soutěžích a přehlídkách
- zapojení do souborů, orchestrů a společných projektů; přístup a zodpovědnost ke společné tvorbě
- schopnost sebekriticky zhodnotit své nedostatky a zároveň nabídnout vlastní řešení problému

Pravidla hodnocení žáků

- Žák je v jednotlivých předmětech na konci prvního a druhého pololetí klasifikován čtyřmi stupni: **výborný, chvalitebný, uspokojivý, neuspokojivý.**
  - **Výborný:** Žák ovládá požadované poznatky uceleně, přesně a úplně, chápe vztahy mezi nimi. Samostatně a tvořivě uplatňuje osvojené vědomosti a dovednosti při řešení praktických i teoretických úkolů. Samostatně hodnotí jevy a zákonitosti.
  - **Chvalitebný:** Žák ovládá poznatky v podstatě uceleně, přesně a úplně. Samostatně nebo na základě menších podnětů učitele je schopen osvojené vědomosti a dovednosti uplatňovat, nevyskytují se podstatné chyby. Dokáže hodnotit jevy a zákonitosti s částečnou pomocí učitele.
  - **Uspokojivý:** Žák má v ucelenosti, přesnosti a úplnosti osvojených vědomostí a dovedností závažnější nedostatky, které je schopen uplatňovat s intenzivnější pomocí učitele. Dokáže hodnotit jevy a zákonitosti spíše jen za pomocí učitele.

- **Neuspokojivý:** Žák si požadované vědomosti a dovednosti neosvojil, má v nich závažné nedostatky, které není schopen opravit ani s pomocí učitele. Nedokáže hodnotit jevy a zákonitosti ani za pomoci učitele.
- Na konci prvního a druhého pololetí je žák celkově hodnocen těmito stupni: **prospěl s vyznamenáním, prospěl, neprospěl**
  - Žák **prospěl s vyznamenáním**, jestliže je z hlavního předmětu hodnocen stupněm prospěchu 1 – výborný, v žádném povinném předmětu není hodnocen stupněm prospěchu horším než 2 – chvalitebný a průměr stupňů prospěchu z povinných předmětů nemá vyšší než 1,5. Není-li stanoven hlavní předmět, prospěl žák s vyznamenáním, jestliže není hodnocen v žádném povinném předmětu stupněm prospěchu horším než 2 - chvalitebný a průměr stupňů prospěchu z povinných předmětů nemá vyšší než 1,5.
  - Žák **prospěl**, jestliže nebyl ani v jednom povinném předmětu hodnocen stupněm prospěchu 4 – neuspokojivý.
  - Žák **neprospěl**, jestliže byl z některého povinného předmětu hodnocen stupněm prospěchu 4 – neuspokojivý.
- Nelze-li žáka hodnotit za první pololetí ze závažných objektivních příčin, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo ukončeno nejpozději do ukončení hodnocení za druhé pololetí příslušného školního roku. Nelze-li žáka hodnotit za druhé pololetí ze závažných objektivních příčin, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo ukončeno do konce měsíce srpna příslušného školního roku.
- Ředitel školy může uznat částečné vzdělání žáka, pokud je doloženo prokazatelným způsobem a od doby jeho dosažení neuplynulo více než 5 let. Uzná-li ředitel školy dosažené vzdělání žáka, uvolní žáka z vyučování a hodnocení v rozsahu uznaného vzdělání.
- V průběhu školního roku jsou žáci ve vyučovacích hodinách hodnoceni klasifikační stupnicí 1 – 4. Je žádoucí známku doplnit slovním hodnocením, u žáků přípravného studia je při hodnocení vhodné využít i obrázků, razítek či nálepek.
- Žáci přípravného studia nejsou klasifikováni. Sedmiletí žáci, žáci druhého ročníku přípravného studia I. stupně a žáci přípravného studia II. stupně hudebního oboru vykonávají v závěru roku postupovou zkoušku. Postupová zkouška nahrazuje zkoušku přijímací. Výkon žáka přípravného studia je u postupové zkoušky hodnocen stupněm prospěl nebo neprospěl. Úspěšné vykonání postupové zkoušky je předpokladem pro postup do prvního ročníku základního studia.
- V hudebním oboru základního studia I. i II. stupně a studia pro dospělé se postupové zkoušky **nekonají**. U tohoto studia se konají pouze **závěrečné zkoušky** v posledním ročníku I. a II. stupně. Závěrečná zkouška může mít formu veřejného absolventského vystoupení.

- V hudebním oboru studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin I. i II. stupně a probíhají v závěru školního roku komisionální **postupové zkoušky**, které mohou mít formu veřejného vystoupení.
- Výkon žáka je u postupové nebo závěrečné zkoušky hodnocen čtyřstupňovou klasifikační stupnicí. Úspěšné vykonání postupové zkoušky je předpokladem pro postup do vyššího ročníku studia s rozšířeným počtem vyučovacích hodin. Na základě výsledku hodnocení postupové nebo závěrečné zkoušky a výše uvedených kritérií je žák klasifikován na vysvědčení.
- **Žáci jsou cíleně vedeni k sebehodnocení, sebekontrolě, práci s chybou či nedostatkem, dále pracují, učí se nápravě.**

Vlastní hodnocení školy

Vlastní hodnocení školy je zaměřeno především na:

- cíle stanovené v koncepčním záměru rozvoje školy, jejich reálnost a stupeň důležitosti
- způsob plnění stanovených cílů v návaznosti na platné právní předpisy
- stanovení oblastí, v nichž škola dosahuje dobrých výsledků
- oblasti, v nichž je třeba úroveň vzdělávání zlepšit, včetně návrhů příslušných opatření
- účinnost opatření v předchozím vlastním hodnocení

Hodnoceny jsou tyto oblasti:

- podmínky vzdělávání
- průběh vzdělávání
- propagace školy na veřejnosti
- podpora školy žákům a studentům, spolupráce s rodiči, vliv vzájemných vztahů školy, žáků, rodičů a dalších osob na vzdělávání
- výsledky vzdělávání žáků a studentů
- řízení školy, kvalita personální práce, kvalita dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- úroveň výsledků práce školy, zejména vzhledem k podmínkám vzdělávání a ekonomickým zdrojům

ZMĚNY

1. Od 1. 9. 2023 – zaveden nový obor Hra na heligonku
2. Od 1. 9. 2025 – Studijní zaměření SBOROVÝ ZPĚV: změna v rozvržení disponibilních hodin v učebním plánu
3. Od 1. 9. 2025 – Hudební nauka 1., 2. a 3. ročník: úprava charakteristiky předmětu a studijního plánu vzhledem k novému záměru pěveckého zaměření výuky v 1. a 2. ročníku
4. Od 1. 9. 2025 – Zrušena povinnost postupových zkoušek v hudebním oboru.